

Suša že zarezala globoke rane v pomurskem kmetijstvu

Le s hitro
pomočjo
do pre-
živetja

Zaradi
pomanjkanja
vlage prizadete
vse kulture,
kmetje pa
prodajajo tudi
žlvino

12. Bujraški dnevi razčiščujejo
Carobnost Otoka
ljubezni kljub
vsemu ostaja

Str. 9

Cigani
nikoli
slabe
misli ne
mislimo

Str. 22

POLETJE NA TERASI
VESTNIK

Radio Murški val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

VINSKI HRAM JERUZALEM
zmagovalec
akcije GOSTIŠČE 2003
osvežišče

Sobota, 16. avgusta, od 15. ure dalje
Podelitev priznanj najboljšim gostilnam

Radenska KOMPAS POMURJE PIVOVARNA LAŠKO

Razglasitev
Kolinska 20.00 neposre-
den prenos po
Radlu Murški val

Saša Lendero, Ivo Radln, Manja Šalamun,
Mili in Aleksandra Kranjc
Dobra zabava v pravi družbi, izbrana ponudba

poglej in odpotuj!

REGATA V BENETKAM, 1-2
tradicionalna regata čudovitih
gondol, cena za dve osebi
7,9/1D/bus 9.990

CRES, Sončkov klub
2* Kimen, bogata vsebina,
do 12. leta brezplačno
16,8/7D/POL od 41.900

LOPUD, z letalom
letalo z Brnika, 2* hotel Lafodia,
klub, letališka pristojbina dopl.
24,8/7D/POL 64.100

GRČIJA, Kreta
letalo z Brnika, 2* apartma,
letališka pristojbina doplačilo
16,8/11D/NA 79.900

SONČEK

M. SOBOTA, Slovenska 52
Telefon: 02/521 41 92

TUI potovalni center

Str. 14 - Ljudje
na kolesih

V iskanju
ravnovesja
z naravo
in samim
seboj

NAROČNIK

Mercator

Hipermarket Murska Sobota, Pleše 1 in Supermarket Ljutomer, Užiška 13

SLADOLEDNI KORNETI 4+4 x 120 ml 489,00 SIT

ORA GREEN 112,00 SIT

MINERALNA VODA 84,00 SIT

PIVO BANDIDOS 159,00 SIT

Minister za zdravje opozarja:

"Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!"

Ugodna
ponudba

SOLATA KRISTALKA 399,00 SIT

BRESKVE 250,00 SIT

KROMPIR 10/1 125,00 SIT

LUBENICE 55,00 SIT

PAPRIKA ŠŠ 179,00 SIT

Mercator SVS d.d. Pu
Ponudba velja do prodaje zalogi

Naj... domačija 2003

Čas za praznovanje

Poletje je in vročina tudi v teh dneh ne popušča, v času, ko se pobirajo in žanjejo sadovi zemlje, pa mi počasi končujemo z našo akcijo Naj... domačija. Čeprav letos narava ni bila najbolj radodarna s svojimi sadovi in so imeli kmetje zaradi suše slabo letino kot že dolgo ne, bomo mi vendarle poskušali najti čas za praznovanje. Vsekakor je to tudi podelitev naslova in drugih priznanj akcije Naj... domačija.

V tej številki vam še ne moremo izdati, kje bo letošnja naj... domačija 2003. Le to vam lahko zaupam, da se je komisija odločila, da se bomo ob trinajsti podelitvi poveseleli neke na levem bregu reke Mure. Leta 1991, ko se je začela akcija Naj... kmetija, je bila izbrana kmetija Seršenovih iz Veržaja, leta 1992 je bila razglasitev pri Peto-varjevih v Bunčanih, leta 1993 pri Firbasovih v Cogetincih, leta 1994 pri Kupljenovih v Okoslavcih, leta 1995 pri Slanovih v Bolehnečcih, leta 1996 je bila prvič v Prekmurju, in sicer pri Omarjevih iz Rankovec, leta 1997 pri Slavičevih iz Stanetinec, leta 1998 pri Kuharjevih v Košarovcih, leta 1999 pri Bertalančevih iz Sodišinec, leta 2000 pa si je zadnji naziv naj... kmetije prislužila družina Černel iz Slaptinec. V letu 2001 smo začeli z novo akcijo Naj... domačija. Prvič smo priznanje podelili družini Ščap iz Turnišča, lani družini Žnidarič iz Črešnjevec, letos pa jo bomo podelili ... to vam bomo zaupali prihodnji teden. Slavnostna sklepna prireditev bo 31. avgusta.

A. N. R. R.

Odranci: osemdeset let gasilstva

Obširno kroniko je brezhibno prebrala Mateja Dominko.

Odranski gasilci so praznovali osemdesetletnico društva. V soboto kmalu popoldne je bila maša za pokojne gasilce, potem pa tekmovanje veteranov, podelitev priznanj in zabava.

V nedeljo je Odrancane že ob štirih zbudila godba, popoldne pa je bila osrednja prireditev v športnem parku. Na njej je gasilec čestitalo k jubileju več gostov, med njimi tudi predsednik slovenskih gasilcev Ernest Eöry. Obsežno kroniko je prebrala Mateja Dominko. Povzemamo: v osemdesetih letih se je društvo razvilo v sodobno in primerno opremljeno društvo, ki je kos požarom, pomembno pa je tudi, da goji družabnost. Ta je prišla do izraza tudi na prireditvi, kjer smo našli 25 gasilskih praporov, ljudi pa nismo šteli, kajti bilo jih je veliko. Lepo so se imeli tudi na gasilski zabavi z ansamblom Štrk.

Foto: Š. S.

Bistriška šola je bila središče mednarodnega tabora

Raziskovali vode, rastline, živali ...

Gramoznice so kot oaze za ptice sredi njiv

V minulih dneh so domačini na Bistricah in v nekaterih drugih krajih srečevali skupine mladih, ki so nekaj opazovali, preizkušali, raziskovali ..., med sabo pa so govorili večinoma v angleškem jeziku. Njihov sedež je bil v osnovni šoli Prežihovega Voranca na Srednji Bistrici. Prejšnjo soboto smo lahko zvedeli, kdo so bili ti mladi, kaj so pravzaprav delali in kaj so ugotovili.

To je bil 4. mednarodni ekološki tabor Mura, katerega glavni organizator je bil Društvo za po-

učevanje ptic in varstvo narave Rače (pri Mariboru) v sodelovanju s Pomurskim ekološkim centrom, na njem pa je sodelovalo nekaj več kot dvajset študentov iz Bolgarije, Bosne in Hercegovine, Madžarske, Slovaške, Slovenije ter Srbije in Črne gore.

Vodja tabora je bil zasebni raziskovalec Milan Vogrin, ki nam je na sobotni sklepni predstavitvi povedal, da je bil sedež prvih treh taborov v Bakovcih, na Srednjo Bistrico pa so se preselili predvsem zato, da bi podrobneje spoznali in proučili tamkaj-

šnje okolje z reko Muro in drugimi vodnimi površinami. V raziskovalno delo so vključili tudi reko Ščavnico, Ledavsko jezero, Hotiško jezero, gramoznico v Dokležovju, Mursko šumo idr.

Skupina, ki je proučevala kakovost vode, je med drugim ugotovila, da ima reka Mura samozasčitne sposobnosti, tako da spada na vseh odsekih v 2. kakovostni razred. Največji onesnaževalec nizvodno od Bakovec je farma svinj v Nemščaku, pri Gibini pa priteče vanjo močno onesnažena reka Ščavnica. Kot

so poudarili v svojem poročilu, morajo v Ljutomeru nujno zgraditi čistilno napravo, obenem pa poskrbeti, da domačije ob Ščavnici v Pristavi, na Vesčici, na križju, Šafarskem in Gibini ne spuščale vanjo svojih odpadkov, kot se dogaja sedaj. Skupina je raziskovala floro in fauno ob reki Muri in še na nekaterih drugih lokacijah, so posebej poudarile nekatere tuje rastline, ki je japonski dresnik, ki v več bolj bohotijo v obmurjski reki in ogrožajo avtohtone vrste. Ornitološka skupina je našla 36 vrst ptic, kar je manj kot pričakovali, vendar ta (suša) ni ravno primeren čas za ptice v našem okolju. Se sicer bi bilo, če ne bi bilo gramoznic, ki delujejo kot oaze sredi njiv. Na predstavitvi dela in rezultatov smo slišali še več zanimivih ugotovitev, vendar ni nobenega predstavitelja, ki ne krajevnih skupnosti tudi domačini se niso mogli njihovega povabila. Škoda.

Jože Graš

Postaja mejne policije Lendava

Hočejo imeti orožje

Illegalcev skoraj ni več

Delovno območje Postaje mejne policije Lendava je veliko, saj obsega občine: Lendava, Dobrovnik, Kobilje, Turnišče, Velika Polana, Odranci in Črenšovci. Območje je razdeljeno na tri policijske okolišče, katerih vodje so: Dean Kelenc, Jože Titan in Robert Timar. V Dobrovniku je policijska pisarna, ki je občanom na voljo ob torkih med 8. in 12. uro ter ob četrtek med 17. in 19. uro.

Komandir Postaje mejne policije Lendava je Iztok Trček, njegovi pomočniki pa: Jože Časar, Igor Kavaš, Branko Kos in Roman Zver. Komandir Iztok Trček je na včerajšnji tiskovni kon-

Iztok Trček, komandir PMP Lendava

ferenci govoril o delu policije oziroma dogodkih v prvem polletju letošnjega leta. Povedal je, da gre za PP, na kateri je največ policistov. Na njihovem območju sta mejna prehoda Dolga vas in Petišovci ter železniški mejni prehod Lendava, kamor prihajajo vlaki s Hrvaškega. Na območju PMP je velik tranzit tako tovornih vozil kot potnikov itd.

»Razmere so stabilne,« je poudaril Iztok Trček, potem pa navedel nekaj števil, ki to potrjujejo.

Kar zadeva kriminaliteto, je stanje primerljivo lanskemu, saj so obravnavali 83 kaznivih dejanj in raziskanost je dobra. Posebej je omenil kaznivo dejanje kraje polizdelkov iz lendavskega Elektromateriala, kar so raziskovali skupaj s kriminalistično službo. Zoper osumljenega Š. K. z območja UE Lendava so že podali kazensko ovadbo. Obstoji utemeljen sum, da je odtujil za 3,5 milijona polizdelkov (električnih stikal in drugega), kar je potem sestavljal v končne izdelke in prodajal v Split. Pri hišni preiskavi so najprej pomislili, da ima tam Elektromaterial svoje skladišče ...

Leta 2000 so na območju PMP Lendava obravnavali 3.825 ilegalcev, v letošnjem pa 57. Od teh jih je 14 zaprosilo za politič-

ni azil. Na meji s Hrvaško je bilo 30 ljudi, ki so prestopili mejo na nedovoljenih mestih. Z rezultati dela, kar zadeva varnost v cestnem prometu, je tudi zadovoljni, kajti neke dni je zmanjšalo število prometnih nezgod, ampak je bilo v prvem polletju tudi manj hudih in lahkih telesnih poškodb, ki bi bile smrtna nesreča.

V prvem polletju je bilo manj prekrškov s področja lanskega reda in miru, je pa več primerov družinskega nasilja. Vse, ko kdo prijavi, da je ogrožen, tak ali drugačen način, gre za te vrste nasilje, pa naj bo to fizično ali psihično. To obravnavamo, opravimo pogovore in pripravo sodniku za prekrške, s vimo sodniku za prekrške, da mer želimo pozitivno vplivati na ta potem ne bi več kršil miru.

Da pa se med kršitvami lahko zgodi huda reč, je komandir Trček omenil bratovščino Odrancih, kjer je umrl 14. Lendavski policisti seveda delujejo tudi pri odkrivanju in preprečevanju prepovedanih in prvega polletja so odkrili 15, v logramu posušene konoplje, dva nasada z 19 in 43 sadikami. Seveda so ju uničili.

V prvem polletju so policisti PMP Lendava odkrili 14 primerov neprijavljenega orožja, več pa še štol, bajonet in (v romskem selju v Dolgi vasi) celo avtomatsko puško. Komandir Trček meni, da je na lendavskem območju še veliko orožja. Verjetno je tako tudi na nekaterih bližnjih območjih, kjer je tega še veliko več. Policija si bo sicer naprej prizadevala, da bi se orožje »orožarje«, nevarne reči odtujili in storilce prijavila sodnikom za prekrške.

Na koncu krajšega pogovora novinarji je poudaril pomen partnerskih odnosov. Zanimiv dober zgled je bilo sodelovanje med PMP Lendava in vodstvom društva Štrk Velika Polana, ki je bilo prireditev Pomurskega poletnega festivala v pripravi, katerega so bile tudi prireditelne preventivne dejavnosti.

VESTNIK

IZJAZA OB ČETRTKIH
Izdaja: Podjetje za informiranje d. d.
Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovac (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Rittuper Rodež, Bernarda Balazic-Peček, Tože Graj, Majda Horvat, Milan Jerša, Štefan Sobocan (novinarji), Nataša Juhov, Jurij Zaušker (fotograf), Navenka Emri (lektorica), Ksenja Šimen (tehnična urednica), Robert J. Kováč (računalniški prelopi).

Naslov uredništva in uprave: M. Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št. 531 19 98 (naročniška služba), n.p. 531 19 60, 534 80 17 (novinarski Vestnik), Venera (trženje) 534 80 15, št. telefaksa 532 11 75. Nenaročniški rokopiisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za tri mesece je 3.700,00 tolarjev, letna naročnina 14.800,00 tolarjev, letna naročnina za naročnike v tujini je 37.600,00 SIT, polletna naročnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike je 11.000,00 tolarjev. Izdaj v kolportuži je 300,00 SIT. Transakcijski račun za naročnike pri Raiffeisen Krekova banka 24900-9000247864.

Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Večje. Davke na dodano vrednost je vrčunan v ceno izdaja in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost. Uradni list 23. 12. 1998, št. 89 in Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103.

Kakladno: 16.500 izvodov.

Elektronska pošta:

Vestnik: vestnik@p-inf.si,

Venera: venera@p-inf.si,

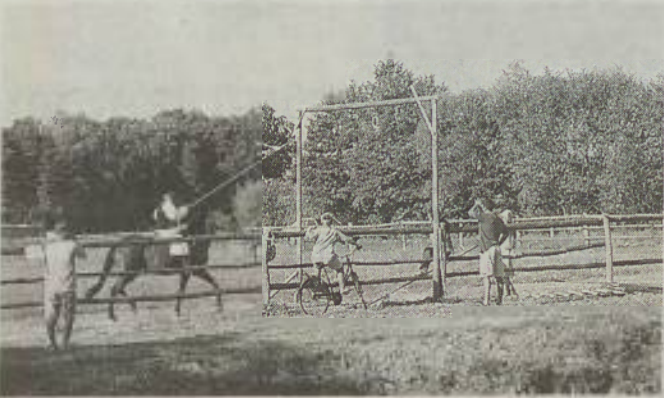
Naročniška služba: oglasni-vestnik@p-inf.si

WWW stran: http://www.p-inf.si.

Zadnji dan Pomurskega poletnega festivala

V okviru zelo bogatih prireditev Pomurskega poletnega festivala 2003 sta bila v nedeljo, zadnji dan festivala, tradicionalna kmečka olimpiada in konjeniško tekmovanje.

V prejšnjih letih je bila olimpiada na prostoru festivalske prireditve, letos pa prvič na ranču Vermida, katerega lastnik je Marjan Vidovič, ki se ljubiteljsko ukvarja s konjerejo. Tekmovalci so se pomerili v različnih igrah in kmečki opravilih, tudi v kmečki formuli (voznji samokolnice). Prvo mesto sta si »razdelili« ekipi društva Štrk iz vasi Čigoč na Hrvaškem in Bukovske vejke iz Male Polane. Zelo zanimivo pa je bilo tudi tekmovanje konj in seveda jezdecov za polanski venec. Gre za tekmovanje, ki je bilo v prejšnjih letih v »režiji« Marjana Vidoviča, zdaj pa – kot kaže – prehaja v okvir prireditev Pomurskega poletnega festivala, kar je tudi prav. Največ točk je zbral Mitja Vidovič, ki je tako osvojil pokal. Foto: Š. S.

Tekmovalci na konjih so s »kopji« skušali najprej sneti večji, nato pa še manjši venček, kar pa je bilo že težje.

Suša že zarezala globoke rane v pomurskem kmetijstvu

Le s hitro pomočjo do preživetja

Zaradi pomanjkanja vlage prizadete vse kulture, kmetje pa prodajajo tudi živino

Ona, ki nas pesti že dobro letošnje pomladi in poletja, se kaj novega ne da pričakovati. Morda le to, da je iz dna v dan hujša in da ni več nastitine, ki ne bi čutila pomanjkanja padavin. Če so se do pred kratkim posledice suše najbolj trpele poljščine in travnine, so te zdaj vse bolj opazne tudi v trajnih nasadih. K pomanjkanju padavin, ki so po podatkih o meritvah v meteorološki postaji v Rakičanu daleč pod dolgoletnim povprečjem, so svoje stopnjele še visoke temperature, ki s pomočjo vetra še dodatno izsušujejo tla.

Zaradi v kmetijstvu so katastrofalne, opozarjajo pomurski kmetovalci, ki morajo zaradi pomanjkanja kreme že zmanjševati stoke goved. Na neznosno stanje opozorili tudi na torkovnem sestanku območne enote Kmetijsko-gozdarske zbornice in kmetijskega gospodarstva ter hkrati dali vedeti, da niso zadovoljni z aktivnostmi, ki jih za reševanje te problematike vodijo na ravni države. Državni zbor je tik pred

parlamentarnimi počitnicami sprejel sistemski zakon za to področje, tudi vlada je sprejela nekaj ukrepov, vendar konkretnih rezultatov še ni.

Najbolj prizadeti bi pomoč potrebovali takoj, saj je vsako zavlačevanje za mnoge kmete lahko usodno. Letošnja suša je že tretja v zadnjih štirih letih in večina tistih, ki jim kmetijstvo pomeni edini in glavni vir dohodka, je že povsem izčrpana. Ker ni pridelka, ni prihodkov, vprašljiva pa bo tudi jesenska setev, če jo bo seveda sploh mogoče opraviti.

Po podatkih kmetijske svetovalne službe je v Pomurju 51 tisoč hektarjev njiv, vseh obdelovalnih površin je 67 tisoč hektarjev, poškodovanih pa je 63 tisoč hektarjev. Dokončne ocene o škodi še nimajo, na posameznih območjih pa so pridelki povsem uničeni. Padavine so namreč razporejene zelo neenakomerno, zato so ponekod količine padavin tudi do 30 odstotkov manjše od tistih, ki so jih izmerili v Rakičanu.

Kmetje nujno potrebujejo denar za poravnavanje tekočih obveznosti, zato ga želijo čim prej dobiti. Viri pri tem niti niso po-

membni. Ker na državni denar za sanacijo posledic suše zaradi dolgih postopkov ni računati prav kmalu, predlagajo, da v Agenciji za kmetijske trge pohitijo z izplačilom letošnjih subvencij, za sanacijo škode pa naj država zagotovi akontacije. Kot se je slikovito izrazil eden od razpravljalcev, ni vseeno, kdaj oškodovanci dobijo pomoč. Poškodovanec, ki

po prometni nesreči dobi prvo pomoč v petih minutah, lahko preživi, če pride pomoč čez pet ur, pa bo že mrtev.

Sicer pa suša ni samo problem kmetijstva, pravijo Pomurci, zato bi morali dolgoročno razmišljati o njenih vzrokih in jih odpravljati. Usihajo nam vodotoki, znižuje se podtalnica, sušijo se celo gozdovi, zato mora-

mo izkoristiti tisto, kar imamo. Mura je primeren vir, tudi nekateri vodotoki še imajo nekaj vode, ki bi jo bilo treba zadržati in z njo namakati kmetijska zemljišča.

Na torkovem sestanku območne Kmetijsko-gozdarske zbornice so zato sprejeli trinajst sklepov za reševanje nastalih razmer ob letošnji katastrofalni suši ter jih poslali ustreznim republiškim organom in ustanovam. Med drugimi zahtevajo takojšen začetek

reševanja škode in čim prejšnjo povrnitev škode, takojšnjo sprostitve blagovnih rezerv koruze in druge krme za živino, intervencije pri odkupu živine, izplačilo vseh letošnjih subvencij do konca leta in razbremenitev vseh nepotrebnih stroškov, ki so zdaj v kmetijstvu. Položaj v kmetijstvu namreč po mnenju razpravljalcev še nikoli ni bil tako slab kot zdaj in le od ustreznih ukrepov bo odvisno, ali bo preživel. Ludvik Kovač

Stavka v GEP Kartonaži preložena

Vladimir Ivanc obljubil boljše čase

Direktor in večinski lastnik Grafičnega in embalažnega podjetja Kartonaža iz Murske Sobote Vladimir Ivanc je v ponedeljek ob pol enih popoldne, uro pred koncem delovnega časa, sklical za vse zaposlene obvezni sestanek, na katerem jim je povedal, da bodo z napovedano stavko, za katero se je s podpisni izreklo 90 od 120 zaposlenih, samo še poslabšali že tako slab finančni položaj podjetja, sami pa bodo ostali brez zaposlitve. Zaradi bojazni pred še večjo socialno stisko, in ker so verjeli direktorjevim obljubam, da se bodo razmere v podjetju do decembra izboljšale, so zaposleni od stavke odstopili oziroma jo preložili na december. Tako ni bilo za torek napovedane opozorilne stavke, na katero je nameraval priti tudi predsednik Pergama Dušan Rebolj, in ki bi trajala od dvanaajste do petnajste ure, in tako tudi ne bo splošne stavke, najavljene za devetnajsti avgust.

Izvršni odbor sindikata Pergam je stavko pripravil na zahtevo zaposlenih in zaradi njihovih poprej zbranih podpisov, vendar so se delavci na sestanku, ki je bil zanje delovna obveznost, odločili drugače, zaradi strahu pred izgubo delovnega mesta pa se jih je upalo oglasiti le nekaj. Delodajalec namreč večini izplačuje minimalno plačo in še to z zamudo, dolguje pa jim tudi regres za letni dopust in razliko za malice. Delavci so tako med stavkovne zahteve zapisali dvig plač za petnajst odstotkov in njihovo izplačilo do osemnajstega v mesecu - zadnjo plačo so namreč prejeli zadnjega julija za mesec junij, majsko pa prvega julija. Zahtevajo tudi izplačilo letnega regresa in poravnane malic za nazaj, potnih stroškov pa niso dali med zahteve, saj jih dobijo plačane v višini šestdesetih odstotkov. Od uprave tudi terjajo, da zagotovi normalno delo izvršnemu odboru sindikata ter preneha z grožnjami in šikaniranjem zaposlenih.

M. H.

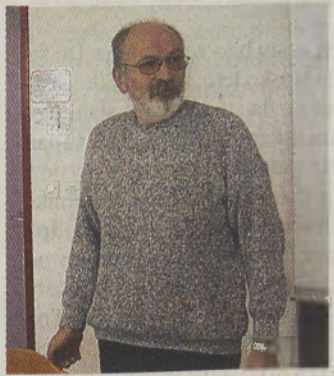
Bliza se novo šolsko leto

Kje zamenjave na ravnateljskih stolčkih?

Denova ne bo prišla na Razkrižje, zato so poiskali drugo rešitev

Marija Horvat, nova ravnateljica OŠ Velika Polana

Zvonko Kustec, novi ravnatelj Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer

Bojan Macuh, novi ravnatelj (v. d.) OŠ Razkrižje

brž ni uspelo zvedeti za vse morebitne spremembe, zagotovo pa drži, da bo nova ravnateljica na Osnovni šoli Miška Kranjca Velika Polana Marija Horvat, ki je bila doslej zaposlena kot pedagoginja na osnovni šoli v Črenšovcih in je že dobila tudi glasje šolskega ministra k imenovanju za ravnateljico. Zamenjala bo Jožeta Gerenčerja, ki ni izpolnjeval razpisnih pogojev. Nepričakovano (ali tudi ne?) pa se je zapletlo in medtem že tudi razpletlo na Osnovni šoli Razkrižje. Svet šole je imenoval za novo ravnateljico Anico Čeh, ravnateljico OŠ Gornji Petrovci, vendar šolski minister ni izdal soglasja k imenovanju (ker ni dobila večinske podpore v šolskem kolektivu), vodenja šole za eno leto kot vršilka dolžnosti pa ni želela sprejeti, ampak bo še

naprej ostala na čelu osnovne šole v Gornjih Petrovcih. Ker se bo dosednji ravnatelj Adolf Pergar te dni upokojil, so na vsak način morali najti zamenjavo. Prišlo je do dogovora, da bo prevzel vodenje šole vsaj za eno šolsko leto Bojan Macuh, ki je bil učitelj (je profesor slovenskega jezika in sociologije) na OŠ Kapela in je prav tako kot Čehova kandidiral za novega ravnatelja razkriške osnovne šole. Novega ravnatelja pa bo gotovo dobila tudi Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer, in sicer je svet šole na to funkcijo imenoval profesorja šole Zvonka Kusteca (dipl. inž. strojništva), čakajo pa še na soglasje šolskega ministra. Z. Kustec je bil tudi pomočnik dosedanjega ravnatelja Ozvalda Tučiča, ki se je upokojil.

Jože Graj

Regal-trgovina prodaja lastniške deleže

Izhodiščna ponudba za KG Rakičan je 245 milijonov

Naprodaj še Murafin, Pomgrad Gradbeni materiali, Regal GH in Urbani center

Danes poteče javna ponudba za prodajo poslovnih deležev murskosoboškega podjetja Regal-trgovina, d. o. o., v družbah Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, Regal GH Ljubljana, Murafin, Pomgrad Gradbeni materiali in Urbani center Ljubljana. Razpis je bil objavljen v dnevnem časopisu šestega avgusta, ponudbe pa bodo odpirali devetnajstega avgusta. Informacije o številu prejetih ponudb nam dan pred iztekom roka za njihovo oddajo zaradi poslovne skrivnosti na podjetju Regal-trgovina niso mogli dati, po navedbah Dušana Banfija, ki v času dopustov nadomešča direktorico Terezijo Balazic, pa bo več o tem poslu mogoče izvedeti, ko bo strokovna skupina pregledala in pre-

sodila vse ponudbe in sprejela odločitev. To bi se lahko zgodilo že v tednu od odpiranja ponudb, lahko pa se zavleče tudi mesec dni, odvisno od tega, koliko bo ponudb, kakšne bodo in katere predpise o prodaji bodo morali upoštevati.

Lastniki družbe Regal-trgovina so Interling Holding, d. o. o., Ljubljana s petdesetodstotnim deležem, Drago Urankar s petindvajsetim in s prav tolikšnim Nada Vratarič, oba kot fizični osebi, njihova javna ponudba pa znaša skupno 534 milijonov tolarjev. Regal-trgovina je v družbi KG Rakičan petdesetodstotni lastnik, v paketu pa sedaj po izklicni ceni 245 milijonov tolarjev prodaja tridesetodstotni poslovni delež. Po izklicni ceni 10 milijonov tolarjev je naprodaj celotni lastniški delež v ljubljanski družbi Regal GH, kjer ima

ponudnik v svojih rokah polovico kapitala. V Murafinu znaša lastniški delež štiriindvajset odstotkov in je v celoti naprodaj po izhodiščni ceni 15 milijonov tolarjev. Delež v Pomgradu Gradbeni materiali prodajajo po izklicni ceni 64 milijonov tolarjev, podjetje Regal-trgovina pa prodaja celotni tridesetodstotni poslovni delež. Izhodiščna ponudba za Urbani center znaša 200 milijonov tolarjev, prodajajo pa celotni poslovni delež, ki predstavlja 33,33 odstotka kapitala. Stanko Polanič, pomemben lastnik podjetij Interling, je prodajo lastniških deležev podjetja Regal-trgovina v nekaterih medijih že pojasnil z ukinitvijo brezcarinske trgovinske dejavnosti ob vstopu Slovenije v EU. Posli v brezcarinskih trgovinah na meji s Hrvaško so bili namreč glavna dejavnost podjetja.

M. H.

Beltinski občinski svet

Zelena luč za trgovski center Mercatorja

Že dlje časa si v Beltincih prizadevajo urediti ožji del občinskega središča, zato je prišla idejna zasnova trgovsko-poslovno-stanovanjskega objekta, ki so jo pripravili v sobotnem podjetju INGEKO, kot naročena. Gre namreč za objekt, ki zajema poslovne prostore, stanovanja in parkirišča, s katerimi bi zapolnili celoten prostor med gostiščem Zvezda in nekdanjo Železnino Beltinci. Kot je na seji beltinskega občinskega sveta povedal predstavnik INGEKA Jože Sraka, je ljubljanski Mercator zelo zainteresiran za gradnjo trgovskega centra v velikosti okrog tisoč kvadratnih metrov. Prav tako nameravajo urediti 90 asfaltiranih parkirnih mest. V pritličju zgradbe bi bili štirje manjši lokali, v prvem nadstropju in mansardi pa bo na voljo osem večjih in manjših stanovanj. Skupna vrednost objekta s komunalno ureditvijo znaša približno 158 milijonov tolarjev.

Čeprav so predstavniki poslanskih skupin podprli idejno zasnovo, ki omogoča začetek gradnje trgovskega centra v Beltincih, je bilo v daljši razpravi slišati vrsto pomislekov svetnikov. Eni so menili, da omenjeni objekt ne spada sem, ampak kvečjemu na obrobje kraja, drugi pa so se zavzeli za postopno gradnjo parkirišč, čeprav je potreba po njih vedno večja. Govor je bil tudi o tem, ali je idejna zasnova sploh sledila izvedbenim prostorskim aktom. Brezplodno razpravo pa je prekinil Marjan Maučec, rekoč, da je taka zgodba že videna. Čeprav je sklep prejšnjega občinskega sveta jasen, se v minulih treh letih zadeva ni premaknila z mrtve točke. »Čas v Beltincih že predolgo stoji, zato je treba zagrabiti priložnost,« je bil odločen Štefan Ferenčak. To je spodbudilo tudi druge svetnike, da so naposled s sklepom prižgali zeleno luč za trgovski center v Beltincih. Potrebna bo le še ocenitev obstoječe zgradbe v solastnini Marije Brunec iz Murske Sobotice in njene sestre, živeče na Nizozemskem, za katero Občina Beltinci uveljavlja predkupno pravico.

Milan Jerše

Praznik občine Grad

Častni občan je dr. Ludvik Gyergyek

Naj domačija je v Vidoncih

Občina Grad je minuli petek proslavila svoj tretji občinski praznik. Na slavnostni seji, ki je potekala v gradu, je spregovoril župan Daniel Kalamar, podelili pa so tudi številna priznanja in nagrade.

Najprej so podelili nagrade učencem, ki so bili vseh osem razredov odlični. Prejeli so jih: Sandra Smodiš in Nino Gumilar od Grada, Maja Hajdinjak iz Dolnjih Slaveč, Klementina Kuzmič iz Motovilcev in Sabina Bernjak iz Vidoncev. Nagrade, in sicer knjižne, so dobili tudi učenci z doseženimi vidnimi rezultati na tekmovanjih na državni ravni: Tadeja Forjanič iz Motovilcev za doseženo zlato Vegovo priznanje iz matematike na državnem tekmovanju v Mariboru, Maja Hajdinjak iz Dolnjih Slaveč za prejšnje srebrno Cankarjevo priznanje na vseslovenskem tekmovanju iz znanja materinščine ter Sandi Žekš iz Vidoncev in

Plaketo za naziv častnega občana je namesto zaradi bolezni odsotnega dr. Ludvika Gyergyeka prevzela njegova svakinja Magda. Foto: T. K.

Denis Fujs od Grada za doseženo drugo oz. sedmo mesto na državnem tekmovanju mopedstov na Jesenicah. Aleksander Luthar, učitelj na OŠ Grad in član Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri občinskem

svetu, je prejel čestitko za dobljeno Častno listino SPV, kar je najvišje priznanje Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije.

Komisija za ocenjevanje urejenosti pa je tudi letos podelila

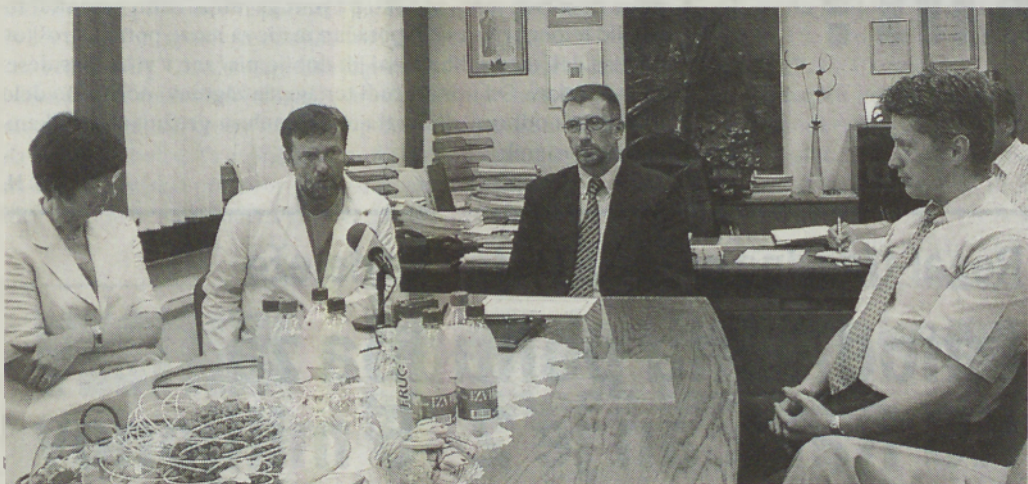
priznanja za naj domačijo in več za naj balkon. Priznanja za naj domačijo so prejeli: 1. dr. Gyergyek iz Vidoncev, 2. dr. Kozel iz Krupljin, 3. dr. Kozel iz Krupljin, 4. dr. Kozel iz Krupljin, 5. dr. Kozel iz Krupljin, 6. dr. Kozel iz Krupljin, 7. dr. Kozel iz Krupljin, 8. dr. Kozel iz Krupljin, 9. dr. Kozel iz Krupljin, 10. dr. Kozel iz Krupljin. Nagradene so prejeli spominske plakete. Za letošnji najuspešnejši kolektiv so razglasili podjetje Kozel iz Krupljin. Štvo Bunderla od Grada, ki letno posluje že od leta 1998, pa ima zaposlenih 10 delavcev.

Občina Grad je letos tudi podelila tudi plaketo za naziv častnega občana. Lani je to bil dr. Anton Vratuša, ki se je tokrat udeležil slovesnosti. Pa je ta čast doletela dr. Ludvik Gyergyek, profesorja fizike za elektrotehniko v Ljubljani, pa se zaradi bolezni ni mogel udeležiti slovesnosti, vseeno poslal zahvalno pismo. Dr. Gyergyek se je rodil leta 1922 v Vidoncih. Njegovo strokovno delo pokriva doktorat Svobodne univerze v Budimpešti, niške univerze v Budimpešti, univerze v Mariboru in Ljubljani. Petkrat je prejel nagrado Borisa Kidriča, leta 1987 pa črno črno nagrado za življenjsko delo, na Fakulteti za elektrotehniko Vidmarjevo nagrado za pedagoško delo in zaslužnega profesorja v Ljubljani. Napisal je sedem učbenikov, objavil več kot 150 člankov in referatov ter številne raziskovalne projekte. V sodobnem času se še sijo tako hitro, da tega ni mogoče dojeti, zato ni pomembno, kaj se bo zgodilo čez nekaj mesecev, ampak kaj se bo zgodilo čez dve, tri ali pet let. To, kar smo storili v preteklosti, je hvalevredno, vendar tako bistveno kot to, kako smo vključili v novo Evropo, bo čisto vseeno, ali se bo projekt delal na Gorickem, na Gradcu ali pa v Monstru. Se je treba učiti, da ne bi storili nepotrebnih napak, da bi se učili kaj novega. In mislim, da tisto, kar se novega naučimo, dno več kot napaka, ki smo jo storili,« je v svojem govoru dodal župan Daniel Kalamar.

C. K.

Galex in evangeličanska cerkev za bolnišnico

Za zdravljenje bolečine in otroški oddelek

Splošna bolnišnica Murska Sobota je prejela poldrugi milijon tolarjev donacijskih sredstev. Milijon je za nakup aparata za potrebe protibolečinske ambulante prispevalo murskosoboško podjetje za proizvodnjo zdravil Galex, petsto tisoč tolarjev pa jim je za potrebe otroškega oddelka izročila Evangeličanska cerkvena občina M. Sobota.

Ob slovesni predaji daril, ki jo je pripravilo vodstvo bolnišnice, je evangeličanski duhovnik mag. Leon Novak povedal, da so v zadnjih šestih letih za potrebe bolnišnice darovali že dva milijona tolarjev, zadnji prispevek, ki so ga zbrali na binkoštnem pikniku, družabnem srečanju, ki ga pripravljajo ob najstarejšem cerkvenem prazniku binkošti, rojstvu Cerkev, pa spet namenljajo otroškemu oddelku. »S tem bi radi še nadaljevali, zato ob tej priložnosti vabimo vse, ki se identificirajo s to našo regijsko bolnišnico in projekti, ki jih ima in izvaja, da

pridejo na naše družabno srečanje prihodnje leto,« je poudaril mag. Leon Novak.

Direktorica Galex Smiljana Bezbec Bürgermeister je povedala, da s proizvodnjo zdravil tudi njihovo podjetje skrbi za bolnike na tem območju in ob daljšem sodelovanju z murskosoboško bolnišnico so se odločili, da z donacijo podprejo nakup potrebne aparature. To se je zgodilo pred pol leta, in »... prek te donacije ob poslanstvu, ki ga že opravljamo, dodatno skrbimo za bolnike, čeprav smo osebju s tem morda naložili več dela ali pa jim olajšali delo,« je ob tej priložnosti povedala Bürgermeisterova.

Zdravnik protibolečinske ambulante Mensur Salihovič, dr. med. spec. anest., je povedal, da kar deset odstotkov ljudi trpi zaradi kronične bolečine, med njimi pa prevladujejo ljudje z nevropatsko bolečino zaradi poškodbe živcev. »To je kronična bolečina, ki je najhujša glede intenzitete in kvalitete bolečine in tudi zelo

zahtevna za obdelavo. Zaradi tega smo zelo veseli, kadar se pojavi tehnološka inovacija, novo zdravlilo ali nov pristop. V tem primeru gre za aparat, ki je popolna tehnološka inovacija na področju nevropatske bolečine. Temelji na vplivu vzpostavljanja ravnotežja v živčnem sistemu prek stimulacije simpatičnega živčnega sistema. Prvi rezultati - aparat smo začeli uporabljati v zadnjem mesecu - so prav spodbudni,« je delovanje aparata predstavil dr. Salihovič.

Po besedah direktorja bolnišnice Bojana Korošča je dejavnost protibolečinske ambulante ena od paradnih dejavnosti bolnišnice, saj njene uspehe priznavajo tako strokovnjaki kot bolniki. Ima najodobnejšo opremo, ob dr. Mensurju Salihoviču in dr. Beganu Mukoviču pa naj bi v njej po končanem specialističnem študiju začela delati še dva zdravnika.

M. H.

Našla so se sredstva za pločnike skozi občino Tišina

Dela se bodo začela jeseni

Zaradi želje po zgraditvi pločnikov skozi vasi občine Tišina ob cesti G 1/3, ki je ena najbolj transportnih cest v Sloveniji, so že v začetku lanskega leta občani želeli zapreti cesto, ker jih država ni zgradila med zaporo petanjskega mostu čez Muro. Kljub temu občani tega niso storili in so prav tako dočakali začetek gradnje.

Dela pa so se ustavila letos v juniju, saj ni bilo več denarja. Do sedaj so pločniki, ki so bili v programu lanske leto, zgrajeni do gasilskega doma na Petanjcih, kar pomeni, da sta končani slabi dve tretjini pločnikov. Najnovejša novica, s katero je postregel župan Jožef Poredoš, pa je, da se bodo dela nadaljevala jeseni, saj se je v proračunu našel denar. Zagotovilo je dobil od Direkcije Republike Slovenije za ceste, od koder so sporočili, da bo 21. avgusta odpiranje ponudb za nadaljevanje gradnje enostranskih pločnikov od Petanjcev do Tišine in v sklopu tega bo tudi rekonstrukcija mostu na Tišini. Dela jeseni so prišla ravno ob pravem času, saj naj bi bil novembra promet preusmerjen na obvoznico, s čimer bodo dela potekala lažje zaradi manj prometa. Pločniki pa naj bi bili končani v naslednjem letu. V letu 2005 so po zagotovilih direktorja in prometnega ministrstva sredstva rezervirana tudi za preplastitev ceste G 1/3 od Petanjcev (odsek proti Gederovcem) vse do Gradišča.

C. K.

Znamenitosti cankovske občine tudi na zgibanki

Pred kratkim je svojo prvo zgibanko, ki jo imenujejo tudi vodnik po občini, izdala občina Cankova. Ker se občina od svojega nastanka nikjer predstavljala, upajo, da bo ta zloženka pomagala tistim, ki si želijo ogledati njene turistične, naravne in zgodovinske znamenitosti.

Kot je povedala članica odbora za turizem pri občini Cankova Danica Wolf, ki je tudi sestavila zgibanko, so na začetni strani s

sliko in pesmijo, ki govorita o njivah, vinu in pšenici, ter fotografijo na sredini zloženke, ki prikazuje otožno pokrajino, zajete osnovne značilnosti tega, kar verjetno povezuje večino prekmurjskih krajev. Vse druge fotografije pa so se osredotočile na posebnosti in znamenitosti občine. Tako vodnik bralec usmerja k naravnim znamenitostim, kot so: Ledavsko jezero, gozdna učna pot Fuks graba in svojevrstna pokrajina. Kar se tiče zgodovinskih in kulturnih

znamenitosti, pa zgibanka predstavlja gomilna gričiča v okolici, najstarejšo najdbo kmetijske sekiere pri nas, cerkev in kapele, spomenik Avgustu Pavlu, vaški muzej in še nekaj drugih znamenitosti. Na zgibanki so tudi majhen seznam znamenitosti, ki jih je mogoče dobiti pri njih prireditvah v občini in pri različnih informativnih center.

47. praznik občine Ljutomer

Veliki po dosežkih

Priznanja občine Ljutomer so prejeli glasbena skupina Posodi mi jürja, samostojni podjetnik Avgust Rajh, gledališki igralec in režiser Srečko Centrih in Telesnovzgojno društvo Partizan Ljutomer. Foto: N. J.

Sedeminštirideseti praznik občine Ljutomer sovpadla s 135. obletnico prvega slovenskega tabora v Ljutomeru, kjer je zaživela ideja o Zedinjeni Sloveniji, ter številnimi okroglimi obletnicami kulturnega, športnega, šolskega in cerkvenega življenja Ljutomerčanov, kar še danes opominja na odločnost in trdno držo njihovih prednikov. »Vse to nas zavezuje, da negujemo sloves in vzravnano držo naših prednikov,« je v uvodnem nagovoru na slavnostni seji občinskega sveta poudarila Mira Žizek Rebernik, vodja javnega sklada za ljubiteljsko kulturo.

Da so Ljutomerčani ponosni na ta

zgodovinski mejnik in to, da so Preleki pomembno prispevali k utrjevanju slovenstva in negovanju slovenske besede, je v svojem slavnostnem nagovoru povedal tudi župan Jožef Špinler in se zahvalil vsem, ki tudi danes s svojim delom prispevajo k ustvarjalnemu okolju in družabnemu življenju občine ter »...pristopajo k skupni mizi brez sebičnosti«. Ob spominu na zgodovinske mejnike pa je občinski praznik tudi priložnost za pregled opravljenega dela in načrtov. V zadnjem obdobju so namreč dosegli kar tri milijarde tolarjev investicijskih vlaganj in po besedah župana Jožefa Špinlerja bodo le z delom in uspehi presegli svojo majhnost.

Na slavnostni seji ob sedeminštiride-

setem prazniku občine Ljutomer je župan podelil tudi občinska priznanja. Plaketo z listino in denarno nagrado je prejela glasbena skupina Posodi mi jürja, ki je s svojimi uspehi na glasbenem področju prispevala k promociji občine po Sloveniji in v tujini, pisna priznanja pa so prejeli še samostojni podjetnik Avgust Rajh za dolgoletno uspešno opravljanje obrtne in podjetniške dejavnosti, gledališki igralec in režiser Srečko Centrih za umetniško delovanje in odmevne uspehe v gledališki dejavnosti ter Telesnovzgojno društvo Partizan Ljutomer ob stoletnici organizirane telesnovzgojne dejavnosti v Ljutomeru.

M. H.

Krožišče in asfaltna cesta do Bioterm

V okviru paznika občine Ljutomer sta župan občine Jožef Špinler ter predstavnik republiške direkcije za ceste Dean Peršon uradno predala namenu novo krožno križišče in obnovljeno cesto v Grossmanovi ulici v Ljutomeru.

Skupna vrednost del je znašala 56,4 milijona tolarjev, v stroške pa so bili zajeti gradbena dela na regionalni cesti v Prešernovi ulici, priključek na ulico I. slovenskega tabora in Grossmanovo ulico, hodnik za pešce in kolesarska steza, odvodnjavanje, kanalizacija in javna razsvetljava. V skladu s pogodbo o sofinanciranju je Ministrstvo za promet oziroma Direkcija za ceste prispevala 35,2 milijona tolarjev, občina Ljutomer

pa 21,2 milijona tolarjev. Občina pa je plačala še dodatne stroške v višini 11,8 milijonov tolarjev, tako da je njen prispevek 33 milijonov tolarjev. Dela so se začela konec leta 2001 ter končala maja lani. Občina pa je bila tudi naročnik ureditve fontane, ki je skupno znašala 19,3 milijona tolarjev.

V tednu občinskega praznika je bil namenu predan tudi prej makadamski 445 metrov dolg odsek ceste med Godemarci, Kuršinci in Bodislavci, ki vodi do termalnega kopališča Bioterm v Moravcih v Slovenskih Goricah. Predračunska vrednost asfaltnih in ureditvenih del, ki jih je opravilo Cestno podjetje Murska Sobota, znaša 15,5 milijona tolarjev, stroški gramoza, ki ga je pri-

speval investitor, to pa je podjetje Segrap iz Ljutomera, pa znašajo še okoli poldrugi milijon. Skupna vrednost obnove tako znaša okoli 17 milijonov tolarjev, investitor pa se je zanj odločil zaradi poslovnega interesa, saj so začeli z gradnjo bazenskega kompleksa Bioterm, in ker so se z občino Ljutomer uspeli dogovoriti, da jih bo oprostila plačila komunalnega prispevka, od katerega bi delež pripadal tudi Krajevni skupnosti Mala Nedelja. Ob sedanji novogradnji bi znašal leta 1,8 milijona tolarjev, glede na vrednost vloška v obnovo ceste pa bo Segrap tako oproščen plačila komunalnega prispevka tudi ob nadaljnjih širitvah Bioterm.

M. H.

Sontano in modernizacijo ceste do lepšega videza mesta

TEMPIRANO

Janez Erjavec, direktor Pomurskega sejma, pred začetkom letošnjega mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma: »Letos smo izboljšali veliko infrastrukturnih zadev, kar bo omogočilo boljše predstavljane razstavljalcev in ugodnejše gibanje obiskovalcev; tako smo uredili kanalizacijo, oznake, prebarvali vse objekte, popravili streho, uredili klimatske naprave, manjšo dvorano za predavanja, bankomat zunaj sejemskega prostora, odstranili nekatere paviljone, največji pridobitvi pa sta prav gotovo novi sodobni hlevi za govejo živino ter oprema za prikaz proste reje.«

Sonja Sunko, direktorica Centra za socialno v Ljutomeru, o izvajanju programa pomoči na domu: »Dogovor o subvencioniranju pomoči

na domu velja do konca leta, naprej pa ... Mi smo le eden od možnih izvajalcev, na kar smo občine ves čas tudi opozarjali, naša odločitev o prenehanju izvajanja te pomoči pa je bila pretehtana in resna. Če ne bi prišlo do dogovora, da občine zagotovijo sredstva za plače socialnih oskrbovalk in druge pogoje za izvajanje, bi z njo prenehali s prvim oktobrom. Na zadnjem posvetu pa so občine Križevci, Veržej in Razkrižje tudi jasno izrazile željo, da to javno službo zanje opravljamo tudi v prihodnje. Ljutomer je v svojem sklepu sredstva zanj zagotovil do konca leta in ne glede na to, kako razmišljajo za naprej, za ljutomer-sko občino teh storitev po novem letu ne bomo več delali.«

Emilijan Rudolf, podjetnik iz Radoslavca, ki je začel s servisno dejavnostjo za kmetijske stroje, kot so nakladalniki sena, trosilniki hlevskega gnoja, trosilniki

umetnih gnojil ... Potem je ugotovil, da bi lahko na tržišču uspešno prodajal transportne trakove za spravilo koruzne silaže in odločil se je za njihovo izdelavo: »Začeli smo izdelovati tudi polžne transporterje premera 100 do 300 milimetrov. Z njimi je mogoče transportirati koruzo, pšenico, krmila ... pa tudi razne druge sipke materiale, ki jih sicer uporabljajo tudi v drugih panogah.«

Zora Levačić, dr. med., spec. epidemiologije: »V Pomurju je v letošnjem poletju epidemijolška situacija, zlasti glede črevesnih nalezljivih obo-

lenj, skrb zbuja joča. V letošnjem letu je pri nas zelo poraslo število obolelih za salmonelozami. Do konca julija smo registrirali 251 obolelih, lani v istem obdobju pa 83, v prejšnjih letih še manj. Povečanje salmoneloz ugotavljamo letos že od aprila naprej, izrazito pa od maja, 51 obolelih, v juniju, 64 obolelih, in juliju, 87 obolelih. Trend rasti se nadaljuje tudi v avgustu. Pred kratkim smo imeli dve epidemiji salmoneloz, povezani z družinskimi praznovanji, v katerih je zbolelo 25 oseb, tri manjše družinske epidemije s 3-5 obolelimi, drugi oboleli so bili posamezniki.«

Občina Tišina pod lupo Računskega sodišča Svetniki v pismu opozorili na nepravilnosti prejšnjega župana

Že v začetku julija je prejela občina Tišina od Računskega sodišča Republike Slovenije sklep, da bo od srede julija pa vse do oktobra pri njih revizija. Cilj revizije je, kot so navedli, pravilnost poslovanja v letu 2002.

Pregled poslovanja oz. revizijo je imela v Pomurju že kar nekaj občin, in tam smo lahko v poročilu revizorja našli kakšno »pikantno« nepravilnost, vendar le malokrat s kakšnimi resnimi posledicami za odgovorne osebe.

Občina Tišina pa je sodišče vzelo za opozorilo, da poslovanje občine v letu 2002 ni bilo skladno z mandatom prejšnjega župana Rada Hegarja.

Če bi mnogi radi, da se kaj čim več o delu prejšnjega župana, kateremu so nekateri svetniki oporekali, opredeljuje, na sejah mnogokrat nepravilnosti pri poslovanju. Župan Jožef Poredoš, ki je povedal sam, so nekateri svetniki očitali, zakaj je dal naročiti novo samo za leto 2002 in ne tudi za leto 2001.

Župan pa je razložil, da tega ni mogel on, saj revizorji sami izbirajo, kaj in kaj bodo pregledali. To so sami preverili in ugotovili, da je sodišče samo opravljalo po lastnem izboru.

Že zato nekateri svetniki na sodišču naslovili pismo, v katerem so predlagali, na kaj naj se pri leto 2002 osredotoči. V pismu so navedeni deset nepravilnosti, ki naj bi se dogajale v mandatu prejšnjega župana. Pregled teh nepravilnosti pa naj bi zahtevali, kot je zapisano v pismu, vsi svetniki, razen župana.

Župan pa je med njimi nastal manjši sklop, saj nekateri od njih, čeprav so bili navedeni pod strankami, niso vedeli ali pa se z njim niso strinjali. Sestavljalec pisma so bili svetniki, ki so bili v prihodnje v imenu občine sestavljajo pisem, saj se župan ne sme opredeljevati.

Župan pa je med njimi nastal manjši sklop, saj nekateri od njih, čeprav so bili navedeni pod strankami, niso vedeli ali pa se z njim niso strinjali. Sestavljalec pisma so bili svetniki, ki so bili v prihodnje v imenu občine sestavljajo pisem, saj se župan ne sme opredeljevati.

C. K.

Popravek

Prejšnji številki smo na 4. strani poslali o stari šoli pri Svetem Petru, v zapisali, da je v Rogašovci, naj pojasnimo, da je Sveti Petri samostojno naselje oz. kraj, ki spada v Rogašovce. Avtorju izrazem se opravičujemo.

Dogajanja na Ljubljanski borzi

Dopustniško razpoloženje se nadaljuje

Na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev je v zadnjih dneh spet čutiti počitniško mrtvilo, ki se kaže predvsem pri višini ustvarjenih poslov. Tako je prejšnjo sredo in četrtek dnevni promet le rahlo presegel pol milijarde tolarjev, nekoliko živahnejši pa je bil zadnji trgovni dan prejšnjega tedna, ko so na vseh trgih zabeležili skoraj poltretjo milijardo tolarjev poslov. V začetku tega tedna je spet zavladalo mrtvilo, saj so v ponedeljek sklenili le za nekaj več kot 328 milijonov tolarjev prometa, v torek pa so borzni posredniki prijaviли 1263 poslov v skupni vrednosti 1,4 milijarde tolarjev, od tega pa je kar milijarda tolarjev odpadla na devet poslov s svežnji.

Sreda je minila brez poslov s svežinjo, to pa se tudi pozna pri višini prometa. V borzni kotaciji je bila najprometnejša delnica novomeške Krke, s katero so sklenili za 83,4 milijona tolarjev prometa, njen tečaj pa se je pocenil za 0,28 odstotka in je pristal pri vrednosti 42.005 tolarjev. Po prometu so jim sledile delnice velenjskega Gorenja, ki so se pri prometu 50,5 milijona tolarjev pocenile za 0,64 odstotka, medtem ko je ostal tečaj delnic Petrola pri 32,5 milijona tolarjev nespremenjen. Sicer pa je večina delnic v borzni kotaciji beležila majhne spremembe vrednosti, izstopale so le delnice Dela, ki so se podražile za 4,02 odstotka. Več kot 10 milijonov tolarjev prometa so zabeležili še z delnicami Term Čatež (15,5 milijona tolarjev), ki so se podražile za 1,01 odstotka, z delnicami Luke Koper (15 milijonov tolarjev), ki so bile cenejše za 0,35 odstotka, z delnicami Mercatorja (14,1 milijona tolarjev), ki so se podražile za 0,24 odstotka, in z delnicami Merkurja, ki so se pri 13,7 milijona tolarjev prometa podražile za 0,41 odstotka. Slovenski borzni indeks SBI 20 se je povečal za 0,17 odstotka. Na prostem trgu so bile s 25,8 milijona tolarjev najprometnejše obveznice Slovenske odškodninske družbe 2. izdaje, indeks prostega trga pa se je zmanjšal za 1,14 odstotka. Borzni indeks obveznic se je v sredo znižal za 0,82 odstotka, medtem ko je indeks investicijskih skladov porasel za 0,20 odstotka.

V četrtek je bil promet še vedno skromen, tečaji delnic podjetij in pldov pa so v glavnem stagnirali. Petrolove delnice so bile v redni kotaciji najprometnejše, saj so z njimi sklenili za 49,3 milijona tolarjev poslov, njihov enotni tečaj pa je porasel za pol odstotka. Takšna rast je posledica objave polletnih poslovnih rezultatov, ki kažejo, da se je dobiček iz poslovanja v tem obdobju povečal kar za 41 odstotkov. Med prometnejšimi ostajajo še naprej tudi delnice Krke, s katerimi so sklenili za 32,5 milijona tolarjev prometa, njihov tečaj pa se je znižal za 0,14 odstotka. Več kot 30 milijonov tolarjev prometa so zabeležile tudi delnice Gorenja, ki so se pocenile za 0,19 odstotka. Med obveznicami so bile najprometnejše obveznice Republike Slovenije 34. izdaje s 35,7 milijona tolarjev prometa, na prostem trgu pa so bile najprometnejše delnice investicijske družbe Triglav Steber 1 z 29,7 milijona tolarjev prometa. Njihov tečaj je dosegel 230,82 tolarja in je bil v primerjavi s torkom višji za 0,12 odstotka. SBI 20 se je zvišal za 0,03 odstotka, za toliko pa se je zmanjšal borzni indeks obveznic, medtem ko je ostal indeks investicijskih skladov nespremenjen.

Na občutno zvišanje prometa so v petek vplivali posli s svežnji, saj so z njimi sklenili za skoraj 1,9 milijarde tolarjev prometa. V borzni kotaciji je bilo s svežnji obveznic Republike Slovenije 53., 50. in 34. izdaje sklenjenih za 747 milijona tolarjev poslov, medtem ko je na prostem trgu promet s svežjem delnic Heliosa dosegel skoraj 1,15 milijarde tolarjev. V borzni kotaciji je bila ponovno najprometnejša Krkina delnica (65,4 milijona tolarjev), ki se je podražila za 0,11 odstotka, za 0,13 odstotka pa so se podražile tudi delnice Luke Koper (37,3 milijona tolarjev prometa). S Petrolovimi delnicami so sklenili za 33,1 milijona tolarjev poslov, njihov tečaj pa se je obrnil navzdol (-1,08 odstotka), kar je verjetno posledica novice, da Petrol ne bo kupoval srbskega Beopetrola. Z delnicami Mercatorja, ki so se podražile za 0,19 odstotka, so sklenili za 29,8 milijona tolarjev poslov, z delnicami Gorenja pa za 21,5 milijona tolarjev poslov, njihov tečaj pa se je povečal za tretjino odstotka. SBI 20 se je v petek znižal za 0,04 odstotka, indeks investicijskih skladov za 0,14 odstotka in indeks prostega trga za 0,23 odstotka, medtem ko je borzni indeks obveznic porasel za 0,62 odstotka.

Prvi trgovačni dan tega tedna je vladalo pravo mrtvilo, saj so na vseh trgih zabeležili le za dobrih 328 milijonov tolarjev poslov. S 30,9 milijona tolarjev so bile najprometnejše obveznice Republike Slovenije 5. izdaje, z vsemi izdajami republiških obveznic pa so sklenili za 137,8 milijona tolarjev poslov ali kar 65 odstotkov vsega prometa v borzni kotaciji. Promet z delnicami je bil skromen, saj so Petrolovih prodali le za 13,4 milijona tolarjev, Krkinih pa za 10,3 milijona tolarjev. Prve so se pocenile za 0,06 odstotka, druge pa podražile za 0,23 odstotka. Ob skromnem prometu na prostem trgu so bile najprometnejše obveznice Slovenske odškodninske družbe 2. izdaje, z njimi pa so sklenili za 15,7 milijona tolarjev poslov. SBI 20 se je povečal za 0,07 odstotka, indeks investicijskih skladov je bil nižji za 0,17 odstotka, borzni indeks obveznic se je znižal za 0,47 odstotka, indeks prostega trga pa za 0,26 odstotka.

V torek je bil obseg poslov spet nekoliko višji, saj je skupni promet presegel 1,4 milijarde tolarjev. Na organiziranem trgu je bila večina poslov opravljena s trgovanji z obveznicami, saj je njihov promet dosegel 564 milijonov tolarjev, najprometnejše pa so bile republiške obveznice 34. izdaje z 223,7 milijona tolarjev prometa. Promet z delnicami je bil skromen, največ pa se je trgovalo z delnicami Krke. Njihova vrednost se je pri 39,4 milijona tolarjev le rahlo spremenila (+ 0,04 odstotka), delnice Petrola pa so se pri prometu 31,2 milijona tolarjev pocenile za 0,29 odstotka. Trije posli s svežnji so zaznamovali dogajanja na prostem trgu. Tako so dosegle delnice Triglav finančne družbe 262,6 milijona tolarjev in se podražile za 1,23 odstotka, PID Triglav Steber je zabeležil 170,4 milijona tolarjev prometa (+1,22 odstotka), delnice PID-a Maksima pa 50,4 milijona tolarjev prometa (+2,17 odstotka). Indeks investicijskih skladov je porasel za 0,35 odstotka, borzni indeks obveznic za 0,08 odstotka in indeks prostega trga za 0,22 odstotka, medtem ko je SBI 20 zabeležil znižanje za 0,23 odstotka.

Ludvik Kovač

Podjetji Komunala in Vodovod poslovali v neugodnih razmerah

Sodna pot neučinkovita, zato storitev ukinejo

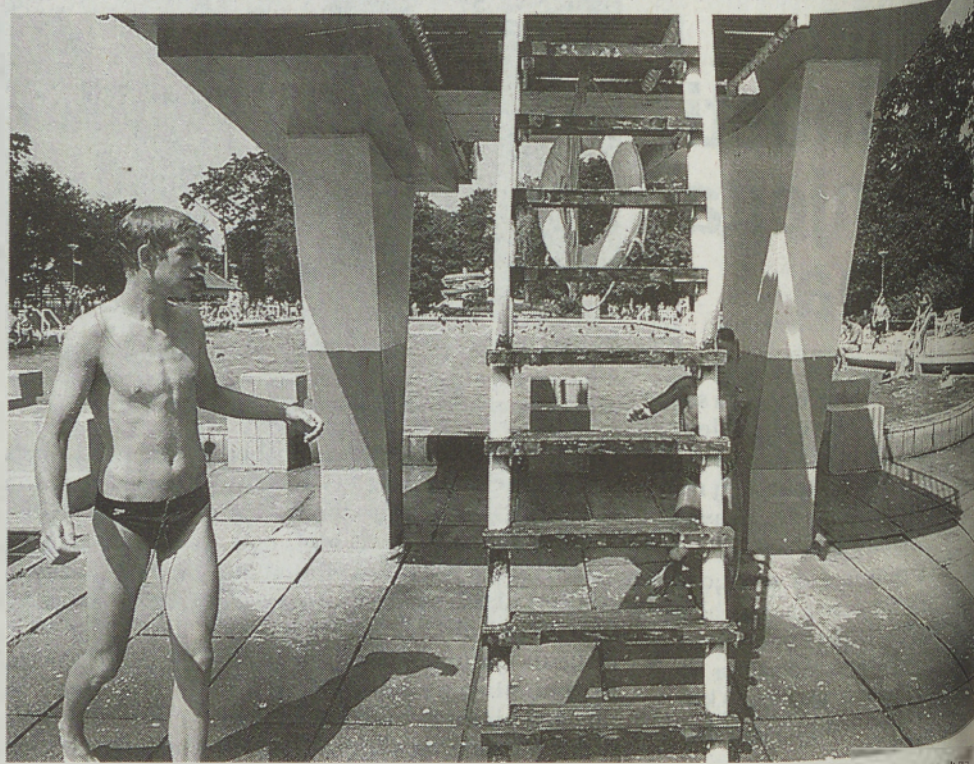
Ugotavljajo, da sta Komunala, d. o. o., in Vodovod, d. o. o., iz Murske Sobotе v lanskem letu poslovala v spremenljivih in neugodnih razmerah, kar se je pokazalo pri finančnem rezultatu

Čeprav je bilo na vodovodu in kanalizacijskem omrežju več priključkov, so se zmanjšali prihodki na račun količin. Lani je bilo ustvarjenih 7,8 milijona tolarjev dobička, s čimer bodo pokrili izpad pri vodovodu. Čeprav skrbijo za nekaj ključnih področij - kopališče, tržnica, pokopališče, vodooskrba -, so svetniki poročilo direktorja Mirka Šabjana sprejeli brez kakršnih koli pripomb ali vprašanj. Pa bi jih moralo »brigati«!

Družba Vodovod, d. o. o., je bila ustanovljena leta 2002, nje-
no delovanje pa je z letom 2003
samostojno. Na vodovodnem
omrežju je sicer več priključ-
kov, vendar je manjša poraba
vode, in to kar za 17,5 odstotka.
Še posebno se je zmanjšala pora-
ba vode v industriji. Vodovod je
v letu 2002 dobro tehnično de-
loval, izpadov in pomanjkanj
vode ni bilo, tudi zaradi novega
črpaljšča v Krogu in cevovoda
Krog-Bakovci-Murska Sobota.

Zadovoljni smo lahko tudi s kakovostjo vode. Od šestintridesetih kemijskih analiz samo v enem primeru ni bila povsem ustrezna. Od 143 bakterioloških analiz je bila voda v omrežju neporečna v 140 primerih. Kakovost vode se poslabša na črpališču Črnske meje in Fazaneriji. Vode pa je v zajetjih dovolj, zato ne načrtujemo nobenih redukcij.

Število kanalizacijskih priključkov se je lani povečalo za 8,5 odstotka, tako so se fiksni stroški povečali, zmanjšali pa so se prihodki na račun količin. Poleg tega so cene pod državno kontrolo in so se lani povišale ravno

toliko, da je zadoščalo za rast inflacije, drugih stroškov pa niso mogli pokriti. Ker je kanalizacijsko omrežje dotrajano in staro, ponekod več kot 40 let, ga bo treba obnoviti. Prihaja namreč do rušenja in vdorov talne vode v kanalizacijski sistem, to pa lahko onemogoča odvod talne vode in podraži čiščenje odpadnih voda. Treba bo ugotoviti stanje kanalizacije in najti pravo metodo za sanacijo.

Precej težav imajo tudi s Kolovnico Lendavska sever, kjer je osnovno nerazumevanje glede merjenja in zaračunavanja energije pri stanovalcih. »Tržnica ni v ponos našemu mestu,« zato jo bo treba takoj posodobiti. Ugotavljajo, da občani niso »odvisni od soboške tržnice«, kupce pa izgu-

blja tudi zaradi cenejše ponudbe drugih trgovcev. Kljub temu mesto potrebuje tržnico, zato bo treba določiti prostor, ki bo trajneje namenjen tej dejavnosti.

Ugotavljajo, da je bilo v letnem kopališču manj kopalcev kot predlani. Iztrošena je tudi kopalna oprema, ki jo bo treba posodobiti, sicer se dejavnost ne bo mogla več opravljati. V prihodnje naj bi imeli bazeni različno temperaturo vode, razmislili pa bi lahko tudi o tem, da bi glede na vreme s kopalno sezono lahko začeli prej in jo kasneje končali. V zadnji sezoni je drsališče dobro delovalo, čeprav še zdaleč ne dosega številk iz leta 1999. Upajo pa, da bodo priznani ključni zaporniki novoustanovljeni hokejski klubi. Soboško pokopališče bo v bližnji

prihodnosti treba razmišljati
raditi vežico za pokojnike
bodo izdelali projekte in
li gradbena dovoljenja.

Tezave Komunale nastajajo tudi pri vzdrževanju površin, saj ni definicije, kaj morajo vzdrževati. Najbolj je pri zimskem vzdrževanju pločnikov, zelenih in prostori ob stanovanjskih hišah, zato si bodo prizadele se čim prej določiti, kaj je in kaj zasebno. Ena večjih težav pri poslovanju Komunale je tudi pomanjkanje dokazila, da neplačevanja opravljajo ritevi. Sodna preiskava neučinkovitosti, zato bodo kurjave ali vodarine se plačujejo ukinjejo.

A. Nana Rituper

Podjetništvo v Radoslavlcih

Od storitev do lastnih izdelkov

Emilijan Rudolf zaposluje šest delavcev

Po poklicu je strojni ključavničar, vendar se nenehno izobražuje in kar uspešno posluje. Začel je v 1998. letu, dotlej pa je bil zaposlen v nekem podjetju. Letos torej mineva že 15 let, vendar obletnice ne bodo posebej praznovali.

Osebnostno menim, da bi kazalo nazdraviti, kajti v desetletju in pol je Emilijan Rudolf veliko dosegel ob pomoči svojih sodelavcev in družine. V firmi je zaposlena tudi žena Slavica, večkrat pa pomagata hčerki: Monika, ki je ekonomska rehtnica, in Mateja, ki gre jeseni v tretji lenik.

Emil je začel s servisno dejavnostjo za kmetijske stroje, kot so nakladalniki sena, trosilniki hlevskega gnoja, trosilniki umetnih gnojil ... Potem je ugotovil, da bi lahko na tržišču uspešno prodajal transportne trakove za spravilo koruzne silaze in odločil se je za njihovo izdelavo. Postopoma je opustil servisiranje klasične kmetijske mehanizacije in obratovalnico

preusmeril v lastno proizvodnjo. Pa ne samo že omenjenih transportnih trakov, ampak je stekla še izdelava mlinov za mletje zrnja za prehrano živali. Pa ne navačnih (malih) kladivarjev, ampak zahtevnejših. Ta vrsta izdelka je še vedno v programu in je neke vrste novost. Deluje pa takole: turbina potegne zrnje v mlin, ki ga poganja električni motor, zrnje zmelje, nato pa krmilo »potuje« po okroglih transportnih ceveh v mešalec, kjer ga zmeša, seveda če meljemo več vrst zrnja. Zrnje je mogoče mleti, četudi nimamo mešalnika, ampak ga spustimo v kak drug skladiščni prostor.

»Začeli smo izdelovati tudi polžne transporterje premera 100 do 300 milimetrov. Z njimi je mogoče transportirati koruzo, pšenično, krmila ... pa tudi razne druge sipke materiale, ki jih sicer uporabljajo tudi v drugih panogah,« je razlagal Emilijan Rudolf, ko smo bili na obhodu pa dobro opremljenih delavnicah, ki so na poboč-

ju Radoslavcev v neposredni bližini stanovanjske hiše, od koder je lep razgled. Seveda so znane težave, s katerimi se ubadajo kmetijci, in tudi industrija kmetijske mehanizacije je bankrotirala. Se pa vendarle pojavljajo tako imenovane tržne niše in podjetni ljudje to seveda izrabijo. Emilijan je s svojimi sodelavci zaznal, da bi bilo pametno izdelovati tudi opremo za silose na CO₂. In stekla je proizvodnja elevatorjev za njihovo polnitev, polžev za odzemanje sveže silaže, lestev in ograj za silose ...

In prav s takšnega remonta se je podjetnik iz Radoslavec vrnil malo pred našim obiskom. Tokrat je s sodelavci opravljal vzdrževalna dela na strojni opremi enega od »kontinentalnih« mlinov v Prekmurju.

Marsikateri zasebni podjetnik komajda shaja, mnogi so firme celo zaprli. Emilijan Rudolf pa gre naprej. Seveda ne sam, ampak ob

tesni pomoči sode
so tudi težave. Le
splošno velja, da
težje je proda(j
delki se pojavlja
skem kmetijskih
in drugih sejmi

»Rad bi še povedal, če
mo tudi strojne storitve, je
pri čemer ni mislil le na
ploščevine, ampak se na di-
la, ki jih lahko opravijo
delavnicah, opremljenih
nimi stroji in delovni
močki. Obiskali
ko se je delavnik se kon-
tudi sodelavci so se le
rena. Povedal p-
krat, ko jih prigan-
tudi »nadure«. Da pa
misliti, da se le »gr-
cer uporabljamo
tudi novinarji), ni
uspeva najti tudi
cer zelo dejavne rado-
gasilskem društvu, nemal-
si da na ramo
sprehodi v naravi.

Na kmetijsko-živilskem sejmu najkakovostnejša vsebina doslej Polja uspehov na radgonskem sejmišču

Skakovostnim programom in izjemno lego sredi kmetijskega območja in na stičišču štirih držav je postal mednarodni kmetijsko-živilski sejem osrednji državni sejem in ena najpomembnejših strokovnih predstavitev kmetijstva in živilsko-predelovalne industrije v Sloveniji.

Sejmišče v Gornji Radgoni je zadnja tiskovna konferenca pred začetkom 41. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma, ki bo potekal od 23. do 30. avgusta. Na seji pa bo predsednik Vlade Slovenije mag. Tone Rop. Kriza zaradi naravnih katastrof, predvsem pa kriza v vinogradništvu zaradi izjemno nizkega vin se poznata tudi na sejmu, toda ne tako močno, kot se sprva hali organizatorji.

Kot je povedal direktor Pomurja Janez Erjavec, je te dni pri njih na sejmišču, kjer je zaradi visokih temperatur, vendar tudi zaradi intenzivnih pripravljenosti kmetijsko-živilski sejem, prejemajo pa zaradi asfaltiranja zunanjih površin na sejmišču z vročim asfaltom. Vse temperature so po svoje priprave pred začetkom sejma inšpekcijski, ki so nepopustljivi do gostin, ki so v živilce (tudi zaradi visokih temperatur). Letos so izboljšali ve-

Na tiskovni predstavitvi varčevanje ne pomeni tudi pri dobrem vinu. Vse, kar je prej potrdilo, s katerim Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ocenjuje slovenskih vin. Na 41. kmetijsko-živilskem sejmu kot na prejšnjem. Zaradi tega smo močnejši in v prihodnje bodo nalepke le tista vina, ki so ocenjena nad 17,51. Prijavljenih za ocenjevanje le kar je le odsev izjemno slabega vinogradništva. Pravzaprav je stanje po drugi svetovni vojni tako pri vodi kot vinu.

Na površini letošnjega 41. kmetijsko-živilskega sejma je 55 tisoč m² razstavnih površin, od tega je v halah 19.500 m², preostale površine pa so zunanji prostori. Nivoi za živino ter skoraj 11 tisoč m² vzorčnih nasadov in predstavitev. Prijavljenih je 1.460 razstavljalcev iz 21 držav, kar je nekoliko manj kot lani, vendar pa vsebina razstavnega programa ne bo nič slabša. Skupno bo 1.800 izdelkov, živali in strojev ter organiziranih 50 posvetov, predavateljev in miz. Novosti si lahko sproti preberete na spletni strani: www.kmetijsko-zele.si.

Na sejmu v Turnišču so prodajali prejšnji četrtek 54 pujskov, od 24 do 30 kilogramov. Za pujska so želeli iztržiti od 8.000 do 11.000 tolarjev, prodali pa so jih le devet.

Najodmevnejše spremljajoče prireditve bodo poleg tradicionalnih kasaških dirk v Ljutomeru in likovne razstave Vinogradi obeh bregov Mure še: nedeljsko srečanje vseh vinskih kraljic (dosedanje vinske kraljice in vinske kraljice iz sosednjih držav), prireditev Dediščina oblačnega videza na Slovenskem, ko bo sedem skupin iz različnih slovenskih pokrajin predstavilo oblačni videz kmečkega prebivalstva razvojno skozi čas; ponovno bodo izbirali največjo bučo, predstavili lipiško šolo jahanja, novost so Viteške igre radenske konjenice in tekmovalstvo v KRIKETU med ljubljanskimi in dunajskimi moštvom.

Prehrana in vino je osrednja letošnja tema v okviru največje slovenske sejemске prireditve, ki je hkrati največja živilska in vinska sejemška predstavitev. Obiskovalci se bodo lahko v hali A sprehajali med predstavljenimi hrano in vini, pri čemer jim bo v pomoč Vodnik po sejemskih dobrotah. To bo tudi nekakšen potni list, s katerim bodo obiskovalci zbirali žige in sodelovali v nagradni igri. Veliko strokovnih predavanj bo letos prav na temo zdrave prehrane, med odmevnejša pa spadajo: Tanin v vinu in nove biotehnologije v kletarjenju, Posledice vključevanja v EU za slovensko vinogradništvo in vinarstvo in Druženje vina v hrani.

Nad vse zanimivi so tudi vzorčni nasadi zdravih zelišč in povrtin, dijaki SKŠ Rakičan in predstavniki avstrijskega partnerja pa bodo predstavili alternativne možnosti kmetovanja in predelani dizelski motor, ki ga poganja naravno gorivo (olje iz ogrščice). Zaradi suše tekmovalna oratev letos ne bo oziroma je predstavljena na september, poleg 23 blagovnih znamk traktorjev pa je zaradi sušnih razmer velik poudarek dan predstavitvi namakalnih sistemov.

Med zahtevnejše razstavne programe spada razstava živali s poudarkom na cenejši, lažji in ekološki vzreji govedi. Predstavljene bodo kolektivne blagovne znamke pri reji živali in mesnih izdelkih (LISKA, POHORJE BEEF, ZLATO ZRNO idr.). Letošnje najbolj opazne novosti bodo nov goveji hlev v bližini maneže, nova stojišča in boksi za goveje živali ter vzorčna razstava opreme za kmetijske objekte. Živali bodo predstavljene v hlevih in na prostem, pomembno pa je, da ne bodo več privezane (razen nekaterih težkih in morebiti nevarnih bikov). Napovedujejo tudi najbogatejšo razstavo ko-

snih izdelkov ter Pomen kolektivnih blagovnih znamk govejega mesa ob vstopu Slovenije v EU. Tudi institucije (ministrstva, zbornice, medijske hiše) pripravljajo vrsto zanimivih posvetov, povezanih s prihodnostjo kmetijstva v okviru EU, ekološkim kmetovanjem, ohranjanjem slovenskih avtohtonih sort kmetijskih rastlin, priporočljivo pa je sodelova-

Na tiskovni konferenci so predstavili izjemno bogato vsebino razstavnega in strokovnega programa 41. kmetijsko-živilskega sejma, ki je pred novim zagonom. Sodelovali so programska vodja Metja Jaklič, mag. Antoni Vodovnik, Janez Erjavec in dr. Alojz Slavič.

njev doslej. Tudi za to področje bo nekaj odmevnih posvetov in okroglih miz: Delitev mlečnih kvot, Identifikacija in registracija prašičev (in drobnice), ki jo bodo začeli izvajati leta 2004, Zaščita tradicionalnih me-

nje na delavnici o postopkih priznavanja posebnih slovenskih kmetijskih proizvodov oz. živil. Cena vstopnice je že nekaj let nespremenjena.

Bernarda B. Peček

Ukrepi vlade ob letošnji suši Izvozne spodbude in koruza za govedo

Čeprav najnovejših oz. dokončnih podatkov o škodi, ki jo je povzročila letošnja suša, še ni, že lahko trdimo, da so posledice katastrofalne. Poznavalci zatrjujejo, da je letošnja suša najhujša v zadnjih sto letih, posledice pa so že zdaj bolj katastrofalne kot v letih 2000 in 2001.

Zaradi izpada krme se mnogi živinorejci v strahu, da ne bodo mogli prehraniti živine, odločajo za zmanjševanje staleža.

Zaradi povečane ponudbe je prišlo na trgu do zniževanja odkupnih cen, zato je vlada sprejela dopolnitev uredbe o uvedbi podpor za pripravo kmetijskih pridelkov in živil za zunanji trg za obdobje od 1. julija do 31. decembra. Po uredbi, ki je začela veljati včeraj, bodo izvozniki dobili izvozne subvencije v višini 30 tolarjev za kilogram žive teže krav in telic oziroma 75 tolarjev za kilogram žive teže bikov in volov za izvoz na trge Evropske unije. Če bodo to živino izvozili na trge zunaj Evropske unije, se bodo subvencije povečale za 1,5-krat in naj bi jih dobili za 4.000 glav goveje živine.

Po besedah Franca Potočnika, državnega sekretarja v ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, se živinorejcem obeta še ena pomoč. Predstavniki kmetijskega, finančnega in gospodarskega ministrstva so se namreč na skupnem sestanku dogovorili, da bodo na vlado naslovili predlog za sprostitev koruze iz blagovnih rezerv. Iz teh rezerv naj bi sprostiti 20 tisoč ton koruze, ni pa še dokončno, koliko te koruze bodo dobili kmetje na glavo živine. Po podatkih Agencije za kmetijske trge je v Sloveniji 550.000 glav goveje živine, do te koruze pa ne bodo upravičeni kmetje, ki imajo do dve živali. Roki za postopek pridobitve koruze začnejo teči danes, kmetom pa bi jo prek zadrug začeli deliti sredi septembra. Soudeležba kmetov pri nakupu koruze naj bi znašala 9 tolarjev za kilogram.

L. Kovač

Srečanje ljubiteljev stare kmetijske tehnike Lenart 2003 Stara vozila in tehnika

Več kot 200 starih traktorjev in drugih kmetijskih strojev ter tudi starih avtomobilov in motorjev je navdušilo 2000 obiskovalcev od blizu in daleč

Da bi povečali skrb za ohranjanje starih vozil, so že pred časom v Benediktu ustanovili Klub starodobnikov Slovenske gorice. Gre za društvo ljubiteljev starih avtomobilov, motorjev, kmetijske mehanizacije in druge stare tehnike, ki ima sedež v Ženjaku pri Benediktu v Slovenskih goricah, deluje pa za širše območje Slovenskih goric.

»Društvo je ustanovljeno z namenom, da organiziramo združenje ljubiteljev starih vozil in druge tehnike ter opreme. To dosežemo in bomo dosegli v sodelovanju z organizacijami in institucijami, ki se strokovno ali drugače ukvarjajo s tem. Skrbimo tudi za varnost članov in jih v ta namen dodatno izobražujemo. V društvu organiziramo tudi razna srečanja in razstave ter sodelujemo z drugimi društvi iz regije,« nam je predstavil delovanje kluba starodobnikov njegov prvi predsednik Franc Lasbajer. Društvo je pripravilo 1. mednarodno srečanje ljubiteljev stare kmetijske tehnike, ki je bilo na ŠRC Polena pri Lenartu, in prav vsi so bili presenečeni nad številom udeležencev na srečanju in nad številom ter ohranjenostjo starih lepotev, kajti na ogled je bilo več kot 200 kosov starih traktorjev in drugih kmetijskih strojev ter tudi starih avtomobilov, motorjev in podobnih reči. Prišli so tudi predstavniki številnih sorodnih društev, med gosti pa je bil tudi prometni minister Jakob Presečnik.

Na srečanju v Lenartu so se predstavniki treh sorodnih društev za ohranjanje kmetijske tehnike iz Prekmurja, Slovenskih goric in Jabel pri Ljubljani, ter predstavniki Društva

»Stara mehanizacija« na kmetijski

za ohranjanje kmetijske tehnike Slovenije ter Inštituta za kmetijsko mehanizacijo Slovenije dogovorili, da bi se čimprej srečali in uskladili dogovor, da bi poslej tovrstne razstave oz. srečanja potekala vsako tretje leto v organizaciji vsakega od omenjenih društev.

Besedilo in foto: Oste Bakal

Zastrupitve s hrano v Pomurju

Povečano zbolevanje za salmonelozami

Okužbe in zastrupitve z živili so bolezni vsega sveta. Njihovi povzročitelji so različni, v razvitem svetu so med najpogostejši: salmonela, kampilobakter in nekateri virusi. Tudi pri nas se z njimi pogosto srečujemo.

Epidemiološki podatki

V Pomurju je v letošnjem poletju epidemiološka situacija, zlasti glede črevesnih nalezljivih obolenj, skrb zbujajoča. V letošnjem letu je pri nas zelo poraslo število obolelih za salmonelozami. Do konca julija smo registrirali 251 obolelih, lani v istem obdobju pa 83, v prejšnjih letih še manj. Povečanje salmoneloz ugotavljamo letos že od aprila naprej, izrazito pa od maja, ko je bilo 51 obolelih, v juniju je bilo 64 obolelih in v juliju 87 obolelih. Trend rasti se nadaljuje tudi v avgustu. Pred kratkim smo imeli dve epidemiji salmoneloz, povezani z družinskimi praznovanji, v katerih je zbolelo 25 oseb, 3 manjše družinske epidemije s 3-5 obolelimi, drugi oboleli so bili posamezniki. Nekaj obolelih se je okužilo v drugih krajih, predvsem na obali med dopustom.

Kako se okužimo s salmonelami?

Salmonele so primarno živalske klice in z njimi so lahko okužena živila živalskega izvora (meso, mleko, jajca in izdelki iz teh surovin). Človek se okuži z uživanjem omenjene okužene hrane. Zelo pogosto so vir okužbe okuženo piščančje meso, druge vrste mesa, jajčne kreme v pecivih, majoneze, v obratih za proizvodnjo in promet hrane pa tudi zaposleno osebje, ki z nečistimi rokami prenese okužbo na prehranbeni izdelek. Zastrupitve z živili so najpogostejše prav v poletnih mesecih zaradi visokih temperatur, ki omogočajo hitrejšo razmnoževanje mikrobov in hitrejšo kvarjenje hrane, ter pogostejšega priložnostnega vključevanja sezonskih delavcev s premalo ali nič znanja o higieni živil v pripravo in strežbo hrane in pijače. Poletje je tudi čas številnih prireditev in pogostitev na prostem, družinskih in javnih, piknikov, na katerih največkrat v improviziranih higiensko-tehničnih razmerah pripravljamo hrano za večje število ljudi. Pri tem mesa velikokrat ne prepečemo ali kako drugače termično ne obdelujemo dovolj časa pri visoki temperaturi in pozabimo, da surova in pripravljena hrana ne smeta dolgo stati, preden jih zaužijemo. Nepazljivosti in napake pri tem hitro in pogosto privedejo do prebavnih motenj, bruhanja, driske, slabega počutja, povišane temperature ... ter nejevolje obolelih in »odgovornih« za nastale težave.

Zakaj številnejše okužbe?

V nekaj zadnjih letih so bile salmonelozne okužbe s hrano pri nas redke, uspeh smo pripisovali dobremu zdravstvenemu nadzoru nad prometom živil in osebami, zaposlenimi pri pripravi hrane, ter dobremu veterinarskemu nadzoru nad proizvodnjo živil živalskega izvora. Inšpekcijski nadzor v obratih se še izvaja, obvezni zdravniški pregledi zaposlenih v živilski stroki pa so večinoma opuščeni. Zagotavljanje varnih živil v živilskih obratih po sistemu HACCP je v fazi uvajanja in potreben je čas za njegovo učinkovito uveljavitev v praksi.

Kaj storiti?

Zelo pozorni bodimo pri pripravi hrane doma! Kupujmo le sveže surovine, preverjene kakovosti, in jih po nakupu v čim krajšem času dostavimo domov in primerno uskladiščimo do uporabe. V teh vročih mesecih priporočamo za transport občutljivih živil v avtomobilu uporabo hladilne torbe. Vsa živila pred uporabo dovolj termično predelajmo! Jejmo, če se le da, sveže pripravljene jedi, ne pripravljajmo jih na zalogo, za jutri in pojutrišnjem! Hrano shranjujmo na hladnem, nikakor ne pri sobni temperaturi!

Zora Levačič, dr. med., spec. epidemiologije

Rešili gramoznico

Nekaj časa se je govorilo, da bodo gramoznico v bližini znanega gostišča Zorko v Borec zasipali in na tistem mestu uredili površino za šport in rekreacijo, s čimer pa se nikakor niso strinjali člani Ribiške družine Ljutomer, ki so vložili v vodo precej ribjih mladinc in skrbeli za urejanje okolice. Nazadnje je vendarle padla odločitev, da gramoznica ostane, in v sodelovanju s križevsko občino so jo na nekaterih mestih celo poglobili, s čimer so izboljšali kakovost vode. - J. G.

Svetovalnica za mlade je v prostorih porodnišnice

Pogovarjajmo se – da ne bi zašli v težave

Nekje je ostala, če ne v predalu torbe, morda na mizi med kupom knjig in zvezkov ali pa kje zataknjena za ovitek. Da je končala nekje tam, je povsem razumljivo, saj se je šola ravno končevala, ko so pomurskim učencem osmih razredov in srednjih šol delili zloženko, ki so jo pripravili v murskosoboški bolnišnici z naslovom Pogovarjajmo se. Z njo se je dekletom in fantom predstavila Svetovalnica za mlade. In ker je sedaj že tudi primernejši čas, da najstniki pobrskaajo med svojimi stvarmi, jih k temu, da poiščejo še zloženko z informacijami o svetovalnici, vabimo tudi s tem člankom.

Ponudba svetovalnice, ki deluje v ambulantnih prostorih porodnišnice v Rakičanu, je osebni pogovor z zdravnico ginekologinjo ali medicinsko sestro o spolnem dozorevanju in spolnem življenju, mladi pa so lahko deležni tudi svetovanja o kontracepciji in po dogovoru še ginekološkega pregleda. Vrata svetovalnice so odprta vsak ponedeljek med petnajsto in šestnajsto uro, podrobnejše informacije o načinu naročanja pa je ob zloženki mogoče najti še na spletni strani www.sb-ms.si, kjer je tudi prostor za forum.

Ginekologinja Janka Palancsai Šiftar vabi mlade, da brez strahu pridejo v svetovalnico za mlade, in to še preden nastopijo težave.

»Mladi se pri nas lahko oglašijo brez napotnice in potem tudi ni nujno, da smo mi izbrani zdravnik ginekolog. Lahko pride dekle, ali skupaj dekle in fant, če jim je lažje, pa jih lahko pride tudi več skupaj. Na nas se lahko obrnejo z vsemi svojimi težavami,« je povedala vodja svetovalnice, zdravnica ginekologinja Janka Palancsai Šiftar, dr. med. Svetovalnica je odprta v času, ko druge ambulate ne delajo več in so tudi čakalnice prazne.

Tako je še dodatno varovana njihova zasebnost, za to, da se premaga mladostniška zadrega in vzpostavi sproščen in odprt

pogovor, pa se v svetovalnici trudijo tri na ginekološkem oddelku najmlajše ginekologinje.

»Mladi se še vedno težko odločajo za obisk svetovalnice in največkrat pridejo, ko že nastopijo težave. Prepričani so namreč, da veliko vedo, ker dosti berejo, pa vendar se potem večkrat znajdejo v težavah in prepozno pridejo po nasvet,« je povedala sogovornica. Vendar že prihajajo, kar je najpomembnejše, k večjemu obisku pa bodo v prihodnje ob naklonjenem osebju prispevali še prijaznejši prostori nove porodnišnice.

Svetovalnica za mlade deluje v

okviru republiške mreže zdravstvenih nosilcev za varovanje produktivnega zdravlja, ki jo ustanovilo združenje slovenskih ginekologov za mlade. To dejavnostjo so v republiški mreži začeli že leta 1990, v sedemdeset, zadnji dve leti pa v svetovalnico za mlade v murskosoboški bolnišnici. V okviru skrbi za zdravje mladih poteka tudi program o spolnem šolstvu z naslovom O spolni prihodnjem letu bode govore vanja za učitelje in profesorje biologije po osnovnih in srednjih šolah. Namesto mladih skoliš kolegov imela zdravnica delajo v murskosoboški bolnišnici. Na povabilo pa so daj hodo predavati po šolah.

Seveda pa bi bila popolnoma dim popolnejša, če bi imela svetovalnici na voljo tudi vse, vrnjakov, kar že imajo na voljo, kjer je tudi sedež mladih, v valnic, in kar je tudi v skoliških svetovalnicah. Vendar tega še ne morejo primarno na republiški ravni, saj se no zavarovalnico se vplača, go se vrtimo na eni strani, moremo naprej,« je še povedala pri organizaciji dela svetovalnice povedala zdravnica Janka Palancsai Šiftar.

Srečanje legendarnih hroščev iz vse Evrope

Zelo prijazen in vzdržljiv avto

Ta konec tedna so se na 10. mednarodnem štrk touru Murska Sobota v rakičanskem gradu zbrali VW-hrošči iz vse Evrope. Srečanje letos že desetič prireja Keeber Klub Murska Sobota, ki v svojih vrstah združuje ljubitelje volkswagnovih vozil na zračno hlajenje. Zbralo se je nekaj manj kot sto originalnih in predelanih hroščev, ki so prišli iz Avstrije, Nemčije, Italije, Madžarske, Hrvaške in seveda Slovenije.

Ko se je dolga kolona teh ljudskih vozil vila po naši pokrajini, je imel marsikdo kaj videti. Mnogi so tudi obujali spomine, kajti ni jih malo, ki so kdaj podobnega hrošča tudi vozili. Nekaj je bilo tipičnih VW-hroščev različnih letnikov, nekaj čudovito pobarvanih, varianti, kabrioleti, kombiji, karman gie, triki ter mnogi predelani hrošči, za katere so lastniki porabili ure in ure natančnega in umetniškega dela. Čeprav so avtomobili stari več kot 25 let, so mnogi med njimi velike vrednosti, vredni tudi po več deset milijonov tolarjev. Noro!

Srečanje hroščev soboškega Keeber kluba resda ni med največjimi v Evropi in svetu, je pa med najbolj priljubljenimi in najboljše organiziranimi. »V naše kraje povabimo ljubitelje VW-jev z željo, da se družimo in zabavamo. Gradimo ga na osebni in prijateljski ravni in se ne trudimo, da bi bilo komercialne narave,« je povedal Nikolaj Kor-

Prvi VW-hrošč je nastal pred 70 leti, zadnjega pa so naredili prejšnji teden v Mehiki. Še vedno pa jih lepo srečujemo na naših cestah. V Rakičanu se jih je zbralo skoraj sto. Foto: Nataša Juhnov

šič - Mižek, predsednik kluba.

Mnogi med obiskovalci so bili na vseh srečanjih. Le enkrat pa je manjkal tudi Helmut Horn, novinar WOP-a, ene največjih revij, namenjene ljubiteljem tovrstnih avtomobilov in avtor dveh knjig o predelavi hroščev ali beatlov, kot jim marsikdo ljubkovalno reče. Tudi on piše o srečanju Keeber Kluba in s tem tudi o naši pokrajini v samih superlativih. Keeber Klub Murska Sobota prav letos praznuje desetletnico svojega obstoja, združuje pa šestdeset članov ljubiteljev VW na zračno hlajenje iz vse Slovenije. In kaj je na tem avtomobilu, da je tako zanimiv in

desetletja neuničljiv? »To je kulturno vozilo, avto stoletja. Je prijazen avto in zelo vzdržljiv, če pa se morda kaj pokvari, ni težko popraviti,« pravi Mižek, lastnik več primerkov tega avtomobila. Prav zaradi tega se je obdržal na svetovnem tržišču 70 let, zadnjega hrošča v Evropi so naredili leta 1978. V teh dneh pa je v mehiškemu mestu Pueblo s tekočega traku odpeljal zadnji hrošč v prvotni različici. V vseh desetletjih je nemški proizvajalec izdelal in prodal 21,5 milijona avtomobilov. Kljub sodobnim oblikam in novim avtomobilom pa je hrošč z manjšimi spremembami obdržal svojo formo.

To pa seveda še ni konec zgodbe o VW-hrošču, ki ga imamo v Sloveniji, ki jih srečujemo na naših cestah. Mnogi med obiskovalci so bili na vseh srečanjih. Le enkrat pa je manjkal tudi Helmut Horn, novinar WOP-a, ene največjih revij, namenjene ljubiteljem tovrstnih avtomobilov in avtor dveh knjig o predelavi hroščev ali beatlov, kot jim marsikdo ljubkovalno reče. Tudi on piše o srečanju Keeber Kluba in s tem tudi o naši pokrajini v samih superlativih. Keeber Klub Murska Sobota prav letos praznuje desetletnico svojega obstoja, združuje pa šestdeset članov ljubiteljev VW na zračno hlajenje iz vse Slovenije. In kaj je na tem avtomobilu, da je tako zanimiv in

12. Bujraški dnevi razčiščujejo

Čarobnost Otoka ljubezni kljub vsemu ostaja

Prireditve ima trenutne »zakonske« težave, ki so po 12 letih nekaj normalnega, toda kdor ima rad Muro, tradicijo in Otok ljubezni, se *bujrašem* ne izneveri

Do 10. avgusta so v Ižakovičih potekali 12. Bujraški dnevi. Etnografsko obarvana prireditev je bila pred leti poleg bektinskega folklorne-festivala edina večja in obiskana etnoprredititev s prikazom življenjskega kroga. Toda bolj kot bujraški je med turističnimi agencijami in popotniki znan bujraški ljubezni, saj je postal del programa skoraj vseh izletov po Pomurju.

Če je obiskal Otok ljubezni, je dobil občutek, da preurene gneče, kakršna je bila nekoč na reki. So te tu varok zdrabe znotraj na, osebne zamere? Toda boj da oblet nekaterih posameznikov, ki so uničili prizadevanj celotne vasi. V soboto jih je v bujraških sodelovalo ogromno, kar dokazuje, da Ižakovčani niso živijo z Muro in bujraški so zatrdili, da je bilo bujraški povsem drugače kot v soboto. Ta čas najbolj popularni premurski (in slovenski)

Sobotni etnovečer so popestrili številni ljudski glasbeniki.

skupina je napolnila prireditveni prostor. Sobota je bila namenjena etnokulturi. Gostje so bili predvsem tujci in Slovenci iz različnih krajev države, ki so radovedno spraševali ženske za statvami, kolovratom in drugimi

delovnimi pripomočki. Ženske so prikazale potek izdelovanja platna iz lanu, ki ga spomladi tudi same posejejo; tam so bile tudi stojnice z medicinskimi izdelki in izdelki iz koruznega ličja. Na voljo so bile morske ribe,

koruzne pogače, gibanice ... in sejnarsko streljšče ter električni vlakec! Je to potrebno ali ne, je izsiljeno, o tem naj se odločijo organizatorji sami. »Etno« vsekakor ni; lahko pa bi si izmislili kakšno zares staro »etno« zabavo za majhne otroke, če že govorijo o etnokulturi in etnovečer! Večer so si zamislili kot sproščeno zabavo ob igranju različnih domačih glasbenikov – in res se je enkrat slišala tamburica z ene strani, drugič harmonika z druge strani. Predstava je bila pri mlinu, ženske so zapele, v bolj poznih urah pa so zaplesale še morske deklice. Zares prava paša za oči s kančkom čarobnosti, k čemur vedno pripomoreta goreči ogenj in polna luna nad reko. Nedelja je bila namenjena spet drugi strukturi obiskovalcev, bolj upokojski in katoliški, kar je itak velika večina okoliških vaščanov, ki so prišli na Otok ljubezni v nedeljo dopoldne.

Sicer pa morajo vsi vpleteni spoznati, da nagajanje, tožarjenje in prijavljanje policiji in inspekcijskim službam ne vodijo nikamor – ljudje se jih bodo začeli izogibati, namesto da bi z veseljem in množično prihajali k Muri. Raje naj si poiščejo strokovno pomoč – etnografsko, kulinarčno in finančno. Marsikaj se še da izboljšati in »prodati«.

Bernarda B. Peček

Aeroklub Mavrica Lendava

Tudi replika Rusjanovega letala EDA V

Aeroshow Mostje 2003

Aeroklub Mavrica Lendava deluje že trinajsto leto. V nedeljo je pripravil veliko prireditev, ki so jo poimenovali Aeroshow Mostje 2003.

Aeroklub Mavrica ima svoje vzletišče v Mostju, zato je vse potekalo v tem kraju, predvsem pa nad njim, torej na nebu, saj gre vendar za zračna plovila. Aeroshow je obiskalo okrog 2.000 ljudi, potekal pa je v okviru prireditve ob prazniku občine Lendava.

V programu so sodelovali najboljši slovenski in tuji piloti na motornih in ultralahkih letalih, motornih zmajih in motornih padalcih. Gledalci smo spremljali akrobatsko letenje najboljših slovenskih letalcev, kot sta Peter Podlunšek iz Murske Sobote (extra 230) in Janez Vodovnik iz Slovenj Gradca (zlin 242L). Dih je zastajal, ko se je na nebu pojavil evropski prvak v akrobatskem letenju in svetovno znani show pilot Zoltan Veres z Madžarskega (suhoj 26). Navdušili so piloti 15. letalske brigade Slovenske vojske, ki so poleteli s pilatusema PC-9 in PC-6 in helikopterjem Bell 412. Prvič na nebu v teh krajih je poletelo reaktivno letalo Galeb G-2. Gledalci smo videli tudi replike Rusjanovega letala EDA V iz leta 1910, s katerim je poletel Ivo Bascariol, Maks Vaupotič pa je prikazal nekaj vragolij s piperjem 18. Večkrat pa je poletelo dvanajstsedezno letalo Antonov, bolj znano kot Anuška, in z njim se je v času sova v Mostju popeljal 120 obiskovalcev. Člani AK Prlek so prikazali skupinsko letenje z motornimi zmaji in ultralahkim letalom, skupinski let pa so prikazali tudi piloti motornih padal Društva motornih padalcev Štrk iz Murske Sobote. Prav tako je bilo mogoče videti padalce, ki so opravili več tandemskih skokov. Robert Doler iz Aerokluba Mavrica Lendava je prireditev ocenil kot zelo uspešno, saj veliko prispeva k popularizaciji aerošporta v naših krajih.

Š. S.

Ljutomerski Center za socialno delo bil pred tem, da ukine pomoč na domu

Za starostnike je postala predraga

Občine jo bodo finančno podprle, čeprav jo je podražila država

Ljutomerski Center za socialno delo je konec maja objavil, da nevlado, ki so program pomoči na domu opravile socialne oskrbnike, ne zadošča za zadovoljevanje njihovih osebnih potreb. Uporabniki te pomoči so namenjena predvsem bolnim in invalidom, ki jih je lahko ostanejo v domačem okolju in jim in trelo usposobilo, se je skoteno tudi za tiste, ki se tej povsem povsem odpovedali. Njaki so se ne bi potrebovali odrekli zaradi storitve, ki je zanje »S tem, da so uporabniki pomoči oskrbovalki na minimum, na primer kakovost njihovega življenja, se je njihova miselnost zame, ki je, dovolj dobro,« je povedala, v kateri so se zaradi storitev pomoči na

domu znašli predvsem ostareli ljudje, spregovorila direktorica Ljutomerskega Centra za socialno delo Sonja Sunko.

Čeprav je ta oblika pomoči po mnenju ministra za delo, družino in socialne zadeve pomemben del socialne politike države, pa jo je vendar v celoti, tako organizacijsko kot finančno, prepuščala občinam, sama pa s pravilnikom o cenah socialnovarstvenih storitev tudi zanjo določila ceno. Tudi pri tej obliki pomoči je enako kot pri domski oskrbi starostnikov določila obvezni prispevek svojcev, če uporabniki sami tega ne morejo plačati, če pa tudi svojci ne zmorejo plačila, je plačnik občina, v zameno pa se »usede« na premoženje uporabnika. »Za uporabnike je vključba na premoženje nesprejemljiva, sami pa tudi ne želijo biti v breme svojih otrok, zato pomoč želijo plačati sami, če pa ne zmorejo, jo raje odklonijo,« je povedala sogovornica o neživljenjski predvidenih načinih plačila. Program pomoči

na domu, ki je bil pri ljudeh zelo dobro sprejet, saj vendarle vpliva na kakovost njihovega življenja, se sedaj zaradi teh sprememb, ki so začele veljati z novim letom, v slovenskem merilu podira po vsej črti, in to predvsem na revnejših območjih. To so spoznali tudi v Ljubljani, zato je minister Vlado Dimovski občinam že drugič poslal dopis, v katerem jih poziva, naj z občinskim denarjem vendarle podprejo to obliko pomoči in tako zagotovijo njen obstoj. Občine namreč lahko storitev za uporabnike pocenijo tudi tako, da njeno izvajanje podprejo s subvencijami. Občine pa ravna zelo različno, nekatere to dejavnost plačujejo v celoti, tako da je pomoč na domu za uporabnike povsem brezplačna, druge pa jo podpirajo delno ali sploh ne, odvisno od ekonomske moči občin ali posluha za socialno problematiko.

Tudi občine Ljutomerske upravne enote doslej za pomoč na domu niso kazale velikega

razumevanja, dokler jih z Ljutomerskega Centra za socialno delo niso postavili pred dejstvo, ali se dogovorijo za finančno podporo ali pa bodo s pomočjo na domu morali prenehati oziroma si bodo morale občine poiskati drugega izvajalca. Konec junija so vsem štirim občinam pisno najavili odpoved izvajanja te javne službe in jih hkrati pozvali na posvet. Čeprav se doslej občine v opravljanje pomoči na domu niso kaj preveč poglobljale, so prišli na pogovor vsi štirje župani oziroma njihovi zastopniki in s tem dali vedeti, da jim le ni vseeno za ljudi, ki so življenjsko odvisni od te pomoči.

Pomoč na domu so namreč kot javno službo ustanovile občine, Ljutomerski Center pa je le njen izvajalec. In da pet negovalcev ne bo ostalo na cesti, starostniki in bolni pa tudi ne brez pomoči, gre pripisati uspešnemu dogovoru med Centrom ter občinami Ljutomer, Križevci, Razkrižje in Veržej, ki so ga dosegli ob sodelovanju odgovornih iz ministrstva. Po treh srečanjih in natančni predstavitvi programa z vsemi izračuni so

se potem vendarle dogovorili, da bodo občine pomoč na domu subvencionirale, tako da se bo cena storitve za uporabnika znižala s 1828 tolarjev za uro pomoči na 1500 tolarjev, možnost vključbe na premoženje pa bi občine izbrale le izjemoma, svojce uporabnikov, torej zavezanca za plačilo, pa bi obremenili glede na njihovo dejansko zmožnost plačila, kar bo presodil Center za socialno delo. Vsi ti sklepi, ki jih je zaenkrat potrdil le še Ljutomerski občinski svet, veljajo do konca leta, ko bodo ob ponovni analizi ugotovili, ali so stroški še vedno višji od prihodkov, kar bi potem lahko pripeljalo do odpuščanja delavk. Pomoč na domu je namreč doslej nekoliko »pocenila« le s strani Zavoda za zaposlovanje subvencionirana zaposlitev dveh od petih socialnih oskrbovalk, ... »če pa bi imeli prav od začetka še subvencijo občin, bi bila cena za uporabnika že na začetku tišoj petsto tolarjev ali manj,« je pojasnila Sunkova.

Dogovor o subvencioniranju pomoči na domu torej velja do konca leta, naprej pa ... »Mi smo

le eden od možnih izvajalcev, na kar smo občine ves čas tudi opozarjali, naša odločitev o prenehanju izvajanja te pomoči pa je bila pretehtana in resna.

Če ne bi prišlo do dogovora, da občine zagotovijo sredstva za plače socialnih oskrbovalk in druge pogoje za izvajanje, bi z njo prenehali s prvim oktobrom. Na zadnjem posvetu pa so občine Križevci, Veržej in Razkrižje tudi jasno izrazile željo, da to javno službo zanje opravljamo tudi v prihodnje, kar smo sprejeli, tudi iz izkušenj pri dosedanjem sodelovanju. Ljutomer je v svojem sklepu sredstva zanjo zagotovil do konca leta in ne glede na to, kako razmišljajo za naprej, za Ljutomersko občino teh storitev po novem letu ne bomo več delali. To pa zaradi nenehnih težav pri financiranju, ki to službo spremljajo že prav od začetka, saj nam pogajanja s to občino jemljejo preveč časa. Mi namreč ob svojem rednem delu poleg tega opravljamo še osem drugih programov,« je odločitev Centra za socialno delo pojasnila Sonja Sunko.

Majda Horvat

Po naših znanih poteh

Zmagovalec Vestnikove akcije GOSTIŠČE OSVEŽIŠČE 2003

Gostišče VINSKI HRAM Vesne in Vinka Brenholca

Povba nad zasanjanimi, zelenimi neskončnimi vinskimi griči ..., je zapisano v uvodu njihove predstavitvene zloženke. Lahko pa je obisk Vinskega hrama povezan z uživanjem ob jedeh in lepem razgledu iz soban več kot 300 let stare zgradbe, nekdanje Fürstove graščine

V tej stavbi, ki je na najvišjem griču daleč naokrog, je bil v preteklosti menda sodnik ali Oberichter - v sobi na severni strani je bila velika kamnita sodna miza, vsekana iz peščenjaka na osem vogalov, ki pa je v času obnove v osemdesetih letih izginila. Vinko Brenholc je našel le temelje za mizo, zdaj pa jo še vedno vztrajno išče. Sicer pa je zgradba bolj znana kot Fürstova graščina, po 2. svetovni vojni pa je bil tukaj DID - dom igre in dela oziroma prvi vrtec na podeželju, in sicer od 1945. do 1955. leta. Veliko domačinov, ki so sedaj že upokojenci, se spominja, da je v to stavbo hodilo v vrtce. Matere so morale iti delat v vinograd, otroci pa v vrtce. Nato je bil do 1957. leta tukaj planinski dom, potem pa je to zgradbo prevzel Grozd Ljutomer, ki se je kasneje preimenoval v Hotel Jeruzalem in se združil z Radensko. Radenska je 1984. leta to zgradbo obnovila in sem vozila svoje turiste iz zdravilišč. 1997. leta so se odločili za prodajo.

ta dokumentiran, več gradiva o stari zgradbi pa ima Radenska, ki je bila lastnik te zgradbe. Vesna in Vinko sta se sama lotila obnove, brez partnerjev in večje finančne pomoči, zato pa sta si zdaj vzela malce »oddih« in ne hitita z dokončanjem stavbe s 24 turističnimi sobami v neposredni bližini. Načrte za obnovo in opremo je izdelal Darko Štraki. Poznavalci bodo opazili, da so natančno oblikovani, izdelani ter vsakemu prostoru prilagojeni tudi stoli, ki niso povsod enaki. Tudi slike umetnikov in drugi »okras« so skrbno izbrani. Ničesar ni preveč, ne premalo. Z obnovo in preizidavo so želeli pridobiti večji prostor za družabne prireditve (tega so uredili na najlepšem delu na balkonu in v restavraciji, od koder je čudovit razgled na cerkev in bližnje vinograde), hkrati pa

taki, ki so nas spremljali ves čas. Ko nas najdejo, so zelo presenečeni in srečni, da smo si upali to narediti. Moja rojstna hiša je bila tu spodaj, takrat pred 25 leti so bili vinogradi po vertikalni in tu spodaj na klanecu je bila meja med občinama Ljutomer in Ormož. Jaz sicer nisem bil v začetku ne vem kako velik vinogradnik,

Vhodna vrata na cesti strani so kopija originalnih vrat, na katerih sta kljuka in ščit okrog nje stara toliko kot hiša z značilnim zaščitnim znakom, nekakšnim mističnim bitjem. Marko Pogačnik jim je pomagal razvozlati pomen: krog pomeni ZEMLJO, ribe telo z luskami je VODA, odprta usta in iztegnjen jezik simbolizirajo ZRAK, rog pa pomeni OGENJ. Torej osnovni elementi: zemlja, voda, zrak in ogenj. Da se gostje tako dobro počutijo na terasi in v zgradbi Vinskega hrama, je prav gotovo povezano tudi s pozitivno zemeljsko energijo, je prepričan Vinko Brenholc.

Brenholc sta lastnika Vinskega hrama Jeruzalem in naša sobotna gostitelja.

Del notranjosti več kot 300 let stare zgradbe

Del notranjosti več kot 300 let stare zgradbe

cerkvi žalostne Matere Božje na Jeruzalemu skoraj deset let, kot samostojni gostinsko-turistični delavec pa deluje že od 1992. leta, ko je propadlo podjetje Jeruzalem Ormož. Takrat je vzel v najem gostilno in trgovino tega podjetja. Zadnji dve leti pa imata Vesna in Vinko gostišče z imenom Vinski hram, ki je na »naslednjem hribu«.

Vinski hram je bil sicer priljubljena izletniška točka in znan že nekaj desetletij, vendar je imela Radenska lokal odprt le v poletnih mesecih, in to za skupine. Ko se je Radenska odločila za prodajo svojih nepremičnin, ki ne prinašajo dobička, se je Vinko odločil za tvegan nakup. Obnova zgradbe je bila dolgotrajna, draga in natančna. Celotni potek obnove ima-

Jedilnik oblikujejo v skladu z letnimi časi in za to pokrajino značilnimi sezonskimi jedmi, predvsem zelenjavo.

ohraniti zanimivo notranjost zgradbe in pridobiti nekaj novih prostorov, kot so vinoteka, konferenčna soba, klet ...

Skupno imajo na voljo 300 sedežev - toliko gostov lahko sedi v stavbi. Zaposlenih je 13 delavcev.

»Veliko gostov nas pozna že od prej, ko smo imeli gostilno pri cerkvi. To so

čeprav je bil moj oče vsa leta vinogradnik, dedek pa eden prvih trsnicarjev. Letos smo zasadili 820 trsov, prihodnje leto pa načrtujemo vinograd s kar 4000 trsi v bližini enega najstarejših kostanjev,« je povedal Vinko Brenholc.

Njihova posebnost je tudi urejena sprehajalna učna pot po energetsko bogatem območju. Ljudje si lahko napolnijo baterije tako ali drugače, s hrano, pijačo ali zemeljsko energijo.

Čedalje bolj bo narava tista, ki bo vabila, in bo odločilni razlog, da se bodo ljudje odločili za obisk. Pa domiselnost gostiteljev: Brenholcovi razmišljajo o organizaciji prleškega gostuvalja in izhodu parov za poroko - bližina meje je lahko prednost. Izbrali bi tri pare iz treh dežel: vključeni bi bili postavljanje klopotca, kviz in poroka. Nato pa razmišlja še o prireditvah Čas grozdja, Čas mošta in kostanjev, nato Čas odprih vin ... Vinko nas je prepričal, da mu pri »turističnih idejah« res ni para.

Bernarda B. Peček

GOSTIŠČE 2003
osvežišče

KOMPAS POMURJE

Poletje na terasi z Vestnikom in Murskim valom

V soboto, 16. avgusta, bo sklepna prireditev akcije Gostišče osvežišče v Vinskem hramu Jeruzalem, hkrati pa tudi neposredni prenos radijske oddaje Murskega vala, ki se bo začel ob 20. uri.

Prireditve POLETJE NA TERASI se bo začela že ob 15.00 s skupino HEJ s Ptujia.

Ves čas bodo na voljo že pripravljene jedi:

kremna bučna juha, narezek Jeruzalem, krožnik Vinski hram, solata Vinski hram, razni domači namazi (pašteta, sirni namaz), kmečke kumarje z domačo klobaso, grozdna kupa iz grozdja iz domačih gor, grozdna pogača (grozdje, skuta), pogača iz buč (tikvina pogača).

Jedi z žara, ki spadajo na vsako poletno teraso, bodo tudi svojevrstno presenečenje, npr. krožnik Vinski hram, in jih bodo pripravljali sproti po naročilu. Pekli bodo tudi papriko.

Ob 16.00 se bodo začele vaške igre, ob 17.00 pa bo nastopil priljubljeni humorist Pepek z Brega.

Ob 18.00 bo na vrsti postavljanje klopotca na terasi Vinskega hrama, ob 19.00 pa bo zaigral vaški harmonikar.

Ob 20.00 se bo začela javna radijska oddaja Murskega vala s terase Vinskega hrama, hkrati pa bomo podelili priznanja najboljšim v Vestnikovi akciji GOSTIŠČE OSVEŽIŠČE 2003. Sedem pomurskih gostin bo prejelo lični znak z napisom VESTNIK PRIPOROČA v treh jezikih, ki ga bodo lahko obesili na vidno mesto ob točilni mizi, hkrati pa podstavke za kozarce z enakim napisom. Pravico do uporabe tega znaka (na voljo je v tiskarni Solidarnost) v svoje komercialne namene imajo do naslednje akcije Gostišče osvežišče v letu 2004. Podelili bomo tudi priznanja zmagovalcem akcije Naj... natak(ica).

Glasbeni gostje, ki bodo nastopili v soboto zvečer na terasi Brenholcovega Vinskega hrama, so še Saša Lendero, Ivo Radin, Manja Šalamun ter Mili in Aleksandra Kranjc.

Na prireditvenem prostoru bodo ves čas na voljo tudi kulinarčne specialitete iz tamkajšnjih krajev, za kar je poskrbel Aktiv kmečkih žena Ivanjkovci, lončarski izdelki in spominki.

Dnevi šipona na Jeruzalemu je prav tako prireditve, ki bo na terasi Vinskega hrama. Gre za degustacijo vrhunskih suhih in drugih šiponov Kluba šipon (šipon je namreč avtohtona sorta vina iz teh krajev, zato ga želi klub čim bolj promovirati). Šipon je tudi najustreznejše vino k mnogim prleškimi jedem.

Pri organizaciji prireditve je družini Brenholc veliko pomagalo podjetje Jeruzalem Ormož VVS Klet Jeruzalem Ormož.

B. B. P.

Ljudje iz naših krajev

Surfinije so se razcvetele

Ivanka Skuhala iz Iljaševca je letos uspela vzgojiti bujne surfinije, manj sreče pa je imela z nageljni in pelargonijami. – Foto: Š. S.

Ivanka Skuhala iz Iljaševca je bila vrsto let zaposlena v Kmetijski zadrugi Mursko polje, njen mož Alojz pa je delal pri bratu, ki ima v Iljaševcih akumulatorski servis. Zakonca sta že nekaj let upokojenca, ki pa se nikakor ne dolgočasita.

Rodili sta se jima hčerki Anka, ki se poklicno ukvarja z vrtnarstvom, in Katja, ki ima frizerski salon. Zanimivo: obe sta se poročili v Pristavo in vzeli za moža dva brata: prva Toneta, ki je inženir kmetijstva, druga pa Iva, ki je po poklicu električar. Prvi par ima hčerki: dvanajstletno Nino in sedemletno Nastjo, drug par pa štiriletno Arabelo. Tako imata Skuhalova (babica in dedek) tri vnukinje. Zlasti starejši ju skoraj vsako soboto obiščeta.

»Nina mi že pomaga pri peki in kuhi. Veliko se je naučila od mene, nekaj pa jaz tudi od nje,« je odkrito povedala babica.

Dekleti pa ji tudi pomagata zalivati rože.

»Letos nisem imela sreče z nageljni in pelargonijami, bujno pa so se razcvetele surfinije.«

Res, bogastvo cvetov in barv. Marsikomu, ki ga pot vodi mimo Shuhalove domačije, se pogled ustavi na Ivankinih rožah.

»Moram priznati, da potaknjence zanje dobivam od hčerke Anke, ki mi tudi pozneje kaj svetuje v zvezi z negovanjem rož. Do njih imam izredno veselje.«

Medtem ko sem kramljal z Ivanko, je na dvorišče pripeljal traktor s prikolico, naloženo z lubenicami. Za volanom je sedel Alojz. Potem ko je sestopil, je povedal: »Ž ženo ne moreva biti brez dela. Še naprej obdelujeva manjšo kmetijo, kjer rediva plemenske svinje in nekaj pitancev. Ta čas je v hlevu štirideset svinj. Skupaj z našimi mladimi pa zdaj že drugo leto pridelujemo lubenice in izkušnje so, kar zadeva pridelavo, dobre. Seveda tudi zato, ker imamo v družini kmetijskega strokovnjaka.«

Š. S.

Franc iz Kocljevega naselja v Beltincih

Trideset let krmil sto petdeset bikov

Kosil, ne da bi koso tudi klepal?

Ne štejem se sicer med nejeverne Tomaže, kar pomeni, da verjamem to, kar mi kdo pove. Imam pa pomislek o trditvi Franca Balažka iz Beltincev. Povedal je, da je bil dober kosec in da mu je kosa rezala med celodnevno košnjo, ne da bi jo moral vmes sklepati. Tega pa skoraj ne morem verjeti. Morda pa jo je znal tako dobro nabrusiti, da mu ni bilo treba vzeti v roke 'klepača'?

Rodil se je 1923. leta v Brezovici, a je v tej vasi živel le dve leti, kajti starša, ki sta imela vsega skupaj osem otrok, sta po agrarni reformi dobila nekaj zemlje v Mostju, kjer sta pozneje postavila hišo. Še ne petnajst let je bil star,

ko je moral z doma k večjemu kmetu v Tešanovce in tam ostal tri leta. Delal je v hlevu (tam je tudi spal), na njivah, travnikih ...

»Kosa mi je dobro rezala ves dan – od zgodnjega jutra do večera – čeprav sem jo brusil samo ...« To, kar je zaslužil (poleg hrane in pijače), je odnesel oče, da bi prehranil še preostalih sedem otrok. Prišla je vojna in z njo madžarska okupacija.

Franco Balažek iz Beltincev ostaja zvest zakonski zaočljubi, da si morata mož in žena pomagati v bolezni in starosti.

To pa je fotografija izpred 60 let, ko je Franc – drugi v zadnji vrsti – moral na madžarsko 'štelingo'. Bralec, bodi pozoren na njihov 'gvant'! Revščina.

»Šestindvajsetega oktobra 1943. leta je bila zadnja okupacijska 'štelinga' (rekrutacija) in mor so poklicali tudi mene. Na stega obdobja, to pa je bilo deset let, hranim fotografije, ki sem drugi v zadnji vrsti, glava ob leve proti desni. Tam je tudi harmonikar. Bil je mlajši, čeprav je bil vojni čas in ni obetalo nič dobrega. Decembra 1944. je bila mobilizacija džarsko vojsko. Seveda nisem ampak sem se doma dva meseca skrival. Neko jutro pa so me senetili žandarji in odvlekli. Soboto ter me obsodili na leti zapora. Potem so me odpeljali v Kormend. Še nekaj dni končalo, ker je bil 1945 konec vojne in marca 1946 sem se vrnil.«

Franco Balažek pa je bil vojni vojak. In to tri leta služil jugoslovanski armadi. Še leta, ko se je dokončno vrnil, je lahko poročil s Franciško, stec, po rodu iz Crenšove, gače pa s sovaščani. Nekaj časa sta živela v Mostju, potem pa je dobil službo v Beltinci in ves čas, od 1959. do 1984. leta, je upokojuj – je bil za 150 let voren sem bil za 150 let voren.

Sezonsko se je zaposlil di žena, drugače pa doma in družino. Seveda ni srednje veliko hišo v Kocljevem naselju v Beltincih, kjer sta rodila trije otroci.

»Dva dečka in ena deklica. En glas povedala Balažekova, tem ko je Franc še mlajši, ima Franciška težave z zdravjem.«

»Živiva sama, a naju otroci, ki so si vsi ustvarili žive, zato imava šest vnukov in štiri pravnukove, večkrat pridejo k nam.«

In Franco Balažek, ki je star je osemdeset let, ne muči z ročno koso, ampak kurbila motorno kosilnico, njo pokosi travo. Leta, ko je ša, mu tega niti ni bilo potrebno. Drugače pa se ukvarja doma, kjer opravlja še gospodinjstva dela, saj boljšega vsega ne more. Kadar pa v štvru upokojujencev, ki je enjenik, ali v borcevski družini naredijo kako 'festo', se morajo darile udeležiti, saj ne morejo doma.

Obnova salezijanskega zavoda na vrhuncu

Jeseni bo nov videz z novim vhomom, novo recepcijo ...

Sklenjen je tudi dogovor o zamenjavi zemljišč, ki omogoča začetek zbiranja dokumentacije za gradnjo nove dovozne ceste

Hitro po osamosvojitvi Slovenije je bil »kloster« v Veržetu, dom, gospodarsko poslopje in del zemlje, vrnjen Salezijanskemu redu Slovenije. Salezijanci so se vselili v nekaj let zapuščen zavod in kasneje begunski center, ki je bil povsem zapuščen, zanemarjen in celo oropan. Po hitri obnovi najnovejšega v zadnjem delu zgradbe sta se leta 1998 vselila prva dva duhovnika, ki sta začela izvajati program, ki si ga je načrtoval zavod.

Po neuspeli ideji o ustanovitvi rokodelske srednje poklicne šole za delavsko mladino so se odločili, da se bo v zavodu izvajal najrazličnejši program za kakovostnejše življenje mladih.

V obnovljeni zgradbi bo tudi velika multimedijaska dvorana. Foto: D. H.

Že v prvi polovici leta so Salezijanski zavod, župnišče in občina podpisali dogovor o zamenjavi zemljišč, čemur sledi priprava vse potrebne dokumentacije za gradnjo nove razširjene ceste s pločnikom, kolektorjo in razsvetljavo do Vzgojno-varstvenega zavoda Veržet (Vzgojno-izobraževalni zavod) in tudi do stavbe salezijancev. Župnik Veržet Drago Legen pričakuje, da bo do konca leta izdelana projektna dokumentacija in da bi z gradnjo ceste lahko začeli v prvem dnem letu, seveda z zagotovitvijo, da bo pri gradnji ceste finančno pomagala tudi država. Sedanja cesta, ki jo uporabljajo otroci in mladostniki Vzgojno-varstvenega zavoda Veržet, je preozka in poleg tega poteka po dvorišču salezijanskega zavoda, z zgraditvijo nove ceste pa naj bi se le peš pot do VVZ Veržet.

Za to je najprej treba ustvariti možnosti, zato so se lotili celovite obnove zgradbe. Po obnovi prizidka so letos začeli z obnovo prednjega dela zgradbe, ki ima zdaj nov lepo urejen vhod z recepcijo in sanitarnimi za goste in novourejene prostore, v katerih bo tudi večnamenska multimedijaska dvorana. Srednji del zgradbe, razen kuhinje, bodo obnovljali v naslednjih letih. Kljub trenutnemu gradbišču v zavodu dejavnosti potekajo, kot je bilo načrtovano za te poletne mesece. V njem imajo trenutno prenočitvene zmogljivosti za okrog 50 do 60 otrok in v tem tednu so v njih nastanjeni primorski skavti, ki jih ne moti niti to, da se pravkar obnavlja tudi kuhinja in se pri pripravi hrane morajo znati po svoje.

Dva upokojena duhovnika, župnik veržetjske župnije in eden redovnik, ki živijo v zavodu, so pripravili program delavnice za otroke, ki je potekal v Oratorij 2003, od 28. julija do 3. avgusta. Jutra do večera so se ukvarjali z najrazličnejšimi dejavnostmi in sodelovali v usvajanju vrednot in v duhovničnosti. Po besedah župnika se je njihova dejavnost na mednarodno svetovno raven. V bližini dnosti bo veliko svetovno čenje družin, ki naj bi več kot 50 ljudi z vsega sveta. Pri vseh teh projektih ga veliko prostovoljcev, no pa so, tako kot v drugih zijanski red, odvisni od dobrotnikov.

Obiskali smo Murščak in Murski Vrh

Marija jih je rešila pred kobilicami

Vina jim ne manjka, vode pa

Murščak ima 59 hišnih števil, Murski Vrh pa 68. Sta si torej dve naselji, v resnici pa sta celoto, ki ju »loči« le cesta. Murščaku in Murskem Vrhu pripadajo tudi dve TPO v Radencih, ki pa je že nekaj let upokojevala v novejši veliki vinogradi. Ivan je član občinskega sveta. »Murščak in Murski Vrh sta dve najbolj radenske občine.

Nekoč so tod živeli viničarji, ki so obdelovali vinograde kmetov iz doline, tudi tujcev. Po povojni odpravi viničarskih odnosov so lahko odkupili svoje hišice, vinogradi pa so bili podržavljeni. Dolgo so bili v upravljanju vinogradniškega gospodarstva Kapela, po sprejetju zakona o denacionalizaciji v devetdesetih letih pa so jih vrnili prejšnjim lastnikom. Na Murščaku in Murskem Vrhu

Ivan Horvat, član sveta KS in občinski svetnik, si po svojih močeh prizadeva za napredek tako Murščaka kot Murskega Vrha, saj gre za kraja, ki sestavljata celoto. Povedal je, da se v obe naselji vrača življenje. Tudi sama z ženo sta se vrnila.

Je okrog 15 hiš nenaseljenih, ker so se nekdanji njihovi mlajši stanivalci izselili, starejši pa umrli. Zelo spodbudno pa je, da se v te hiše postopoma vrača življenje. Prihajajo njihovi potomci in si urejajo počitniške hišice ali redna stanovanja.

»Po ustanovitvi občine Radenci napredujeta tako Murščak kot Murski Vrh, saj smo uspeli asfaltirati glavno cesto, v načrtu pa sta modernizaciji: 1.200-metrskega odseka od spomenika do Pavšičeve domačije in 300 metrov prečne ceste mimo Kežmanove domačije. Prizadevam si, da bi v občinskem proračunu našli denar za asfaltiranje teh odsekov.«

Ne na Murščaku ne na Murskem Vrhu ne manjka vina, ker sta pač vinogradniška kraja, so pa težave z vodo. Murski Vrh se oskrbuje iz vodovodnega zajetja na Hrašenskem Vrhu, Murščak pa iz zajetja v domačem kraju.

»V sušnih obdobjih in v času tr-

gatve je akutno pomanjkanje vode v obeh zajetjih, zato vodo dovajajo gasilci. Občina Radenci ima v programu priključitev teh krajev na omrežje radgonskega vodovoda. Letos bo pripravljena projektna dokumentacija in pridobljena različna soglasja, nato (najbrž šele v prihodnjem letu) pa se bodo začela dela na terenu.«

Tako pravi občinski svetnik Ivan Horvat, ki mu je seveda veliko do tega, da bi v svojem mandatu kar največ prispeval k razvoju občine, zlasti pa krajev, kjer živi. Sam sicer spada v srednjo generacijo, je pa na Murščaku in Murskem Vrhu kar nekaj starejših ljudi, ki niso tako mobilni kot drugi, ki se vozijo z lastnimi avti. Takim bi bila dobrodošla avtobusna proga, da bi se lahko odpeljali k zdravniku in po opravkih, a je ni.

»Avtobusni promet ni zanimiv, ker je premalo potnikov. Pred nekaj leti je opravljal prevoz s kombiniranim vozilom zasebnik, in sicer tedensko trikrat, ljudje so bili zadovoljni, on pa ne, ker ni mogel zadostiti vsem predpisom, zato je vožnjo opustil.«

Na Murščaku pa nekaj časa tudi ni več trgovine, ki je bila koristna predvsem za starejše prebivalce, saj so sami lahko šli kupit nujne življenjske potrebščine. Podjetnik jo je zaprl, ker ni bila donosna. To pa prebivalci nekako razumejo.

Sedaj pa k spominskemu nabožnemu znamenju! Gre za kip iz osemnajstega stoletja, ki so ga ljudje postavili v zahvalo Materi Božji, torej Mariji, ker je – tako so bili prepričani – uslišala njihove molitve, prošnje ... in jih 1770. leta rešila pred kobilicami, ki so pustošile vsenaokoli, ustavile pa so se pred Murščakom in Murskim Vrhom.

»Tja do 1966. leta je bil spomenik v križišču cest, potem pa smo ga prestavili na bližnjo višjo točko, kjer ima vinograd podjetnik Stanko Zver. Leta 2001 smo ga žele obnoviti po navodilih spomeniškega varstva. Povsem nov pa je bakren dežnik.«

Sobesednik Ivan Horvat pa ni pozabil omeniti 200 let starega drevesa, ki raste v tem kraju in ima plodove, podobne hruški, a so trpkega okusa. V Vestniku smo lani o tej krajevni posebnosti pripravili daljši članek.

Besedilo in foto: Š. Sobočan

Prejeli smo

Kulturna podoba Murske Sobotice bi lahko bila boljša in lepša

V Murski Soboti se zadnja leta precej gradi in obnavlja, nikogar pa ni, ki bi se vsaj malo zamislil ter poskrbel za boljšo in lepšo zunanjo kulturno podobo mesta. Če pogledamo v soboški park, mimogrede povedano je postal pasje stranišče, ali pa še malo dalje v Fazanertjo, se nam marsikje ponudi žalostna slika. Na več mestih vidimo mogočna hrastova drevesa, ki se sušijo in propadajo. So kraji in ljudje, ki bi bili tega zelo veseli, pri nas pa se zato nihče niti ne zmeri. Vsi dobro vemo, da je hrastov les kvaliteten in trajen in kot tak odličen za umetniško ustvarjanje, to je za kiparska dela. Taka debela hrastova drevesa so že zelo redka in zato še bolj dragocena. Pri nas pa jih na žalost pustimo, da propadajo in segnjejo. Za to nikogar ne boli glava in si ne dela skrbi. Škandal posebne vrste!

Kamor koli potujemo, blizu ali daleč, povsod lahko vidimo skulpture, takšne ali drugačne, pa naj je to vas ali mesto. Le v Murski Soboti se tega nihče ne spomni, tu imamo največjo kulturno praznino in revščino duha. Nismo pa tudi med finančno najbolj revnimi. Dobra in prijazna narava okrog nas pa nam zastoni ponujata odlični material. V Murski Soboti imamo nešteto mest, kjer bi lahko obogatili in polepšali naše ulice, trge, kopališče, trgovine, galerije, novo knjižnico, šole, orte in še in še nešteto praznih mest, ki že sama kličejo po umetniških ustvaritvah. Še posebno bi takšno umetniško delo obogatilo soboško tržnico, ki je popolnoma zgrešila svoj namen in funkcionalnost. Zdaj pa se na žalost marsikje bohotijo prazna in neurejena cvetlična korita, čeprav je v neposredni bližini cvetličarna založena z lepim okrasnim cvetjem.

Če pa se spomnimo na našo lepo osrednjo Galertjo, njeno vlogo in bogate kulturne prireditve, še posebej na bienalno, zdaj že na trienaln razstavo (državno in mednarodno) male plastike, nam je še bolj hudo. Nikjer v Murski Soboti pa ni niti enega najmanjšega znamenja, ki bi nas spominjalo na to veliko in pomembno mednarodno prireditev likovnih ustvarjalcev. Tudi tu velja rek: »Kovačeva kobilica je vedno bosa.« Škoda, škoda, velika škoda.

Kaj res v pomurski metropoli mislimo samo na denar in profit – dobičkarstvo in nič ali zelo malo na kulturno in umetniško podobo našega mesta. Bilo bi prav in koristno, če bi poskrbeli za pomen in koristen način izrabe tega ponujenega suhega lesa v umetniške namene in ne dovolimo, da neprizadeto propada pred našimi kratkovidnimi očmi. Iz tega lesa bi se lahko izdelala tudi umetniška dopolnila za betonske vhode – vrata v soboški park, ki zdaj tam samevajo in ne rabijo svojemu namenu.

Vsekakor je nujno, da se pomurska metropola pokaže tudi v kulturni podobi za nas, ki tu živimo, še bolj pa za turiste, ki prihajajo iz vseh pomurskih zdravilišč, za prehodne goste, za naše zdomce, za izseljence, za mednarodne turiste in prihodnje prebivalce razvijajoče se Murske Sobotice. Vedeti moramo, da človek ne živi samo od »ožemajočih« lokalov in temu podobnega zapravljanja, ampak in predvsem tudi od kulture, kulturnih dobrin, to je od duhovne hrane in klime, ki jo tako okolje ustvarja in ponuja.

Upam in si močno želim, da bi našli za tako delo v našem lepem mestu prave, sposobne, nesebične in poštene strokovnjake in k temu tudi potrebna sredstva, da bi to kulturno vrzel v našem mestu čimprej ovenčali s primernimi skulpturami, spomeniki, vodometi – fontanami in lepimi ter čistimi cvetličnimi nasadi.

Tudi v občinski dvorani je mesto za to, da o tem razmišljate. Poskušajte, ne bo vam žal, mogoče pa se vam porodi kakšna dobra in pametna rešitev.

S spoštovanjem vaš soobčan Lojze Veberič

Hrastje - Mota: Zvonko in njegov som

Vodja menze v obratu Radenske Zvonko Oswald je ujel pred kratkim v gramoznici v Hrastju - Moti soma, težkega kar 35 kilogramov in dolgega 176 centimetrov! Pri »vleku« iz vode se je mučil kar dobro uro, preden je ob pomoči še dveh ribičev ujel svojo trofejo. Široko razklan gobec, dve dolgi nitasti brki, majhne oči, drobna hrbtina plavut in dolga predrepna plavut so značilnosti Zvonkovega soma, ki je na svojo trofejo seveda zelo ponosen. Po ribičevem mnenju je som star okrog 10 let. Prepričan je, da bo ujel še težjega soma, saj naj bi bili v gramoznici težki celo do 50 kilogramov. Som je nočni ropar in se podnevi skriva v globinah pod drevesnimi debli, pod kamenjem in v blatu. Na rop odhaja šele ponoči. Podnevi ga vidimo na površju le, če se pripravlja k nevihti. Tako je som dober vremenski prerok. Ropa največ ribe, kače, rake in žabe. Dani Mauko

prejeli Murščaka in Murskega Vrha so v zahvalo, da jih niso napadle postaviteli Marijin kip. Spoštujejo ga tudi sedanji rodovi, zato s križišča na varnejše in vidnejše mesto ter temeljito obnovili.

Voda prihaja tudi v Bodonce

Nič več ne bodo žejni

Predsednik vaškega odbora je povedal, da napeljavajo vodovodno omrežje začeli zbirati že pred petimi leti. Gospodinjstvo, ki so se držala dogovora, ni plačala 3.300 evrov, kar je ustrezno tolar-

ska vrednost pa so primaknili posameznim pogodbenikom iz krajevnega proračuna.

Prijavilo se je 80 gospodinjstev, dejansko pa je na bodonskem območju 135 hiš. Vodovodne cevi bodo v bližini vseh, seveda pa bodo tistim, ki doslej niso še nič plačali, omogočili priključevanje, ko

bodo poravnali obveznosti.

»Vodovodno omrežje murskoboškega vodovoda prihaja v Bodonce iz dveh smeri: zenkovske in šalamenske. Prvi krak so sicer zgradili že pred dvema letoma, drugega pa pred letom dni in nanj so že priključeni odjemalci na bregu,« je povedal Franc Frumen, dolgoletni predsednik KS Bodonci, sedaj pa predsednik bodonskega vaškega odbora. Pojasnil je, da je z lokacijo »na bregu« mislil gospodinjstva in javne objekte, šolo ..., ki so v okolici evangeličanske cerkve. Prav ta čas delavci podjetja Blisk Montaza Murska Sobotica vgrajujejo cevi na sredinskem delu Bodonce. Gre za zaselke: Vladošcarji, Brglezov Breg, Carova Graba, Drvaričeva Graba, Frumenov Breg ... Potem ko bodo naredili tako imenovani sekundarni vod, bodo začeli priključevati posamezna gospodinjstva, seveda tista, ki so ali pa še bodo v celoti poravnala svoje finančne obveznosti. Gre za velik projekt puconске občine, ki ga sofinancirata ustrezno ministrstvo in evropska unija.

ga bodo uradno odprli prihodnje leto. - Foto: Š. S.

Ljudje na kolesih

V iskanju ravnovesja z naravo in samim seboj

Z mešanimi občutki gledamo ljudi, ki v potu svojega telesa na kolesih po dolgem in počez premerjajo našo pokrajino

Navdušujemo se nad njihovo vztrajnostjo, s katero dosegajo cilje, jih včasih ne moremo razumeti in jih pomilujemo, ko upognjene hrbte žge sonce, v obraz pa seva vročina razbeljenega asfalta, jim zavidamo čas, ki ga s kolesarjenjem posvečajo le sebi, in jih občudujemo, ker imajo odprte oči za lepote naše pokrajine in znajo ceniti spomenike kulturne dediščine. Morda se najde tudi kanček nezaupanja zaradi nepoznanosti in potem dražestne skrivnostnosti, kdo neki so in zakaj prihajajo ravno k nam, s katero pač radi gledamo na vse tujce, še posebej, če se nam predstavljajo z nekoliko drugačnim, za večino vendar nevsakdanjim početjem. Pa ne da bi bilo nam domačinom kolo tuje, le veliko manj ga jemljemo kot sredstvo za vsakdanjo rekreacijo. Kot prevozno sredstvo pa je že tako pred leti končalo v ropotarnici, skoraj pozabljen pa je tudi slogan s kolektivističnim in socialističnim pridihom Vsi na kolo za zdravo telo. In če nismo zraven, ampak le s strani gledamo nanj, se nam kolesarjenje zdi modno, trendovsko početje, ljudje na kolesih pa gosposki, morda nekoliko zvišeni. Toda ti, ki sem jih povabila na klepet, so se nam predstavili kot zelo odprti ljudje. Prav vsi so se ustavljali, ko sem jim z mahanjem dala znak, da nekaj želim od njih, in prav vsi so brez pomislekov pristali na pogovor in fotografski posnetek.

Družina Zupančič - Aleš, Kristina, trinipolletni Matej in dve leti mlajši brat Jakob iz Nove Gorice - se je odločila, da bo domovino in njene znamenitosti spoznavala s kolesom, in tako so prišli tudi v Prekmurje. Ura za počitniške zaspance je bila tisto soboto še dokaj zgodnja, ko so si že ogledali znamenito cerkev v Martjancih in se takrat, ko sem jih ustavila, že pripravljali, da odrinejo. »Včeraj smo bili na Bukovniškem jezeru in v Bogojini, danes pa bomo pot nadaljevali proti Selu k rotundi in potem do Vučje Gomile. Tako vsak dan obiščemo del pokrajine okoli Moravskih Toplic. Morda bomo jutri del poti proti Ledavskemu jezeru prevozili z avtomobilom, saj otroci več kot dve do tri ure vožnje ob premorih ne vzdržijo, in potem še do Grada, tako da nam za prihodnje dni ostane še južni del pokrajine. Otroci se radi vozijo s kolesi, saj drugače doživijo svet okoli sebe, kot če se vozijo z avtomobilom. Bolj sveže je in veliko se pogovarjamo. In ker je kolesarjenje prijetno za otroke, je to potem tudi za naju rekreativno preživljanja dopusta,« je povedal Aleš, ko je Kristina pazila na fantiča, da v jutranji razposajenosti ne bi ušla na cesto. Teden dni bodo ostali v Moravskih Toplicah in raziskovali tukajšnji svet. Morda ne ravno vsak dan na kolesu, pa vendar so si v načrtu, ki so ga našli na

internetu, načrtali kar nekaj smeri. Se-daj, ko so otroci še manjši, daljših poti ne delajo, vendar pa so v zadnjih dveh, treh letih na kolesu že spoznali dobršen del Slovenije in na samosvoji način začutili naravo. Kolesarjenje namreč daje predvsem to, gibanje v naravi pa je tudi protitež pisarniškega delu, buljenju v računalniške ekrane in stresnim situacijam. K naravi pa sodi tudi kulturna dediščina, je prepričan Aleš, in seveda ljudje. Zupančičevi pa so že prvi dan spoznali njihovo prijaznost, še posebej župnika v Bogojini, ki jim je predstavil zgodovino cerkve in njene značilnosti. »Nad prijaznostjo ljudi tukaj v Prekmurju, še prej pa na Koroškem smo navdušeni,« je povedal sogovornik. Pred tem so se namreč mudili na Koroškem, kjer so na turistični kmetiji otroci spoznavali domače živali, na kolesih pa tudi razgiban koroški svet.

Primož in Irena sta si brisala potne srage, saj sta že prekosarila dobršen del poti, ujela pa sem ju na koncu Sebebovca. Sta iz Sasavja in v Prekmurju sta bila že večkrat, toda s kolesom prvič. Prišla je vsa družina in se za konec tedna nastanila v hotelu Diana v Murški Soboti. »Hčerko čuvajo stari starši, midva pa se tako potikava po vaših gričih. Poti sva našla na internetni strani in za vsak dan sva si izbrala eno,« sta povedala. Navajenima hribov v domačem kraju je premagovanje goriških prav prijetno početje, da se, kot je dejala Irena, spočijeta na kolesu. »Tukaj kolesariš zato, da nekaj vidiš, kar je tudi najin namen. Bila pa sva že tudi na Pokljuki, tam pa je v ospredju, da dosežeš cilj in premagaš višino,« je še dejala. Primož in Irena sta se kolesarjenju zapisala pred dobrim letom. »Ker nisva več tako mlada, pa bi si rada dokazala, da sva še mlada,« se je pošalil Primož in v smeju pripomnil, da je to prav »lušno« početje. Stik z naravo je tisto, kar privlači, in prav to sta prišla iskat tudi na Goričko. Opazila pa sta še nekaj: »Vsaka hiša je tako lepo urejena, tudi kmetije. Pokošena trava, urejeni vinogradi, česar pri nas ni. Sama jo sedaj kupujeva in morda jih zato tudi dosti bolj opazujeva,« je povedala Irena.

Tudi kolesarske poti so zelo dobro označene, sta povedala, iz Primoževega nahrbtnika pa je Irena potem izvlekla tudi načrt poti, ki sta si ga pripravila za tisti dan. »Na internetu je označenih deset prog, tri sva si izbrala in danes greva tja do Šalovec. Potem imate zelo lepo opisane tudi vse znamenitosti, to pa je za rekreativnega kolesarja super,« je bila navdušena Irena.

Znamenita rotunda svetega Nikolaja iz trinajstega stoletja v Selu je orientacijska točka in postajališče številnih kolesarjev. Maja Gal, ki dela v tamkajšnji informacijski postaji, je povedala, da se jih na teden ustavi tudi do trideset in da številčno že presegajo obiskovalce, ki prihajajo z avtomobili ali avtobusi. Od tu potem večina pot nadaljuje skozi

Družina Zupančič prihaja iz Nove Gorice, počitnice na kolesih pa jim omogočajo stik z naravo.

Za Primoža in Ireno je kolesarjenje prav »lušno« početje.

Vlado in Angela bosta počila v hladu gozda ob Bukovniškem jezeru.

Miran in Jana se bosta vrnila, da prevozita še Goričko.

Z dobrim »beciklom« lahko prideš na vsak breg, je prepričan Andrej.

Motvarjevce do Bukovniškega jezera in potem nazaj do Moravskih Toplic. Prihajajo iz Primorske, Ljubljane, Nemčije, Francije, v zadnjem času pa jih je vedno več iz Madžarske.

»Z ženo sva na počitnicah v pri- niški hti na Dolini in vsak dan kolesar- va. Letos prvič in vidiva, da nam je zelo ustreza. Ponavadi sva hodila do morje, letos pa bova dopust prebila tako,« je povedal Vlado Pokljk. Sobote. Sam sicer kolesar vsaj dvajset do trikrat na teden in naredi do dvajset, ob nedeljah dopolne pa do do štirideset kilometrov, ker je po- tje potem čisto drugačno, kot je tisto mo v stanovanjskem bloku ali v sredi- je še dejal. Tisti dan pa sta se vrnila Angelo odpravila na Bukovniško kmet- pa ne na zdravišne točke, ampak na iz- izvira, kjer bosta v hladu narave po- la kakšno uro, potem pa se vrnila.

»Najlepše je deželo spoznati na bli- su, saj jo neposredno občutiš po ko- lažje navežeš stik z ljudmi,« je kolesarjenja povedal Miran Komarča iz bli- bljane. Z Jano Primožič sta pa v ročilu znancev za tri dni prišla v vske Gorice, od tu pa si izbrala kolesar- ske poti. Dan prej sta bila na kolesu dan sta obiskala Murško Soto in ogledala Moravske Toplice. Irena sta popoldne šla na kopanje, dneva pa se bo tudi kaj našlo, če ne- neki stalni program. Lahko si ga po- rejaš čisto po občutkih in tudi ne ve- vedala Jana. Do kolesarjenja pa sta imeti veselje, je bila prepričana, da vrnica, za daljše razdalje.

demdeset kilometrov, pa je tudi še nekaj kondicije. »Ja, tisto imela toliko, Miran še malo več,« je vedala Jana. V Prekmurje se bosta vrnila, saj ponuja številne kolesarske poti, kar sta odkrila tudi na kolesarskih straneh, prevozila pa bi rada na Goričko, kjer je tudi več kmetijskih in njih predvsem za Mirana, ki je Sloven- prekosaril že od Vršiča pa do Prekmur- prekmurskih ravnin. Na kolesu do hitrosti tudi sedemdeset kilometrov uro, in če pade ... »Se pač potrudim,« daljuješ pot,« je Miran poudaril. »Ali vo. Jana pa k temu dodaja, da se ne zakrpajo. Res je, da si na kolesu ne izpostavljen poškodovan,« je dejal drug. »Miran pa je pripravljen, da se samo doma ležal, bi me že relativno bral infarkt, zato je to zelo relativno. Končno je tudi živeti smiselno,« je

Zelo mikavna kolesarska društva so tudi Ljutomersko-Ormožsko kolesarsko društvo in kolesarski klub, ki se vsi pogrezni v zemljo. Tudi v soto- toda v soboto okoli polnoči. Tudi se vsi pogrezni v zemljo. Tudi v soto- čudil tudi Andrej Vrsič, direktor turizma ne turistične organizacije, ki je v soto- macijski pisarni na Jeruzalemu imel turist. »Čudno, da jih ni bilo,« je jemal turiste. »Čudno, da jih ni bilo,« je saj vsak dan pridejo,« je povedal. Tudi njih mesecih se jih na Jeruzalemu ni bilo, no oglašajo vsaj dvajset, aprila, maja nija pa jih je tudi po petdeset in tisto. Prihajajo večinoma iz tujine, iz Radgona in Radence, iz ravnin, iz goricah pa si kolo lahko izposodiš na Jeruzalemu in ga potem postaviš na Jeruzalemu ali obratno,« je sarni v Ljutomeru ali obratno,« je tako nanese, jih turistični delavci ne dejo iskat tudi v Banovce. »Ljudje bolj sprašujejo po kolesarjenju po- cah, zato da si lahko se kaj spustijo, ker na kolesu dosti več vidijo,« je ciklom,« pa si tudi hitro v drugem. Malo gor pa doi, kar je sicer malo, ampak naši 'becikli' so zelo dobri,« lahko prideš na vsak breg,« je dbo pohvalil sogovornik. Tudi se sede na kolo, čeprav sedaj je malo manj, kot je takrat, ko je še živo,« je bljani. »Sem pa prekosarila po kolesarske poti, saj če jih že prekosar moraš vedeti, kakšne so,« je pa je Grossmanova pot, pot, pot, pa je Grossmanova pot, pot, pot, in del Vardove, za začeti,« je ki so speljane po ravnini,« je našlo kaj denarja, pri Ljutomeru pa organizaciji že načrtujejo, da bi razširili in jih povežali vse do Ormoža in Koga. Kolesar namreč vedno več, saj pustijo kolesarjenje vedno bolj iskano na ponudba.

Zgodilo se je ...

V prejšnjem pregledu prometnih nesreč na območju celotne Slovenije. Med 4. in 10. avgustom, torej v prejšnjem tednu, se je zgodilo 147 nesreč, v katerih se je 187 oseb telesno poškodovalo, sedem pa jih je umrlo. Do 10. avgusta so slovenske ceste terjale 151 življenj, v enakem lanskem obdobju pa 164. Najpogostejši vzroki nesreč so: nepravilna hitrost, nepravilna stran in smer vožnje, neupoštevanje prednosti in nepravilni premiki z vozilom.

Na območju PU Murska Sobota je v prometu doslej umrlo deset ljudi.

V Pomurju je bilo med 6. in 11. avgustom 28 prometnih nesreč, v katerih so se tri osebe poškodovale lažje, dve pa hudo, v preostalih 17 je nastala le materialna škoda.

Prva huda nesreča se je zgodila na regionalni cesti Stroča vas – Loke. V Stroči vasi je avtomobilist v ostrem nepreglednem ovinku zapeljal na nasprotni vozič v trenutku, ko mu je napeljal drug voznik osebnega avta. V silovitem trčenju je nastala materialna škoda za milijon tolarjev, eden od voznikov se je poškodoval hudo, drugi pa lažje.

Druga huda nesreča je bila na glavni cesti I. reda. Voznik tovornega avta s priklopnikom je vozil iz smeri Dolnjega Lakoša v smeri prečnega prehoda Dolga vas. V nepreglednem levem ovinku je prišel prehitevati kolono vozil v hipu, ko je malo pred tem iz ustaviteljskega tovornega avta izstopil voznik in odšel na levi rob voziča.

Voznik tovornjaka s priklopnikom je sicer potem zaviral, kljub temu pa je s prednjim levim delom zadell pešca in ga zbil po voziču. Pešec je obledel hudo poškodovan in so ga z reševalnim vozilom odpeljali v bolnišnico.

Poglejmo še lažje prometne nesreče!

V Majincih je voznik osebnega avta zaradi nepravilne hitrosti izgubil oblast nad vozilom in zapeljal na bankino, nakar se je vozilo prevrnilo. Lažje se je poškodovala sopotnica, škoda pa znaša 400.000 tolarjev.

Druga k sreči lažja nesreča se je zgodila v Radencih, kjer je voznik kolesa z motorjem zaradi neupoštevanja prometnega znaka in vplivom alkohola, saj so mu namerili 2,06 promila, udaril v osebni avto. Od tam pa ga je odbilo v cestno zapornico. Škoda je za 200.000 tolarjev.

V nekaj zadnjih dneh je bilo na območju Pomurja spet nekaj nesreč in tatvin. Poglejmo!

V kavna bara v Puconcih je nekdo ukradel pijače in cigarete v vrednosti 30.000 tolarjev. – Podoben vlomilski podvig je bil v enem baru na kopališču v Murski Soboti, od koder so ukradli pijače v vrednosti 30.000 tolarjev. – V neki trgovini v Murski Soboti je neznanec sunil digitalni fotoaparat, vreden 1000 tolarjev. – Z bencinskega servisa v Martjancih so prijavili ukradeno bencina. Nekdo je natankal (ne pa tudi plačal) za 15 tolarjev. – Na Petanjcih je neznanec onečedel osebni avto, ko je pa z vseh štirih koles odvil okrasne pokrove. – Še eno krado je bilo v Branoslavcih, kjer je avto ostal brez vseh štirih koles, povrh pa še brez avtoradia. – Previdnost ne škodi, ko se avto kopar, denar pa pustimo v garderobni omarici. V Banovcih je nekdo pobral ob osebne dokumente in 5.000 tolarjev, ker mu je nekdo pobral iz kopališke garderobne omarice. – V Radencih pa je izginil avtoradio. – Neverjetna pa je novička iz vasi, kjer si je nekdo protipravno pridobil zabojnik za smeti. – Iz starejše nenaseljene hiše v Godemarcih je izginilo pohištvo, a še vedno vredno 400.00 tolarjev. – V Murski Soboti je 10. avgusta ponoči izginilo motorno kolo Yamaha, registrska številka MS C8 78. Oškodovanec bo seveda invaliden za vsako informacijo, ki jo bo kdo sporočil na policijo (112). – Tega pa ne bo mogel storiti lastnik mobilca Ericson, ki je izginil v Veliki Polani.

Štefan Sobočan

Smrt v ladjedelnici

V proizvodnih prostorih podjetja RT Gradnja jaht, d. o. o. v Gornji Radgoni so v soboto zjutraj našli mrtvega 56-letnega Pavla Graničiča, ki je znan filmski režiser in svobodni umetnik iz Kamnika.

Graničič je bil umrli v smrt že dan prej, v nočnem času med 22. in 23. avgustom. V petek se je namreč pripeljal v Gornjo Radgono, kjer je kot večkrat prej ob koncu tedna, da bi si v lastni režiji opremil svojo jadralnico, katere osnovni del so mu s pomočjo gornjeradgonski »ladjedelnici«.

Graničič je bil pri delu na razdelilni električni omari, ki je bila pod napetostjo, zadell ob električni vodnik, kar je imelo za posledico, da ga je napetost usmrtila.

Š. S.

Pogrešanega še niso našli

Da minevata dva tedna, odkar je (31. julija) v popolnem času, ko je bil sam, odšel z doma 48-letni Anželin, invalidsko skupino zidar s Hotize.

Zakaj ga sicer ni na policiji našli? Nekaj več kot tisoč oseb Slovenije, a vendar, da je živ in da se kje skriva, je vse manjše. Njegovi sorodniki, gasilci in poli-

cija (tudi hrvaška) so ga iskali na številnih mestih, torej tudi ob reki Muri, a Gustija, kakor so ga klicali njemu najbližji, ni in ni. In ta negotovost (živ ali mrtev) vse boli, še zlasti pa njegove otroke, od katerih sta dva polnoletna, trije pa še ne.

Nesreča je toliko večja, ker so pred dvema letoma ostali brez mame, ki je klonila po zahrbtni bolezni.

Izguba je seveda močno prizadela tudi vdovca in očeta Avgusta, ki pa v pogovoru – udi tedaj, ko mu je bilo še posebej hudo – nikoli ni omenjal, da si bo storil kaj hudega. Številni so zato prepričani, da je nekje na poti, kamorkoli se je že bil napotil, omagal zaradi trenutne slabosti. Zdravje mu namreč ni najboljše služilo.

N. N.

Milica Makoter s Cvena spet med udarnimi novicami medijev

Si je res nameravala vzeti življenje?

Glas ljudstva: Sama se je obsodila

Podjetnica Milica Makoter, ki ji na okrožnem sodišču v Murski Soboti sodijo zaradi naročila umora moža, sina, svaka in njegove žene, je od 12. junija na prostosti. To pa seveda še zdaleč ne pomeni, da ji ne grozi tridesetletna zaporna kazen, saj je le vprašanje časa, kdaj ji bo (spet) izrečena in kdaj bo sodba pravomočna in bo morala spet za zapahe. Življenje za rešitkami pa je že spoznala, saj je bila dve leti v priporu. Poslej se lahko brani s prostosti.

Je to, ko ti grozi trideset let zapora, sploh prostost? Seveda ne! To je pravo mučenje in ne preseneča, da ji je »prekipelo«. Pa ne samo enkrat. Nazadnje naj bi se to zgodilo v soboto, ko naj bi se zaprla v garažo na svoji domačiji na Cvenu, vključila motor avtomobila in v avto, v katerem je sedla, napeljala odvod (cev) od izpušne cevi, torej skušala narediti samomor. Odkril naj bi jo sin Tomi, nakar so jo odpeljali v bolnišnico. Katero? Nobena zdravstvena ustanova se s pacienti ne hvali, zato tudi o Milici Makoter ni (bilo) uradne

informacije, pač pa je v javnost pricurjela neuradna, češ da je v psihiatrični bolnišnici v Ormožu. Tudi naši viri so to potrdili.

Na okrožnem sodišču v Murski Soboti pa je za torek, 19. avgusta, že nekaj časa razpisana javna obravnava zoper obtoženo Milico Makoter. Glede na to, da ima spretne odvetnike (ki pa jih tudi odstavlja in imenuje nove), se sodni proces vleče kot jara kača. Pa tudi zato, ker vsake toliko časa zbolijo (prej v priporu, zdaj spet doma). Sodišče zdaj napoveduje, da ji bo sodilo, če tudi v njeni odsotnosti. Odločno je seveda tudi tožilstvo, ki mu tudi ne more biti vseeno to zavlavljevanje, čeprav se zdi, da je spet postavljena »mina«, ker naj bi sedanji odvetnik Makoterjeve vložil pritožbo zoper imenovanje odvetnika, ki ji ga je sodišče imenovalo po uradni dolžnosti.

Kdo bi vedel, kaj se dogaja v Miličini glavi? Seveda pa ji sodišče krivdo mora dokazati. Velja reči, da je bolj krivega izpustiti kot nedolžnega obsoditi. Dokler ne bo pravomočno obsojena, pa je »le« obtoženka.

Š. S.

Milica Makoter. Bo v ponedeljek, 19. avgusta, prišla na sojenje? Slutimo, da ne. – Foto: N. J.

Policijska zgodba iz Ljutomera

Zaradi kape na disciplinsko

Petindesetletni Janez Vencelj s Stare Ceste, zaposlen na Postaji mejne policije Ljutomer (PMP), opravlja dela vodje izmene na mejnih prehodih Gibina in Razkrižje. V letošnjem maju, ko je bil na dopustu, so mu sodelavci večkrat namignili, da je v disciplinskem postopku.

Da je res, pa je uradno zvedel 23. junija 2003 na delovnem sestanku na PMP, ko so obravnavali tudi poročilo o opravljenem nadzoru s strani inšpektorjev Uprave uniformirane policije (UUP) Generalne policijske uprave (GPU).

Zvedel je, da je bil nadzor opravljen 25. aprila 2003 ob 14.15 na mejnem prehodu Gibina, kjer je bil Janez v tistem času vodja izmene skupaj s sodelavcem lokalne kriminalistične skupine PMP Ljutomer, ki je bil sicer v civilni obleki, nosil pa je službeni vetrni jopič za napisom POLICIJA. Nadzor je bil s tajnim opazovanjem, brez

Vodja policijske izmene Janez Vencelj s Stare Ceste pri Ljutomeru. – Foto: Š. S.

najave, čez mejni prehod je peljal zasebno osebno vozilo, v katerem so bili potniki v civilnih oblekah, čeprav gre za domnevno kršitev, in do datuma, ko je bil vložen zahtevek za disciplinski postopek (dejansko je minilo 60 dni). Janez je po prejemu odločbe sicer boljše volje in še naprej zavzeto opravlja službo vodje izmene, pa vendarle ne more kar tako »pozreti« neprijetnega dogodka, zato je 5. avgusta 2003 poslal na Ministrstvo za notranje zadeve R Slovenije pismo, v katerem je opisal dogodek in svojo prizadetost. Meni namreč »da je bil nadzor inšpektorjev UUP GPU v nasprotju z 49. členom Zakona o policiji, ki določa, da je tajno opazovanje možno, če obstajajo razlogi za sum, da je oseba izvršila kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti; ga izvršuje ali ga pripravlja oziroma organizira njegovo izvršitev in policisti tega ne morejo drugače odkriti, preprečiti ali dokazati, ali bi bilo to zvezano z nesorazmernimi težavami. – Prostorji MP Gibina so sestavljeni iz kontejnerja in so postavljeni sredi polj, nezaščiteni

ni opravljal mejne kontrole v skladu z veljavnimi usmeritvami in standardi in je na stezi pustil samega policista – kriminalista, ki je opravljal posebne naloge v civilu in glede na to ne bi smel opravljal mejne kontrole ...

Janezu Vencelju seveda ni bilo prijetno, ko je zvedel, da zoper njega teče disciplinski postopek, in je psihično trpel. Nekoliko si je oddahnil 18. julija 2003, ko je prejel sklep z datumom 27. junij 2003, s katerim je direktor PU M. Soboti Aleksander Jevšek ustavil postopek zaradi zastaranja disciplinskega postopka, ker je poteklo več kot en mesec od časa, ko se je zvedelo za domnevno kršitev, in do datuma, ko je bil vložen zahtevek za disciplinski postopek (dejansko je minilo 60 dni).

Janez je po prejemu odločbe sicer boljše volje in še naprej zavzeto opravlja službo vodje izmene, pa vendarle ne more kar tako »pozreti« neprijetnega dogodka, zato je 5. avgusta 2003 poslal na Ministrstvo za notranje zadeve R Slovenije pismo, v katerem je opisal dogodek in svojo prizadetost. Meni namreč »da je bil nadzor inšpektorjev UUP GPU v nasprotju z 49. členom Zakona o policiji, ki določa, da je tajno opazovanje možno, če obstajajo razlogi za sum, da je oseba izvršila kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti; ga izvršuje ali ga pripravlja oziroma organizira njegovo izvršitev in policisti tega ne morejo drugače odkriti, preprečiti ali dokazati, ali bi bilo to zvezano z nesorazmernimi težavami. – Prostorji MP Gibina so sestavljeni iz kontejnerja in so postavljeni sredi polj, nezaščiteni

pred soncem, brez klime ter polni mrčesa in miši. Kako prijetno je delo v kravati (znanstveno je dokazano, da nošenje kravate vpliva na poslabšanje sluha) in s kapo na glavi v takšnih prostorih v poletnih mesecih pri 30 ali več stopinjah, se ne da opisati, ampak je treba preizkusiti. Inšpektorji UUP GPU so v poročilu navedli, da gre za zidan objekt. Ali niso bili na pravem prehodu ali jih je zavedla klima v njihovem osebnem avtomobilu ...»

V nadaljevanju je še zapisal, da je bila uvedba disciplinskega postopka »šikaniranje, omalovaževanje, ponižanje, podcenjevanje in psihični pritisk – močnejši nad šibkejšimi. Nima nobenega znaka profesionalnosti, strokovnosti in dobrih medsebojnih odnosov.«

»Ogroženo je tudi moje napredovanje, saj Zakon o javnih uslužbencih predpisuje, da uradnik, ki je bil disciplinsko kaznovan, dve leti ne more napredovati ...»

Taka je torej policijska zgodba iz Ljutomera. Formalno se je (zaradi zastaranja) še kar srečno končala, dejansko pa mož trpi. In prav zaradi tega se zdi upravičen tudi njegov odškodninski zahtevek »za nastale duševne bolečine in druge nevšečnosti v zvezi z uvedenim disciplinskim postopkom in nezakonitim nadzorom s strani inšpektorjev UUP GPU.« Zadevo je bil pripravljen dati v javnost, ker – kot pravi – če tega ne bi storil, bi se take ali podobne neprijetnosti še dogajale in zanje ne bi nihče zvedel. Sicer pa Janez Vencelj v tem času končuje visoko policijsko varnostno šolo in še naprej namerava ostati v policiji.

Š. S.

Košarka

Radenska Creativ brez sprememb v novi sezoni

Začele so se priprave igralcev edine pomurske košarkarske ekipe v I. B-ligi – KK Radenska Creativ. V moštvu, ki je končalo minulo sezono tik pod vrhom, ne bo nobenih odmevnejših sprememb pri igriškem kadru. To pa ne pomeni, da se v Murski Soboti še naprej ne obračajo predvsem na mlade, saj se v klubu zelo dobro dela z naraščalniki.

Ne preseneča, da tudi sedaj, ob treh izkušenih igralcih, ki so doma zunaj Pomurja, glavno breme nosijo sami mladi fantje iz dežele ob Muri, s katerimi že nekaj časa med drugimi delata dolgoletni košarkar Borut Besedič in Primož Slavič, ki obiskuje Fakulteto za šport v Ljubljani. Sploh pa je Radenska Creativ eden redkih slovenskih klubov, ki v moštvu nikoli nima tujcev, in tako je tudi sedaj.

Kljub temu pa Sobočani tudi v novem prvenstvu ciljajo prav na vrh lestvice in morebitno uvrstitev v najelitnejšo slovensko košarkarsko ligo. Zaradi tega sta v moštvu še naprej ostala Mariborčana Aleš Milič in Žiga Ravnikar ter Dušan Adamovič, ki je lani prišel iz Zagorja. Mlado soboško ekipo bodo tako v novi sezoni tvorili: Mitja Majc (19), Tomaž Novak (19), Aleš Novak (19), Davor Pok (19), Roman Dominko (21), Tadej Bratkovič (26), Dušan Adamovič (21), Žiga Ravnikar (24), Aleš Milič (22), Gregor Ficko (19), Žiga Dobrin (17), Marko Vöröš (17) ...

»V celoti menim, da je letošnja ekipa kljub vsemu še močnejša od tiste, ki je bila v minuli sezoni tik pod vrhom. Imamo gotovo eno najmlajših ekip v ligi, saj je povprečna starost moštva nekaj nad 19 let. vsi igralci pa so od lani, ko so že dobili pomembne izkušnje.

Z vsemi igralci so tudi podpisane daljše pogodbe in na njih bomo lahko računali več sezon, kar je tudi pozitivno,« nam je povedal trener Peter Juteršnik.

Med pripravi v Murski Soboti bo na sporedu tudi nekaj tekem, saj bodo Sobočani nastopali na tradicionalnih turnirjih, najbrž v Novi Gorici, Trbovljah in na turnirju v Murski Soboti. Sobočani imajo dogovorjenih tudi več drugih tekem proti domačim in hrvaškim ligam, med njimi tudi z Unionom Olimpijo, ki se bo mudila na daljših pripravah v Prekmurju v drugi polovici avgusta. Predvidene so še tri pokalne tekme, najprej proti nižjeliškemu moštvu, potem pa pride na vrsto še kakšna kakovostna ekipa.

O. Bakal

Nogomet

Slovenija : Madžarska v Fazaneriji

Pomurski ljubitelji nogometa, ki se jim bodo pridružili tudi navijači iz drugih krajev Slovenije in sosednje Madžarske, bodo imeli priložnost spremljati dve meddržavni srečanju Slovenije in Madžarske. V torek, 19. avgusta, se bosta pomerili v Beltincih mladi reprezentanci do 21 let. Najboljši A-selekciji pa bosta odigrali tekmo v murskosoboški Fazaneriji dan kasneje, to je v sredo, 20. avgusta.

Selektor Bojan Pražnikar, ki mu bo to pregledna tekma pred pomembnimi kvalifikacijskimi dvoboji za nastop na evropskem prvenstvu, bo pod zastavo poklical vse razpoložljive moči. Zanimanje širše javnosti za tekmo z

Madžari pa tudi nogometna evforija, ki ta čas vlada v Pomurju, napovedujejo, da bo Fazanerija polna. Največji optimisti pričakujejo rekord stadiona (doslej na srečanju za pokal Uefa s švicarsko ekipo Aarau 5.500 gledalcev).

V NK Mura se intenzivno pripravljajo na organizacijo te atraktivne prireditve. Na južni tribuni bodo odprli sektor za gostujoče navijače, saj bo na ta dan na Madžarskem praznik in pričakujejo številne simpatizerje naših sosedov.

Najboljša slovenska vrsta je doslej dvakrat nastopila na meddržavnih srečanjih v Murski Soboti in obakrat izgubila; s Hrvaško z 0 : 1 in s Češko z 1 : 3.

Bodo v tretjem poskusu uspešnejši?

Trener Mure Miroslav Čiro Blažević, tvorec novega »booma« in velik poznavalec razmer v evropskem in svetovnem nogometu, napoveduje takole: »Madžari niso več niti senca nekdanjega cenjenega nogometa, slovitih imen ... Izjemno cenim njihovo preteklost, a jim v tem trenutku v srečanju s slovensko reprezentanco ne dam več velikih možnosti za uspeh. Slovenci so v sodobnem dojemanju nogometa daleč pred njimi, zato pričakujem zanesljivo zmago Slovenije, ki ima in je imela tudi pred tem odličnega selektorja.«

Fran Bobovec

Nogomet

Revanša po 25 letih!

Revanša po 25 letih. Foto: F. B.

V spomin na največji uspeh dobrovolniškega nogometa, na osvojitve pomurskega nogometnega pokala pred 25 leti, so Dobrovničani izdali zgoščenko s fotografijo takratnega moštva in podatki. Hkrati so v svoj kraj povabili nasprotnike, finaliste iz tistega časa – Bakovčane. Srečanje, predvsem pa druženje nekdanjih rivalov je bilo v vedrem razpoloženju. Rezultat tekme je bil v drugem planu, a je treba reči, da so se Bakovčani oddolžili Dobrovničanom za poraz 0 : 1, kajti v finalu pomurskega pokala pred 25 leti so zmagali kar s 5 : 1. V spomin na proslavo jubileja so nogometaši iz Dobrovnika (na posnetku kapetana s sodniško trojko) podarili gostom iz Bakovec spominsko plaketo.

Franc Bobovec

Nogomet – liga Si.Mobil

Izidi 4. kroga	
Mura : Olimpija 0 : 4 (0 : 3)	
Maribor : Primorje 2 : 1 (1 : 0)	
Publikum : Drava 3 : 1 (2 : 0)	
Dravograd : Koper 0 : 1 (0 : 0)	
Domžale : Šmartno 2 : 1 (1 : 0)	
Gorica : Ljubljana 5 : 0 (2 : 0)	
Lasivica:	
1. Publikum	10 točk
2. Primorje	9
3. Maribor	9
4. Olimpija	7
5. Gorica	7
6. Koper	6
7. Domžale	5
8. Mura	4 (1-2 7:10)
9. Šmartno	3
10. Dravograd	3
11. Drava	3
12. Ljubljana	0
(Zaostala tekma 2. kroga Mura : Koper je bila odigrana v nedeljo, 17. avgusta, ob 17. uri)	
Pari prihodnjega kroga:	
Drava Ptuj : Mura (v nedeljo, 17. avgusta, ob 17. uri)	
Primorje : Dravograd	
Šmartno : Maribor	
Koper : Publikum	
Olimpija : Gorica	
Ljubljana : Domžale	

Semler prvi strelec Bayerna

V severnonemškem mestu Bremen so priredili mladinski turnir mladih nogometašev, na katerem so sodelovali znana imena evropskega nogometa. Turnir je zmagal Bayern, ki je slavil venski nogomet pa je bil pomembno, da je bil prvi strelec mladi pomurski nogometaš Borut Semler, ki je tudi tekmi podaljšal pogodbo s Bayernom za novi dve leti.

Nogomet – ženske U 19

Slovenija : Srbija in Črna gora v Lendavi in Filovcih

Od 12. do 17. avgusta je v Lendavi na petdnevni pripravi ženska mladinska nogometna reprezentanca Slovenije do 19 let (letniki '85, '86 in '87).

Reprezentanca se pripravlja za nastop na kvalifikacijah za Evropsko prvenstvo, ki bodo septembra letos na Poljskem. V naši skupini so še reprezentance Švadske, Turčije in gostiteljice Poljske. V 2. krog kvalifikacij se bosta uvrstili prvo- in drugouvrščena reprezentanca.

Slovenska reprezentanca sedaj biva v hotelu Elizabeta, treninge pa ima na igriščih NK Nafta v Lendavi, NK Panonija v Gaberju in v športnorekreativnem centru v Filovcih. V sklopu teh priprav bodo Slovenke odigrale tudi dve prijateljski meddržavni tekmi z ustreznimi reprezentancami Srbije in Črne gore, in sicer:

– v soboto, 16. avgusta, ob 17. uri na stadionu NK Nafta v Lendavi in

– v nedeljo, 17. avgusta, ob 10.30 v ŠRC Filovci.

Nogomet – liga Si.Mobil

Vouri in Kerčmar razrešena, prišel Mihajlo Petrović

Že pred sobotno tekmo z Olimpijo je prišlo do velikih sprememb v upravi Mure. Dosedanji direktor Jože Vouri in športni direktor Ervin Kerčmar sta bila na seji upravnega odbora razrešena z omenjenih funkcij.

»Na osnovi revizijskega poročila je bilo ugotovljeno, da so delogi kluba dejansko večji, kot pa so bili prvotno prikazani,« se je glasil glavni razlog odstavitve Vourija in Kerčmarja. Na mesto športnega direktorja je bil imenovan dosedanji Čirov pomočnik Zlatko Gabor, ki pa s to funkcijo ni najbolj zadovoljen: »Na tem mestu bi rad ostal le začasno, saj sem jaz trener in bi rad tudi delal kot trener.«

Na mesto pomočnika glavnega trenerja je bil imenovan dosedanji trener Dravograda Mihajlo Petrović, ki se s Čirom dobro pozna. Petrović si je v soboto že v živo ogledal dvoboj Mure z Olimpijo.

T. K.

8. sejemski tek v Ljutomeru

Geza Grabar in Valentina Belović najhitrejša

Agencija za šport Ljutomer je pripravila osmi sejemski tek. V dvajsetih starostnih kategorijah je nastopilo 244 rekreativcev. Mlajši udeleženci so tekmovali po mestnih ulicah na 250, 450 in 900 metrov dolgi progi, člani in članice pa so tekli na 8,5 kilometra dolgi progi do Cezanjevcev in nazaj v Ljutomer.

Tek na 8,5 kilometra je štel tudi za slovenski in pomurski pokal, v absolutni konkurenci pa sta bila najhitrejša Geza Grabar (Terme 3000) s časom 28 minut in 50 sekund ter Valentina Belović (AK Gojanec, Hrvaška) s časom 31 minut in 14 sekund. V sklopu sejemskega teka je potekal tudi 4. sejemski pohod, ki se ga je tokrat udeležilo 30 pohodnikov.

Zmagovalci po posameznih kategorijah

Deklice na 250 metrov: Urška Šantl (Bolehnečici); dečki na 250 metrov: Denis Kolbl (Kristanci); dekllice A na 450 metrov (od prvega do četrtega razreda): Urška Martinec (AK Pomurje Murska Sobotica); dečki A na 450 metrov (od prvega do četrtega razreda): Darko Rudolf (Križevci); dekllice B na 900 metrov (od petega do osmega razreda): Nina Krasovec (AD Maribor 98); dečki B na 900 metrov (od petega do osmega razreda): Gregor Gruškovič (Ljutomer); člani A na 8,5 kilometra (do 19 let): Matjaž Soklič (TS Radenska); člani B na 8,5 kilometra (od 20 do 29 let): Damir Žinko (TS Radenska); člani C na 8,5 kilometra (od 30 do 39 let): Geza Grabar (Ter-

Na 8. sejemske tekmu je bilo kar 244 tekačev. Foto: N. Š.

me 3000); člani D na 8,5 kilometra (od 40 do 49 let): Ivan Golob (AK Ormož); člani E na 8,5 kilometra (od 50 do 59 let): Roman Gracelj (TVD Partizan Lovrenc na Pohorju); člani F na 8,5 kilometra (60 let in več): Veno Sattler (AK Žalec); članice A na 8,5 kilometra (do 24 let): Valentina

Belović (AK Gojanec, Hrvaška); članice B na 8,5 kilometra (od 25 do 39 let): Cvetka Ogorevc (Posavski); članice C na 8,5 kilometra (od 40 do 49 let): Anka Pugelj (TS Velenje); članice D (50 let in več): Jožica Šiftar (TS Radenska).

Niko Šoštarč

Andrej Tot in Alojz Kerec državna podprvaka

V Izoli je bil finalni turnir državnega prvenstva v odbojki na mivki. Izjemen uspeh sta dosegla beltinska odbojkarja Andrej Tot in Alojz Kerec, ki sta v igri dvojic zasedla drugo mesto.

V finalu sta Tot in Kerec izgubila proti Davidu Sečnikarju in Roku Sattlerju z Bleda z 21 : 19 in 21 : 16. Za nastop Tota in Kereca je zanimivo, da sta v prvem kolu izgubila, nato pa sta se skozi nadaljnje borbe prebila do finala, kjer sta morala priznati premoč Blejčema.

tg

Judo

Uspeh Lendavčanke Benkove

Na mednarodnem turnirju v madžarskem mestu Fonyod ob Blatinu je imenoma Balaton Cup je nastopila 82 tekmovalcev iz 21 klubov. Med tekmovalci iz Lendave je bila tudi Lendavčanka Lea Benko, članica Lendavskega jūdokluba, ki je v kategoriji do 70 kilogramov zasedla tretje mesto.

Nov svetovni rekord

Pred sončnim vzhodom je Igor Marentič postavil svetovni rekord

Člani Društva motornih padalcev Štrk Murska Sobota so pravi fenomen, saj so dosegli od začetka letošnjega leta kar pet svetovnih rekordov

Prekmurje in z njim Slovenija sta postala v minulih dneh in tednih bogatejša za številne svetovne rekorde, kar je gotovo v polni meri padalcem iz soboškega kluba Štrk in vsem drugim, ki so kakorkoli povezani z omenjenim športom. Društvo obstaja že sedmo leto, v njem pa se združujejo padralni in motorni ljubitelji letanja. Poleg nekaterih svetovnih dosežkov, državnih rekordov, je letošnje leto še posebej bogato z osemimi dosežki, kajti »Štrk« v minulih dneh in tednih

postavili kar nekaj svetovnih letalskih rekordov v kategoriji motornih padal. Zadnji vrhunski uspeh je dosežek njihovega člana Igorja Marentiča iz Postojne, tako da sedaj ob Pomurju gotovo najbolj slavi tudi Notranjska. Letošnje leto je bilo, praktično brez dežja, je kot nalašč za »štrkovce«, ki so odlične možnosti za letenje še enkrat izkoristili. »Igor je minuli petek zjutraj, natanko pol ure pred sončnim vzhodom, poletel z motornim padalom v kategoriji RPF 1, torej z motorjem na hrbtu, z Marentičevega vzletišča v Moravskih

Toplicah. Predpisana razdalja je bila najmanj 15 in največ 25 kilometrov. Igor je razdaljo med Moravskimi Toplicami in Genterovci preletel v eno in drugo smer s povprečno hitrostjo 41 km na uro, kar je nov svetovni rekord. Igor Marentič je sedaj tudi tretji zapored državni prvak v tej kategoriji. Za to in predvsem zaradi doseženega svetovnega rekorda si Igor zasluži vse čestitke, saj priprava na rekord in njegova postavitev zahtevata pravega tekmovalca, kar Igor nedvomno je, čas in vreme. V

Društvu motornih padalcev Štrk Murska Sobota so dosegli v letošnjem letu kar pet svetovnih rekordov, kar je nedvomno fenomen med društvi v Sloveniji, in na to smo zelo ponosni. Marentičev rekord bo sicer potrdila komisija Letaske zveze Slovenije in bo priznan kot državni in svetovni rekord,« nam je povedal predsednik društva Štrk Vojko Prah, ki je tudi sam večkratni rekorder in celo svetovni rekorder v poletu v višino, saj se je v šestdesetih minutah zavihtel kar 4.435 metrov visoko ...

O. B.

Terme Banovci – 8. rekreativni kolesarski maraton

Letošnji osmi rekreativni kolesarski maraton s startom v nedeljo, 10. avgusta 2003, pri Termah v Banovcih in v organizaciji Kolesarske sekcije (KOSE) ŠD Radenci je bil kljub visoki vročini rekorden, saj se ga je udeležilo kar 1163 kolesarjev, ki so lahko prevozili 68 km (3. vzpon) ali 52 km (1. vzpon) dolgo progo.

Po pozdravnih besedah vodje sekcije Borisa Lešnika, predsednika ŠD Radenci Marjana Hladna, župana občine Veržej Draga Legena, generalnega direktorja Radenske, d. d., ki je bila glavni sponzor, Zlatka Viliha Hohnjeca se je na starterjev znak, tokrat ga je dal Milan Hohnjek, direktor Zdravišča Radenska Radenci, točno ob 10. uri množica neustrašnih, v glavnem rekreativnih kolesarjev zapeljala na traso skozi čarobni Jeruzalem in okoliške hribe nazaj na cilj v Banovce. Njihov namen ni bil zmaga, ampak skupinska in varna vožnja rekreativcev.

Tudi letos so bili podeljeni številni pokali, ki so jih prejeli najmlajši udeleženci 9-letni Miha Leskovar s Ptuja, najstarejša udeleženka rekreativnega kolesarskega maratona 62-letna Magda Bogataj iz Medvod ter 74-letni Sigi Schubert od Sv. Tomaža ter najštevilnejša ekipa iz Medvod (62 kolesarjev).

Prav vsi udeleženci so bili zadovoljni. Dobili so topli obrok (pripravili so ga kuharji Term), brezplačne napitke Radenske, prost vstop v Terme Banovci in lične kolesarske hlače z reklamo za vodo Izvir.

Dani Mauko

Nogomet – liga Si.mobil

Videli smo atomski nogomet – Olimpije!

Mura : Olimpija 0 : 4 (0 : 3). Fazanerija v Murski Soboti 4. krogu državnega prvenstva, gledalcev: Sodnik: Šart (Prevalje). Streliči: 0 : 1 Kosič (10), 0 : 2 Bakić (19), 0 : 3 Rudonja (38), 0 : 4 Kmetec (49). Strelci: Pejkovič, Kožul, Fridl, Žilavec (od 68. min. Erni-Mejač (od 46. min. Mesarič), Črnčič, Kokol, Tisnikar, Ipačič, Čilimović. Olimpija: Mavrič, Lazič, Handanagić, Zlogar, Barun, Jusufbegović, Popović, Kmetec (od 70. min. Puc), Kosič (od 70. min. Grabič), Aljančič, Budinić, Rudonja. Zamenjani kartoni: Lunder (Mura). Trener Mure: Čiro Blažević je pravilno napovedal, da bodo gledalci v Fazaneriji videli atomski nogomet, če da ni prevel, na kateri strani. Mogoče je atomski nogomet mišljen v prafaktorje, da od njega ne bo ničesar več ostalo. In res je bila prav tako igra Mure, ki je prikazala predstavo pod vsakim pogledom. Pravzaprav o igri ne moremo govoriti, saj le-ta domači igralci pa so bili

na igrišču nevidni. Igralo je samo eno moštvo, in sicer Olimpija, ki pa ni imela težkega dela, saj je bilo srečanje praktično končano že po dvajsetih minutah. »Zmaji« so igrali hitro, enostavno in s čim manj potezami, njihove akcije pa so bile kot povzete iz učbenika. In medtem ko so vsi na stadionu videli, kam gredo njihovi predložki, so se v Murini obrambi spet popolnoma izgubljali v času in prostoru. Zveznih igralcev ni bilo, v napadu pa se je tako kot vedno edini trudil Obilinić, ki pa tokrat ni mogel premagati Olimpijinega vratarja Mavriča.

Za napačno se je izkazala tudi Blaževićeva poteza, da je Fridla potegnil v obrambo (cifra pa puštil na klopi), saj je tako manjkal ključni igralec v zvezni napadalni vrsti. Največ o tekmi pove podatki, da je stadion v drugem polčasu ploskal Mladenu Rudonji, ki je imel priložnosti za več zadetkov, a ga je na koncu vedno preliščil njegov stari prijatelj Pejkovič. Pa še pohvala obema skupinama navijačev, ki sta spodbujali svoji ekipi brez žaljenja nasprotnih igralcev. Kot kaže po skupnem skandiranju v 15. minuti, bo proti Mariboru

Ipavec (v belem dresu) je tako kot skoraj vsi njegovi soigralci v soboto krepko razočaral. Foto: N. J.

Kasaške dirke v Ljutomeru

Inter drugi v derbiju

V Ljutomerškem hipodromu bodo minulo nedeljo pred več 1500 gledalci osrednje letošnje kasaške dirke. V ospredju se bodo spreda, ki so jih tokrat organizirali v Ljutomerškem klubu, XIII. slovenski kasaški derbi, boljše slovenske štiriletne konje na 2000 metrov dolgi progi se bodo pomerili v prafaktorje, presenetljivi pa bodo državni naslov pripadeli Milanu Zanu. Med gosti, ki so na nagradna mesta v vrsti, ki je bil drugi, Marko Slavič, Racy Vita (Posavje Krško), je tudi Zorko, Rene Hanžekovič s 75 kasašev iz vse Slovenije, ki so slavili v štirih pre-

V organizaciji Ljutomerskega kasaškega kluba bi naslednje kasaške dirke morale potekati v okviru mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni, vendar jim ni uspelo dobiti v up-

ravlanje tamkajšnjega dirkališča, zato bodo naslednje dirke ponovno v Ljutomeru 24. avgusta.

Uvrstitve članov Ljutomerskega kasaškega kluba na dirkah minulo nedeljo v Ljutomeru – prva dirka, 2-letni kasaši, 1600 metrov: 1. Sara MS (Marko Slavič, Ljutomer) 1:18,9, 2. Perla (Jože Osterc, Ljutomer) 1:19,9, 3. Alja (Janko Sagaj, Ljutomer) 1:20,0; druga dirka, 3-

do 12-letni kasaši z zaslužkom do 150.000 tolarjev, 1600 m: 1. Pepelka I (Marjan Tramšek, Ljutomer) 1:19,6, 2. Pingi (Slavko Jureš, Ljutomer) 1:21,1; tretja dirka, 3- do 12-letni kasaši z zaslužkom do 350.000 tolarjev, 1600 metrov: 1. Art November (Jože Sagaj ml., Ljutomer) 1:17,7, 2. Denver MS (Marko Slavič, Ljutomer) 1:17,7, četrta dirka, 3- do 12-letni kasaši z zaslužkom do 700.000 tolarjev, 1600 metrov: 1. Diamond (Jože Sagaj, Ljutomer) 1:18,5, 2. Daisy MS (Marko Slavič, Ljutomer) 1:18,6; peta dirka, 3- do 12-letni kasaši, 1600 metrov: 2. Savon (Rene Hanžekovič, Ljutomer) 1:17,6, 3. Fidelia (Sašo Seršen, Ljutomer) 1:17,7; šesta dirka, XIII. slovenski kasaški derbi, 2600 metrov: 2. Inter (Dušan Zorko, Ljutomer) 1:21,2, 4. Racy Vita (Marko Slavič, Ljutomer) 1:21,7, 5. Fax (Rene Hanžekovič, Ljutomer) 1:21,8; sedma dirka, 3- do 12-letni kasaši, 1600 metrov: 2. Jasin GL (Marko Slavič, Ljutomer) 1:16,3.

N. Š., foto: N. J.

usmerjena združena soboško-ljubljanska koalicija.

»Muraši« igrajo iz tekme v tekmo slabše, tako da ne moremo več govoriti o slučajnih napakah. Vsi igralci obrambe so doslej v prvenstvenih obračunih pokazali slabo igro, v zvezni vrsti se Kokol izgublja v nepotrebnih preigravanjih, Fridl se zaradi številnih menjav pozicij ne more ustaliti na enem mestu, Žilavec in Mejač na bokih sta izredno popustila, Tisnikar je glede na svoje sposobnosti doslej pokazal premalo, v napadu pa Ipavec razen gola v Celju ni ustvaril še ničesar. Čiro po nepotrebnem forsira Bunjevčeviča, ki je popolnoma zunaj forme, medtem ko ima v svoji ekipi Jeličiča, ki je že dolgo željan igre, na klopi pa pušča bojevitiga Peršiča. Edini, ki je pravilno tempiral svojo formo, je napadalec Obilinić, ki se v vsaki tekmi trudi od začetka do konca in je dobesedno »lačen« gola. Najbolj nam je žal Pejkoviča, ki bi dobil v nekkih drugih razmerah za svoje neverjetne reflekse poziv v reprezentanco, a so ga soigralci popolnoma zapustili, tako da se na vsaki tekmi počuti kot tarča na strelišču. Jasno je,

da mora Mura v klub pripeljati določene okrepitve, saj drugače to moštvo, kot ga ima zdaj, ni sposobno doseči več kot peto mesto.

Izjave po tekmi:

Roman Bengez, trener Olimpije: »Zahvaljujem se trenerju Blaževiću in njegovi ekipi za korektno igro. Mislim, da so gledalci lahko uživali v naših potezah, o dogajanju na igrišču pa dovolj pove rezultat.«

Miroslav Blažević, trener Mure: »Le dvakrat doslej sem v svoji karieri izgubil s tako visokim rezultatom. Dobili smo tri takšne gole, kot jih ne bi dobila niti ena otroška ekipa. Če bi Ipavec v prvem polčasu podal zogo, bi izenačili, tako pa se je tekma spreobrnila v Olimpijino korist. Ampak brezsmiselno je po takšni lekciji, ki smo jo dobili, analizirati tekmo, ker nam ni uspevalo ničesar. Z igralci, ki jih imam, kakšne drugačne postavitve niti nisem mogel organizirati. Vendar se mi ne bomo predali. Gremo naprej z Muro, saj smo to dolžni našim navijačem, ki nas vzpodbujajo tudi takrat, ko nam ne gre.«

Georg Suban, predsednik Mure: »Vsaka čast Olimpiji, ampak to, kar so prikazali naši igralci, ni bilo podobno ničemu. Jezen sem in razočaran, saj takšnega poraza v svoji karieri še nisem doživel, in to še na domačem igrišču. Za takšno brezsrčno igro bodo naši igralci kaznovani. Povejte gledalcem, da sem jim dolžan denar, ki so ga plačali za vstopnico. Kajti s tako igro si Mura ni zaslužila niti enega gledalca. Storiili bomo konkretne poteze in videli boste, da bo Mura v maju naslednje leto v vrhu prvenstvene lestvice. Ne pravim, da bo na prvem mestu, bo pa pri vrhu.«

T. K.

Nogomet – 3. SNL vzhod

Izidi prvega kroga
Turnišče : Odranci 4 : 1 (1 : 0)
Čarda : Tišina 1 : 2 (0 : 1)
Črenšovci : Tromejnik 2 : 4 (0 : 3)
Hotiza : Arcont Radgona 2 : 0 (1 : 0)
Križevci : Nafta 4 : 1 (1 : 0)
Bakovci : Bistrica 2 : 1 (1 : 0)
Beltinci : Veržej 0 : 2 (0 : 0)
Na lestvici vodita ekipi Križevci in Turnišče s po tremi točkami, kolikor jih imajo tudi Tromejnik, Veržej, Hotiza, Bakovci in Tišina.
Pril prihodnjega kroga (v nedeljo, 17. avgusta, ob 17. uri):
Bistrica : Veržej
Tromejnik : Hotiza
Tišina : Črenšovci
Odranci : Čarda
Nafta : Turnišče
Arcont Radgona : Beltinci (v soboto, 16. avgusta)
Bakovci : Križevci (v soboto, 16. avgusta).

Eko zgodbi in pesmice

(Tabor Polžek, OŠ III Murska Sobota, učenci 8, 9 in 10 let)

Pravljica

Nekoč je bilo vse razmetano. Ljudje so se čudili in rekli, da bodo to počistili. Na pomoč jim je prišel Čistko: Jaz bom vse počistil, da se bo svetilo. Ljudje so mu bili zelo hvaležni.

Tanja

Na smetišču

Na smetišču je gora smeti, ki moti vse ljube ljudi.

Tudi v Sloveniji je veliki smeti, Slovenijo očistimo mi!

Katja Saje

Jana riše

Jana je jutraj vzela papir, da bi narisala velik krompir. Krompir je narisala in nato ga še pobarvala. To bila slika res lepa je, zato jo je na steno obesila.

Jana Vrbanič

Matl Zemlja joče

Smeti, odpadki - čistega okolja več ni. Razvrščamo, pospravljamo smeti drugih ljudi. Nič ne pomaga, čistega okolja več ni, to matl Zemlja govori.

V Sloveniji so gore smeti, čas pa naprej hiti. Slovenijo onesnaženo varujmo in čistimo vsi!

Matl zemlja joče in nam veli: Varujte Zemljo vsi!

Daša Škrilec

Okolje

Na koncu vasi je stal velik za bojniki, ki je bil čisto poln, zato so prišli strici s tovornjaki in odpeljali smeti na smetišče. Otroci so se veselili čiste narave. Čisto vsi so se prijavili k čistilni akciji.

Lana Flisar

Čarovniki

Zvečer v temni noči so čarovniki prišli. Šli so v mesto Čaribari in čarali do konca dni.

Hokus pokus lokus so začarali ljudi.

Romana je postala riba, Kristina pa velika knjiga. Tadej je postal velik pes, Mateja pa slasten sladoled.

Ko so to začarali, so spet vse odčarali.

Kristina Gabor, Tadej Kozar, Romana Sovič, Mateja Žerdin, 3. razred OŠ Stroča vas

Joze-graj@p-inf.si

Kdor hoče videti, mora gledati s srcem

Velikokrat smo ljudje nepremišljeni. Ne premislimo, preden kaj kupimo, preden komu zaupamo. Zaradi te naše napake se velikokrat uštejemo in pozneje stvar obžalujemo. Ne zavedamo se, da zunanost ni najpomembnejša. Gledati moramo s srcem, ne samo z očmi. Kajti če bomo gledali s srcem, bomo resnično videli. Ko koga spoznamo, ga počasi, po njegovih dejanjih ocenimo. Šele takrat ga lahko obtožujemo ali hvalimo. Človeka je težko soditi po besedah, saj ne vemo, če laže ali govori resnico. Zato raje premislimo in si vzemimo čas. Opazujemo.

Ko sem nekoč tavela v temi, brez prijazne besede, brez prijatelja, sem spoznala neko deklico. Bilo je na igrišču. Sedela je na klopi in nemo opazovala igro. Ko sem jo prvič zagledala, nisem vedela ničesar o njej. A sem jo vendarle poznala. Od nje je odsevala osamljenost in hkrati sreča. Videla sem, da je ne privlači igra njenih vrstni-

kov. Toda nisem bila prepričana. Takrat sem spoznala, da me na nekoga spominja. Na samo sebe in še na nekoga.

Zaradi tega spoznanja sem se ji približala. Sedla sem na klopi zraven nje in v tistem trenutku me je osupnilo, ker me je pozdravila. Ni namreč izgledala kot družabna oseba. Rekla mi je: »Zdravo, je tudi tebe zamikala igra? Mene namreč je, ampak me ne povabijo medse, ker sem majhne rasti.«

S temi besedami je vse izdala. Čeprav je povedala malo, je imelo izrečeno velik pomen. Vsaj zame. Spoznala sem, da

sem se o njej na nek način motila. Mislila sem, da se ne bi rada igrala s svojimi vrstniki, a to je bila zmota. Ta deklica se je želela priključiti igri, a je niso sprejeli medse. Bila je premajhna zanje.

Nekaj časa sem še posedala ob njej. Toda ker je bila ves čas tiho, sem vstala in odšla. Nisem mogla več gledati, kako so jo izločili iz družbe. Ko so namreč videli, da je majhna, so si mislili: »Majhna je, premajhna za nas.« Niso se niti potrudili, da bi izvedeli, kakšna je v resnici. Radoživa. Vesela. Ali pa mogoče žalostna? Gledali so z oč-

mi, toda bistvo je očem nevidno, gledati moraš s srcem.

Pozneje, ko sem se spet spomnila na to skrivnostno deklico, sem se tudi spomnila, komu je bila še podobna. Majhni princu. Tudi on je bil sam in brez prijateljev. Želel si jih je, a ni igral, ampak vsi so bili že »odrasli«. Vse so jim pomenili. Ilike. Koliko je velik, koliko ima... Le to jih je zanimalo. Niso se potrudili, da bi ga spoznali. Niso gledali s srcem. Maja se potrudila, bi namesto tega storila, bi namesto tega dečka ali deklice videli zanimivo osebo. A bili so »stari«.

Ines Kolarič, 8. b., OŠ Bogov

Pozvačin

Nekoč je bil običaj, da je na poroko vabil pozvačin. Primeren sorodnik ali prijatelj si je za tiste dni nadel posebno oblačilo z okrasjem iz krep papirja. S sabo je vedno nosil torbo z vinom za odrasle in bombone za otroke. V torbi je imel tudi knjigo, kjer se je vsaka povabljen družina morala podpisati. Za povabilo je vsak dal kaj denarja. Ob prihodu v hišo je najprej imel govor. Potem so ga pogostili in se pogovarjali.

Ko je odhajal k drugi hiši, se je slišalo cingljanje zvoncev, ki jih je imel pripete na nogah. Nase je opozarjal tudi s posebno trobento. Če je koga srečal, ga je dražil z ježevko. Bil je jezen, če mu je kdo uničeval njegovo okrasje. Tudi moja prababica je iz krep papirja izdelovala okrasja za pozvačina in poroko. Mama pravi, da so bili to zelo lepi časi. Posebej pozmi je bilo v kuhinji na mizi polno lepega barvnega papirja. Za poroko moje mame se je prababica še posebej trudila. Spomin na lep običaj mi pričarajo slike iz maminega albuma. Žal danes pozvačina srečamo le redkokdaj.

Marija Sarjaš, 4. a., OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Rime

V gozd prišel je Rok in zaslísal puškin pok. Od nekod prišel je konj, za sabo pustil grozen vonj.

Za konjem priletel metuljček, ki bil je pisan kot mehurček. Usedel se na rožo, dišečo kakor kožo.

Spet priletela muha, kakor vejica bila je suha. Na glavo mi je padla hruška in nastala je velika buška.

Tamara Raduha, 4. razred, OŠ Odranci

Moja najljubša žival

Moja najljubša žival je konj. Pri moji bajci imamo dva konja. To sta Jurko in Andi. Jurko je bele barve s temnimi pegami. Je ubogljiv in prijazen do ljudi. Andi je kobilica. Je temperamentne narave. Vedno hoče biti v središču pozornosti. Prva mora dobiti hrano in prva mora iti iz hleva. Če ni po njenem, začne brčati Jurka. Oba konja imata najrajši posušen kruh. Bolj mi je pri srcu Jurko.

Saša Osojnik, 2. b. OŠ Cankova

Potovanje z domišljijo

Moj vlakec je brez koles. Ne rabi niti tračnic niti cest. Čez morja in polja hiti, nihče ga ne uлови.

Lonec repe zmelje, in te v Celje odpelje.

Pozna ga vsak Jakec, ker je to domišljijski vlakec.

Jana Černik, 3. razred, OŠ Bole

Vlak v daljavo zdaj hiti, iz dimnika se mu kadi. Otroci v njem so razigrani, saj peljejo se že proti Ljubljani. Vlak hiti in piska, strojevodja na zavoro pritiska. Še malo pa se na postaji ustavi, za vožnjo naj se potnik pripravi. Čiha-puha, čiha-puha, sliši se ropot koles. V tunel zdaj vlak zasuka, to je čudo vseh čudes.

Nuša Zadravec, 1. razred, OŠ Odranci

Protipomenke

V šolo hodijo veliki in majhni učenci. Na ramah nosijo velike in majhne torbe.

Razredi so veliki in majhni. V razredih imajo veliki učenci velike klopi, majhni pa majhne. Majhni učenci imajo majhne zvezke, veliki učenci pa velike.

Eni imajo majhna okna, drugi velika. Majhni učenci imajo majhna pisala, veliki pa velika. Ko učenci odhajajo domov, vidijo velike in majhne avtomobile. Doma imajo nekateri velike, nekateri pa majhne postelje.

Kaja Vučko, 4. b., OŠ Gornja Radgona

Life – Društvo mladih Lendava

Da bi bilo življenje res »lajf«

Mladi iz Lendave in okolice so pred tremi leti ustanovili društvo Life z namenom, da bi združevali lendavsko in sploh pomursko mladino ter ji pomagali pri uresničevanju njenih ciljev in načrtov. Mladi so v tem času organizirali že vrsto aktivnosti, si uredili prostore in že odprli dve hiši Life.

Predsednik društva Daniel Magar je povedal, da je v društvo vključeno že več kot sto mladih, ki jih zanimajo različna področja dejavnosti, in tako so tudi vidni rezultati njihovega dela z različnih področij aktivnosti.

Od devetega do devetnajstega avgusta v Lendavi in okolici poteka v njihovi organizaciji Mednarodna likovna kolonija Lendavaworkshop, ki so jo uspešno izvedli že lani in v kateri poleg mladih likovnih ustvarjalcev iz Slovenije sodelujejo še mladi iz sosednjih držav, predvsem iz Madžarske. Umetniška dela, ki nastajajo na koloniji, bodo tudi predstavljena na razstavi v Lendavi. Pred nedeljo v Lendavi organizirali tudi Mednarodno srečanje mladinskih organizacij, na katerem so gostili mlade in predvsem iz Madžarske, Budimpešte in Beograda v Srbiji. V preteklih letih so organizirali še vrsto programov za prosti čas, kolesarske izlete, obiske gledališč, taborov, letos pa so sodelovali tudi na mladinski konferenci v Budimpešti. Izvedli so že dva projekta, imenovana

Otvoritev hiše Life v Radmožancih

Hiša Life v Gornjem Lakošu in Radmožancih, kar pomeni ureditev in opremljanje prostorov za aktivnost mladih z računalniki, športnimi rekviziti in drugo potrebno opremo za prostočasne aktivnosti z namenom, da bi omogočili druženje mladih in aktivno preživljanje

prostega časa. Tudi letos novembra pa podobno kot lani načrtujejo filmski festival, v okviru katerega bodo predvajali filme.

Magyar pravi, da pri svoji aktivnosti ne želijo biti omejeni le na Lendavo in okolico, zato njihov član lahko postane

vsakdo, ki želi sodelovati in kaj prispevati k njihovem delu iz kateregakoli kraja Pomurja ali od drugod. Aktivnosti izvajajo na področju vzgoje, izobraževanja, športa, predvsem pa si želijo, da bi mladim omogočili, da bi prosti čas čim boljše izkoristili.

Delujejo po načelu, »čim več nas bo, tem odmevnejši bo naš glas«, in združujejo mlade, ki se ne sprijaznijo s tem, da njihovo življenje usmerjajo drugi, ampak vzamejo usodo v svoje roke. V Lendavi in okolici je vse preveč mladih, ki živijo iz dneva v dan in se vdajajo brezvoljnemu življenju. Svojo dejavnost so predstavili že v dveh številkah glasila Almanah – Evkōnyv. Močan podarek dajejo tudi športnim aktivnostim, kar uresničujejo z organizacijo nogometnega turnirja v pokalu Life, kolesarske ture, košarkarskega turnirja ter tekmovalništva v paintballu, ribolovu in podobno.

Mlajši člani pa so pred nedavnim sodelovali tudi na mladinskem taboru Balatongyörök na Madžarskem.

J. Ga.

Vaša čustva

Tebi!

Pomlad je vzcvetela, ko sem te spoznala. Živeti sem začela in končno sem ljubljena postala. Obraz mi je prekrila sreča, oči so mi sijale, srce je hrepenelo, ustnice so se smejale. Srečna bila sem s teboj kot nikoli doslej, bil si sam in bil si ves moj. Mislila sem, da bo tako ostalo za vedno. Dokler nesreča ni stopila med naju. Takrat so prišli temni oblaki. Tega še zdaj ne morem prav razumeti, zakaj se je to moralo zgoditi? Rekel si samo: Zbogom! Grem zdaj! In nikoli več te ni bilo nazaj.

Po dolgih letih, ko sva se spet srečala, so davni spomini spet oživel. Tvoj sin me je držal za roko in v tvojih očeh so se zalesketale solze, ki jih nisi hotel pokazati. Ko ob večerih sinu voščim lahko noč, me vselej upraša nevede: Kdaj bo očka prišel k nam, ga mar res čakava zaman?

Nekdo

Vaše pesmi

Po cesti

Po cesti nekdo prihaja,
senca za njim se plazi,
tega še sam ne opazi,
svet zdi se mu v nakazi,
svetloba teme ga obdaja.

Ulica že zdavnaj sanja,
povprek po cesti gazi,
svet si s piščo odganja,
tega sam ne opazi,
da s korakom po cesti lazi.

Spominja on se tistega maja,
dišečega, cvetočega raja,
spominja on nje se - blede lune,
ki z zemlje prav nič je ne presune,
senca za njim se plazi.

Cesta spred nog mu uhaja,
spominja se zlate sreče svoje,
kako v svetle zvezde njo koval je,
sestra nje ga udarja,
da njemu zdi se svet v nakazi.

Po cesti on sam prihaja,
ni več tistega maja,
ni več tiste zlate sreče,
katero srce hoče,
vendar on še vedno obstaja.

Flašo grenko k ustom dene,
vsaj malo zbršne rane,
v srce globoko uklane,
luna že nad njim vzhaja,
njega s svetlo temo obdaja.

XX

Imaš šanse

Četudi tvoj srček vroč
želi si to poletje proč,
če želi si ljubezni in romance,
tvoj srček pri meni ima šanse.
Tako z lahkoto priznala bi to,
da tudi tebe rade vidijo moje oči.
Ljubezen do tebe v meni počiva,
niti oddaljenost od tebe
mene ne bi ranila,
Moja ljubezen si le ti,
srce moje si le tebe želi.

Malena

Zaton navdušuje mlade

Delo in igra

Mladi so vsako jutro pred sedmo in v Murski Soboti prišli na prevoz do Petanjcev.

Rekreacijski klub Zaton je v poletnem taboru, ki sta navdušila otroka starejša. Čeprav je bilo treba preživeti tabor, čistiti konje in hleve, prvi tabor je potekal od 7. do 13. junija, drugi pa od 4. do 8. avgusta.

Vse dni dneva so otroci preživeli s konji. Naučili so se, kako skrbeti za konje, hraniti, čistiti hleve, opremo in osnove jahanja. Celotno dopoldne so se učili biti nekomu, s katerim ni mogoče verbalno ko-

municirati, prijatelj, voditelj in učitelj. Spoznali so, kako malo prijaznosti in potrpljenja je treba, da ta čudovita bitja zadovoljno sodelujejo, pomagajo in prenašajo vsa bremena. Tako so si otroci izbrali vsak svojega ljubljenečka Becky, Lorinko, Alija, Pika ali Fontano.

Luka, Saša, Anja, Sandi, Anja in Luka so se poleg konjev zabavali še z igrami z žogo in igrami na vodi. Pri vsakem delu in z vsako igro so se zblížili in postali pravi prijatelji, ki pomagajo drugemu, manjšemu, šibkejšemu in manj pogumnemu. Vse to jim je uspelo ob pomoči dveh izvrstnih jahačev in učite-

Udeleženci drugega poletnega tabora v zatonu, ki je potekal prejšnji teden.

ljev Borisa Mikoliča in Katje Števanec, ki sta s svojo ljubeznijo do otrok in živali znala najti pravo pot do otroških src.

Tabora je bilo prehitro konec in otroci so si zaželeli še kakšen teden preživeti s konji. Tako se je vodstvo kluba odločilo, da tudi v mesecu avgustu organizira poletni tabor, ki je sprejel sko-

raj enkrat več otrok kot v prvem taboru. Sezono taborov so otroci končali z enodnevним obiskom v Termah 3000 in obljubili, da se bodo še vrnili. Veliko od njih jih bo nadaljevalo šolo jahanja še v tem mesecu. Ne pravijo zastonj, da se tisti, kateremu konji enkrat zlezejo pod kožo, vedno znova vrača k njim.

B. B. P.

KPŠ išče študentom postelje

Klub prekmurskih študentov letos že tretje leto brezplačno pomaga prekmurskim študentom pri iskanju prostih sob v Ljubljani in Mariboru. V prejšnjih letih se je pomoč pri iskanju, ki pride zelo prav dobro odnesla, zato so se odločili, da bodo tudi letos pripravili podobno ponudbo sob in stanovanj po različnih cenah in velikostih. Ponudbo si iskalci lahko ogledajo na spletni strani www.sobotainfo.com/sobe, že v teh dneh pa si bodo lahko ponudbo ogledali tudi v posebni knjigi v Mladinskem servisu.

Veliko je takih, ki ne bodo dobili postelje v študentskih domovih, kar bi bilo najugodnejše za študentske žepe, zato iskalcem dobra informacija o tem, kako je možno priti do postelje po ugodni ceni, pride še kako prav. Trenutno je na voljo okoli štirideset sob oziroma stanovanj v obeh univerzitetnih mestih, vsak dan pa zabeležijo dodatnih pet do šest ponudb. Okvirne cene najema za en mesec s stroški se gibljejo okoli 100 evrov, z malo sreče pa tudi manj. Vsekakor pa je za nekaj več udobja potrebno odšteti kaj več. »V primerjavi s prejšnjimi leti je vedno manj ponudb prostih sob in stanovanj, in

medtem ko jih je bilo v prejšnjih letih okoli sto, jih je danes za več kot pol manj« ugotavlja Dani Miholič, predsednik KPŠ-ja ter dodaja. »Mnogi sedanji in bodoči študentje so še na počitnicah zato o študentskih sobah še ne razmišljajo, zato se bo intenzivnejši lov za proste postelje začel septembra. Pričakujejo tudi, da se bo ponudba prostih sob in stanovanj v prihodnjih dneh še nekoliko povečala.

Vsak dan pa je tudi večji obisk na njihovi internetni strani, v treh tednih jo je obiskalo nekaj manj kot dva tisoč obiskovalcev.

A. N. R. R.

Delo in igra - otroci se lahko uporabljajo na različne načine.

Energetski strokovnjak svetuje

Zunanji ovoj stavbe – ZIDAKI (II. del)

Če se odločimo za klasično zidan objekt, bomo za zunanji ovoj uporabili opečni votlak, najpogostejše debeline 19 in 29 cm. Večja debelina pomeni večjo statično stabilnost objekta in večjo toplotno akumulacijo v bivalnih prostorih. Ker tradicionalni opečni zidak nima dovolj velike toplotne izolativnosti, ga moramo obdati s primerno toplotno izolacijo. Da dosežemo U-vrednost med 0,3 do 0,5 W/m²K, moramo npr. opečni zidak debeline 29 cm obdati s toplotno izolacijo debeline med 8 in 10 cm. Betonske zidake uporabljamo običajno le za kletno etažo. Imajo dobre statične karakteristike, nimajo pa možnosti akumulacije toplote. Pri enodružinski hiši, ki nima toplotno izoliranih zunanjih kletnih sten in tal proti terenu, lahko dosežejo toplotne izgube podkletenega dela tudi do 20 % vseh toplotnih izgub zgradbe. Zaradi tega je smotno, da predvidimo tudi zunanjo toplotno izolacijo kletnih prostorov. Ta lahko obenem zaščiti hidroizolacijo proti poškodbam. Primerne izolacijske plošče (npr. iz ekstrudiranega polistirena) ne vpijajo vode, so odporne proti zmrzovanju ter omogočajo trajno toplotno izolativnost. Namesto klasičnih zidakov lahko uporabimo za zidanje tudi zidake iz penobetona (siporex) ali zidake porotherm.

Penobeton – siporex se že vrsto let uporablja za gradnjo zunanjih zidov. Bloki za zidanje so polni ali z manjšimi (vertikalnimi) odprtini. Penobeton ima zelo dobre toplotne izolativne lastnosti, je lažji od tradicionalne opeke, vendar moramo biti pazljivi pri vgrajevanju, ker je higroskopičen. To pomeni, da je treba paziti pri vgradnji v mokre prostore, na primer v kopalnice. Fasado steno je najprimerneje na zunanji steni ometati s toplotno izolativnim ometom.

Zidaki porotherm imajo dobre toplotnoizolacijske sposobnosti. Zid iz takšne opeke ima enako toplotno prehodnost kot dvakrat debelejši zid iz tradicionalne opeke. Ker se malta vgrajuje po sistemu maltnih žepov po vertikalni reži in ne vzdolž cele reže, so toplotne izgube precej manjše (vezna malta tako dejansko ni toplotni most). Zaradi takšne vezave je tudi povečana tlačna trdnost zidu. Če zid iz zidakov porotherm omečemo z izolacijskim ometom, lahko dosežemo dobro toplotno izolativnost.

Miran FUJS, dipl. ing.
energetski svetovalec RS

Za več brezplačnih in strokovnih informacij se obrnite na bližnjo svetovalno pisarno, telefon: 031/311159, email: miran.fujs@email.si

POMURSKA LEKARNE

www.pomurske-lekarne.si

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Driska

Driska (diareja) je prebavna motnja, za katero je značilno pogostejše odvajanje zvečane količine redkejšega blata, ki se pojavlja zlasti v poletnih mesecih.

Lahko je akutna, če traja nekaj ur do nekaj dni in od časa do časa doleti skoraj vsakogar, ali kronična, če traja več kot en mesec oz. se ponavlja in je lahko posledica resne bolezni, ki vedno zahteva zdravniško preiskavo.

Vzroki za nastanek

Akutna driska se začne nenadoma in je največkrat posledica okužbe z različnimi mikroorganizmi (virusi, bakterijami ali paraziti).

Če je povzročitelj virus, se pojavi vodena driska, ki traja ponavadi nekaj dni in jo spremljajo zvišana telesna temperatura, krči v trebuhu, bruhanje in glavobol.

Bakterijska driska se pojavi pri okužbah s hrano ali vodo in nastane zaradi delovanja bakterijskih toksinov ali neposredne poškodbe epitelnih celic črevesja.

Če toksini nastajajo že v okuženi hrani, se lahko že po nekaj urah pojavi vodena driska, ki jo spremljajo slabost, krči v trebuhu in bruhanje. Driska, ki jo povzročajo bakterije, ki okvarijo črevesno steno, pa je sluzavo krvava, s hudimi krči in zvišano telesno temperaturo. Okužbe s

paraziti (amebe, trakulje) povzročajo drisko s primesjo krvi in brez vročine.

Potovanje v tuje dežele nam lahko zagreni **potovalna driska**, ki nastane zaradi uživanja hrane in pijače, najpogostejše okužene z bakterijo Escherichia coli. Taka driska se lahko pojavi celo nekaj dni po prihodu s potovanja.

Driska je pogosto tudi posledica nepravilne in neredne prehrane (zaužijte se večja količina zelo sladkega sadja, peciva ali močno slane hrane); stresnih okoliščin; zastupitve s težkimi kovinami, alkoholom ali obsevanj z rentgenskimi žarki.

Lahko pa je tudi neželen učinek nekaterih zdravil, predvsem antibiotikov, zaradi uničenja normalne črevesne flore, antacidov, ki vsebujejo magnezij, kemoterapevtikov, diuretikov in osmotskih odvajal.

Kronična driska se navadno pojavi v obliki ponavljajočih se napadov akutne driske.

Vzroki za nastanek so lahko: kronična vnetna bolezen črevesja (ulcerozni kolitis, Crohnova bolezen), celiakija, pomanjkanje encima laktaze ali prebavnih encimov trebušne slinavke, moteno delovanje ščitnice, rak ali polipi na črevesju, zloraba odvajal, sindrom kratkega ali vzdržanega črevesja.

Zakaj je driska nevarna

Driska je povezana z izgubljanjem tekočine in elektrolitov, kar lahko privede do izsušitve organizma (dehidracije). Zaradi driske se iz črevesa slabo vsr-

kajo hranilne snovi, to pa organizem še dodatno izčrpa. Zlasti nevarna je pri starejših, bolnikih s kroničnimi boleznimi, majhnih otrocih in nosečnicah.

Blago dehidracijo (do 3 tekoča odvajanja na dan) zaznamo kot zvečano žejo in suhost ustne sluznice.

Zmerna (od 4 do 5 tekočih odvajanj na dan) lahko povzroči omedlevice pri pokončnem položaju bolnika, bledico, zmanjšano količino seča in splošno oslabelost. Bolnik s hudo dehidracijo (od 6 do 9 tekočih odvajanj na dan) ima znižan krvni tlak, zmanjšano zavest, hiter, slaboten pulz, pospešeno diha, ima zelo suhe oči in usta, ne izloča seča, je zmeden in preslaboten za pitje.

Preprečevanje potovalne driske

Najpomembnejši ukrepi za preprečitev driske na potovanju so pravilna prehrana in upoštevanje higienskih ukrepov:

- redno si umivajte roke, posebno pred jedjo,
- jejte le termično dobro obdelano hrano in jo zaužijte takoj po pripravi,
- olupite sadje, preden ga boste zaužili,
- ne jejte surove zelenjave,
- izognite se hrani, ki jo prodajajo ulični prodajalci,
- pijte samo ustekleničeno vodo ter druge napitke iz originalne embalaže,
- ne hladite pijače z ledenimi kockami in ne umivajte si zob z vodo iz vodovoda.

Metka Sever,
mag. farm.

Združenje
potrošnikov
Pomurja
svetuje

Dvojne cene

Potrošnica, ki je želela izbrano blago pri blagajni plačati, je bila zdelo prešenečena, ko ji je blagajničarka povedala, da cene niso na polici, ni prava, ampak je prava ta, ki jo imajo v računalniku oz. p. t. blagajni (ta je bila višja). Če pa je nejevoljna in v dražji dregi, kaj naj stori, blago plačala, vendar se s takim načinom dela in oblikovanjem ni strinjala. Sprašuje nas, kaj pravi zakon in kaj v tem primeru stori.

Podjetje mora za blago, ki ga prodaja, vidno označiti ceno, v katero mora biti vključen tudi DDV.

Cena mora biti označena v tolarjih in jo mora prodajalec tudi upoštevati.

V konkretnem primeru gosposka lahko zahteva od podjetja proda izdelek, ki ni, ki je bila označena s ceno.

Uradne ure v pisarni M. Soboti: telefon: 051/534 93 90, faks: 051/534 93 90, e-pošta: m.sobota@upr.si, Trg zmage 4, P. P. 201 9101 M. Sobotič

Uradne ure v pisarni Ljutomer: četrtek - telefon: 051/534 93 90, faks: 051/534 93 90, e-pošta: m.sobota@upr.si, Trg zmage 4, P. P. 201 9101 M. Sobotič

Andrija Činč
vodja pisarne

Drobni nasveti

- Poleti, ko se mnogim noge potijo bolj kot običajno, je dobro imeti v zalogi vložke za čevlje, ki preprečujejo neprijeten vonj. Najbolje je kupiti tiste, ki jih lahko po meri odrežete.

Ni nujno, da so vložki enake številke v resnici enaki – še zlasti različnih proizvajalcev.

- Sveže madeže od sladoleda je najbolje odstraniti s hladno vodo in pralnim praškom, stare

pa z vodo in boraksom.

- Sveže sadne madeže očistite tako, da madeže zdrgnete s kocko ledu, učinkovita pa je tudi raztopina drobnoprznate soli, navlažene z limoninim sokom.

Madež pa je mogoče odstraniti tudi z vodo, ki ste ji dodali nekaj kapljic amoniaka ali vodikovega peroksida.

- Iz omarice za čevlje odstranite vonj po plesni

pa tudi druge vonjave tako, da notranjost obrišete z gobico, namočeno v odišavljeni kis. Preden pa vanjo ponovno pospravite čevlje, jo obrišite do suhega.

- Če se na oblačilih pojavi plesen, jo odstranite tako, da navlažite madež z vrelim mlekom in ga čez slabe pol ure izperete. Volneno blago oziroma blago, ki ni pralno, očistite z vodo in amoniakom.

HOROSKOP

OVEN

ONA: V ljubezni se vam obeta precej nenavadno doživetje z osebo, za katero si tega ne bi mislili. Toda kljub temu bo vse skupaj izredno prijetno doživetje, za katero pa bi bilo bolje, da bi ostalo skrivnost.

ON: Skozi tveganje in prodornost boste prišli do velikega uspeha, ki pa ga na tihem že dolgo pričakujete. Pa saj je tudi že skrajni čas, da tudi vi končno poberte sadove svojega dela. Le tako naprej!

BIK

ONA: Raje dvakrat premislite, preden boste obsodili nekoga, ki mogoče sploh ne bo kriv. Vaše težave so predvsem posledica vaših in ne prijateljevih napak. Še vedno pa se ne boste mogli odločiti med koristjo in zabavo.

ON: Marsikaj se bo obrnilo povsem na glavo, vendar boste ravno v tej zmedii najbolj izkoristili svoje možnosti. Očitno ste v več kot ugodnem obdobju, ko enostavno ne poznate poraza.

DVOJKA

ONA: Nekdo vas bo presenetil na način, ki ga od njega ne boste pričakovali, vendar bo presenečenje izredno pozitivno, zato naj vas nikar ne skrbi. S tem se vam bodo odprle precej dobre poslovne alternative.

ON: Prepozno boste odkrili, da niste ravnali prav. Vse, kar vam ostane, je, da čakate in upate, da posledice ne bodo preveč hude. Naslednjic pa se nikar ne spuščajte v zadeve, ki jih ne obvladate, kajti grdo se boste opekli.

RAK

ONA: Pri delu se vam bo končno nasmehnila sreča in uspehi boste realizirali dolgo načrtovano dejanje. Izkoristili boste prav vse, kar vam bo v prid, in si s tem naredili prednost pred konkurenti.

ON: V poslu, ki se vam obeta, je precej več priložnosti, kot pa ste mislili v začetku. Izkoristite jih na najboljši možen način, pa boste na koncu več kot zadovoljni. In ne pozabite na prijatelje, ki so vam pomagali.

LEV

ONA: Zapletli se boste v pomembno diskusijo o denarnih zadevah, in to z osebo, ki vam lahko odpre marsikatera vrata v vašem poslovnem življenju. Toda nikar pri tem ne pozabite partnerja, ki vas potrpežljivo čaka.

ON: Na poslovnem področju ne delajte hitrih korakov, temveč raje dobro premislite, preden boste ukrepali. V nasprotnem primeru pa se kar pripravite na posledice, ki ne bodo niti najmanj prijetne.

DEVICA

ONA: Vaša zagledanost vase vam bo povzročila veliko skrb, saj lahko s tem ranite tudi tiste, ki jih drugače ne bi hoteli. Stopite no malo na trdna tla in pogledajte realnosti v oči. Tako boste imeli veliko več možnosti za uspeh.

ON: Na ljubezenskem področju ni prav nobenega razloga za preplah. Edino, kar bi bilo dobro, je to, da bi si lahko vzeli malo več časa za svojo srčno izvoljenko, ki si je zadnje časa začela domišljati precej čudne zadeve.

TEHTNICA

ONA: S partnerjem se boste dogovorili glede zadeve, ki je bila do sedaj venomer jabolko spora med vama. Malo bo popustil on, malo pa vi in videla bosta, da bo kompromis zadovoljil oba. Na koncu vam bo kar nekako žal, da tega niste storili že prej.

ON: Veliko vam je do tega, da si utrdite položaj in pridobite materialne dobrine. Vendar bi bilo dobro, da tega ne bi storil prehitro, ker lahko kasneje zaidele tudi v manjše težave. Pravijo, da se počasi daleč pride!

ŠKORPIJON

ONA: Vso okolico boste pošteno presenetili s povsem novim pristopom na poslovnem področju, na kar pa ste se v resnici kar dolgo časa marljivo pripravljali. Vztrajajte na tej poti in uspeh vam ne more pobegniti.

ON: In vendar ni vse tako črno, kot si predstavljate. Življenje je vendar tako lepo in živahno. Torej se pustite čustvom in precej bolje se boste počutili, pa še nekoga prav prijetnega boste spoznali.

STRELEC

ONA: Vaše življenje je preprosto kliče za nekaterimi spremembami, ki se jih boste sedaj tudi konkretno lotili. To velja še posebej za vaše ljubezensko življenje, kjer se vam v kratkem obetajo precej pozitivne spremembe.

ON: Še vedno imate odlično priložnost, da si pridobite simpatije osebe, ki vam je že dolgo pri srcu. Nikar se ne ozirajte na komentarje iz vaše okolice, ampak pomislite na svojo srečo, ki je v tem trenutku edina pomembna.

KOZOROG

ONA: Zabave bo precej več, kot si pričakovali, zato se na to počasi vsaj deloma pripravite. Toda ne boste vsaj deloma pripravili. Malo bo prehitro, ker nobena skrajnost ni dobra. Malo bo prehitro, ker nobena skrajnost ni dobra.

ON: Če vas tarejo finančne težave, dobro napnite svoje oči in možgane, kajti rešitev je tik pred pragom. Pri tem vam lahko pomaga nekdo, ki ste spoznali pred kratkim. Naj vam ne bo nerodno, če ga prosite za pomoč.

VODNAR

ONA: Prizadevali si boste za nekaj, kar niso dosegli pa nekaj povsem novega. Toda tudi to vas bo sprejelo. Malo bo prehitro, ker nobena skrajnost ni dobra. Malo bo prehitro, ker nobena skrajnost ni dobra.

ON: Nikar ne bodite tako nepotrpežljivi, ampak osredotočite na uresničitev svojih želja. V tem trenutku niti niso tako skromni, kot se vam zdijo. Sedaj je tisti pravi čas, ko enostavno ne boste mogli.

RIBI

ONA: Dobili boste predlog, ki vas bo v prvem trenutku sicer odvrnil, vendar boste po temeljitih razmislih dar boste po temeljitih razmislih ugotovili, da ni vse tako lepo, kot se vam zdi. A vseeno vas bo premamilo...

ON: Začeti morate na pravem koncu, pa boste tudi takrat kot bi si lahko samo želeli. Vajajte se, saj vam bodo znali izkazati svojo neustrašnost. Sedaj je tisti pravi čas, ko enostavno ne boste mogli.

Amuleti – iz česa so stvari, ki prinašajo srečo?

Mi Cigani nikoli slabe misli ne mislimo

Čeprav ga ima vsak, o njem ne govorijo na glas, kajti prinaša jim srečo, zdravje, ljubezen in odvrča od vsega slabega. Uresničujejo tisto, za kar je bil podarjen. Gre za najpomembnejše stvari v življenju in kdo bi se s tem igral.

Lahko je kamen, rdeča vrv, ali gumb, lahko gre za povsem drobno stvar, ki pa ji je nekdo navdihnil magično moč. Vsak med nami ima nekaj, v kar trdno verjame, da mu prinaša srečo in daje moč. Lahko da so to tudi lasje, majica, morda mantra, lahko je pesem ... Je tisti neviden steber, na katerega se nasloniš, ko ti zmanjkuje moči. Tudi Romi in Cigani verjamejo, da imajo nekateri stvari svojo moč.

Romi si že od davnih časov podarjajo amulete, da bi bili varnejši. Vsak ima kaj, ali so to prišiti gumbi, beli gumbi ali kamenčki na rdeči nitki ... ali kaj drugega. Vedno jih nosijo s sabo ali okoli vratu kot zapestnice ali v žepu, torbi, v avtu, kjer koli pač, samo da so z njimi. »Tudi jaz imam svoj amulet, ki ga ne smem pokazati,« razlaga Ludvik. »V bistvu niti sam ne vem, kaj je notri. Je rjavo usnje, ki mi ga je podaril cigan iz Turčije, rekoč: To nosi s sabo, prinašalo ti bo srečo. Vedno ga nosim s seboj in hvala bogu, tudi srečno hodim po svetu.«

Pa vas je kdaj zamikalo, da bi pogledali, kaj je notri, kaj je tisto, kar prinaša

Amuleti ali talismani nam pomagajo tudi v najhujših časih. »Ko je meni najslabše, se vedno spomnim nanj, velikokrat pa ga tudi stiskam v roki in mi je

Svoja amuleta imata tudi Ludvik in Marjan, a ju ne pokažeta. »Lahko je kamen, najboljši pa so zapestnice. V šolo jih nosijo v torbi. Ponavadi nam jih dajo starši za darilo in so narejeni doma.«

Tudi zgovorna Tadeja (prva z desne) ima svoj amulet, ki ga je dobila za to, da ji prinaša srečo, za ljubezen, proti boleznim in za vse dobro v življenju. Andrej (drugi z leve) pa pravi, da je treba nanje paziti, da jih ne izgubimo. Če kateri izgubi in drugi najde, potem najditelju ne prinaša srečo.

Ludvik Levačič iz Kamencev pravi, da se otroka pred boleznimi zaščiti tudi tako, da se ponoči čez noč pusti na strehi. Tudi Ludvik ima rjavo usnje, ki ga nosi seboj, da srečno hoji po svetu.

Otroku že takoj po rojstvu okoli zapestja zavežejo rdeč trak, da bi ga varoval pred zli duhovi. Ali je otrok uročen, ugotavljajo z lizanjem čela ali ogljem v kropu.

Svoj amulet – lep kamen – je Romeo Horvat – Popo dobil od strica. »Imej ga in pazi nanj, ko mene več ne bo.«

srečo? »Nikoli me ne zanima, kaj je notri,« me odločno pogleda.

Ob tem se človek še bolj zaveda, da bistvo sreče ni v stvareh, ampak v tem, kaj stvari nosijo s sabo in v sebi, pa tudi v tem, kakšno sporočilo jim je tisti, ki jih je podaril, dodal. »Veliko več vredne so stvari, ki jih sami za nekoga naredimo iz vrvice, kamna, navadne žice, ne pa da jih kupimo,« pravi Romeo Horvat – Popo. Preden je šel Romeo v prvi razred, je od strica dobil poseben, lep kamen z željo in prošnjo: Imej ga in pazi nanj, morda me ne bo več nazaj. Ta kamen je skrivnost in zanj razen mame ne ve nihče in tudi pokazati ga ne sme nikomur. »Tega se držim. Spravljenega imam na posebnem mestu, in ker strica res ni več, se ob tem kamnu večkrat s solzami v očeh spomnim nanj.«

lažje,« razlaga Ludvik. Mnogi Romi, s katerimi sem govorila, so priznali, da jim ob stiku z amuletom privrejo solze v oči. Kaj pa, če amulet izgubiš ali ti ga kdo vzame? Zmeraj ga moraš tako nositi, da ga ne izgubiš. Ko greš spat, ga spraviš v torbo ali žep. Vedno moraš vedeti, kje je. »To je največ, kar lahko imaš, vse drugo si lahko kupiš, tega pa ne.«

Poseben simbolni pomen pa imajo tudi barve. Za Cigane so najpomembnejše zelena, modra in seveda rdeča. »Modra je nebo, zelena pa trava. Rdeča pa je osnovna ciganska barva, je ogenj in ogenj uporabljamo za odganjanje duhov. Ker ognjev dandanes ne kurimo več toliko, moramo nositi več rdeče barve ali je več uporabljati. Tudi ženske imajo v svojih pisanih oblekah vedno

kaj rdečega. Zanimivo, da otroka, ki je dobil rdečke, oblečejo v rdečo.

Romi poskrbijo, da že dojenček ob rojstvu dobi nekaj rdečega. Takoj ob rojstvu mu okoli ročice zavežejo rdeč trak. Da ga nihče ne bi mogel »zvrčiti« ali uročiti. »Ne more biti *athjauli*,« pravi Romeo. Ta trakec, *trak priku va* (trak preko roke) iz blaga nosi šest mesecev, potem pa dobi kakšno drugo stvar.

Otroka ali človeka ščiti pred vsem slabim.

Otroka je treba zaščititi, saj lahko hitro dobi kakšno bolezen, *mraku*, na primer, če ponoči ne more spati, je preveč zaspan, ali noče jesti ... »Če otroka pozimi nesemo iz kuhinje, se moramo prej dotakniti peči,« pravi Ludvik. Pomaga se lahko tako, da otroku zjutraj vzamejo pleničko, ki jo zvečer vržejo

na streho, operejo pa jo lahko šele naslednji dan.

Kdo pa lahko »zvrči« otroka? »Nekdo, ki pogleda otroka.« Na Pušči ugotavlja-

jo, ali je otrok uročen, tako, da se vodo, vanjo dajo oglje in to govorijo tistega, ki bi ga lahko uročil. Če se otrok potopi in gre do dna, so izrekli, da je ime. Potem otroka okopljajo v tej vodi. Sicer pa imena ponavljajo tako dolgo, dokler se oglje ne potopi. V kamnu pa uročenost preverjajo tako, da ga v jezikom polije po čelu. Če je otrok uročen, potem ga je nekdo uročil. Takrat pa je treba trikrat polizati po čelu, da izpljuni, potem pa mu zavezajo rdeč trak, da je zaščiten pred uroki. »Nose te,« pokaže Ludvik na deklico, ki ima gumbnici trakec, »trak ni kar tak, ima svoj pomen.« Od starejše izkušnje je dobila za zaščito.

Amulet mora biti podarjen iz srca, dobrimi željami, lahko tudi v mislih. Primer: »Sreča naj vas nosi na vsaki poti. Kaj pa slabe želje, se lahko zavežejo, da prinašajo tudi slabe želje?« Tega izkušnih ust ne boste slišali. Mi Cigani nikoli slabe želje ne mislimo, me je prijazen prepričal, da dvik in mi na koncu iskreno zaželim, da me sreča spremlja povsod.

A. Nana Ritupa

Sveta Trojica: Škrlečevo božje oko

Pri Sveti Trojici v Slovenskih goricah obnavljajo cerkev, kamor je nekoč vodila romarska pot tudi mnoge iz Prekmurja. Posebnost je božje oko, ki je na pročelju med zvonikoma. Staro je na bilo mogoče obnoviti, ker je dotrajalo, zato je mojster Franc Škrlec s Stare Gore pri Oseku naredil kopijo iz bakrene pločvine in jo dal pozlatiti. - L. Kr.

[illegible]

Med reševalce bomo razdelili:

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Davčna številka: _____

PROSTA DELOVNA MESTA						
Območje	Izobrazba					
	I-II	III-IV	V	VI	VII-VIII	SKUPA
M. S.	6	27	6	1	8	48

motorna vozila

FIAT TIPO 1,4, odlično ohranjen, registriran, rdeč, 230.000 SIT, prodam. Tel.: 041 530 949, 546 10 91. m16973

AUDI 80, 2,0 E, letnik 1993, odlično ohranjen, prodam. Tel.: 031 543 365. m16987

SUZUKI MARUTI 800, letnik 1994, prevoženih 97.000 km, prodam. Tel.: 041 898 172. m16988

posesti

V BELTINCIH prodamo novo pritično hišo (100 m²) na parceli 9,65 ara. Tel.: 041 705 067. m16613

10 ha lepe silažne koruze prodam. Tel.: 041 694 124, 041 751 659. m16946

UREJENO DVOSOBNO STANOVANJE v M. Soboti prodam. Tel.: 041 979 966. m16960

DVOSOBNO STANOVANJE v dvostanovanjski hiši, 75 m², v Šalovcih prodam. Tel.: 031 481 748. m16962

TRGOVSKI LOKAL, v središču Beltincev dam v najem ali prodam. Tel.: 041 717 049.

LEPO NIZKOPRITLIČNO HIŠO v Beltincih prodam. Tel.: 041 717 049. m16963

MANJŠO POSEST NA GORIČKEM vzajem v najem z možnostjo odkupa ali v preužitek. Tel.: 040 351 979. m16964

MARIBOR, enosobno stanovanje blizu centra, na novo opremljeno, oddam najraje dvema študentkama, ni pa pogoj. Najemnina 44.000 SIT, sprotno plačilo. Tel.: 070 204 444. m16969

DVOSOBNO STANOVANJE dam v najem. Tel. 02 525 10 41 m16977

20-ARSKO PARCELO s starejšo hišo v Krogu prodam za 4.200.000 SIT. Tel.: 540 15 00, ves dan. m16978

PARCELO NA GORIČKEM (Selo, Vučja Gomila, Suhil Vrh, Vaneča) kupim. Tel.: 041 364 357

delo

ZAPOSILIMO STROJNIKA ZA KMETIJSKO MEHANIZACIJO in delavca na kmetiji. Tel.: 041 429 081, Štefan Cigut, Noršinci 62. m16950

kmetijska mehanizacija

UGODNO PROdam RABLJENE KMETIJSKE STROJE: obračalni plug, roto brano s sejalnico, škroplilnico, silažno nakladaiko, silokombajn, zgrabljajnik, obračalnik in cisterno za gnojevko. Tel.: 041 417 562. m16938

SILOKOMBAJN prodam. Tel.: 549 11 50. m16945

TRAKTOR FIAT, 70 do 90 KS, letnik 1986, ali Fiat, 90 do 100 KS, letnik

1988, prodamo. Tel.: 031 377 882. m16954

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO SIP, 28 24, s 24 noži, trosilnik mineralnih gnojil Vikon, širina trosenja 12 m, prodam. Tel.: 041 724 028. m16967

TRAKTOR IMT 560, servo, 1500 ur, roto brano, 1,80 m, in 4-tonsko prikolico Tehnostroj ugodno prodam. Tel.: 041 790 706. m16972

TRAKTORSKI CISTERNI, 4.000 IN 10.000 l, dobro ohranjeni, prodam. Tel.: 041 703 603. m16980

HIDRAVLICNO STISKALNICO ZA GROZDJE od 150 do 200 l kupim. Tel.: 582 12 39. m16981

HIDRAVLICNO STISKALNICO ZA MLINOM ZA GROZDJE in tračni transporter za silažo prodam. Tel.: 041 696 730. m16990

kmetijski pridelki

800 l VINA ŠMARNICE, cena 100 SIT, prodam. Tel.: 041 357 524, po 16. uri. m16953

KORUZO Z NJIVE, 1,25 ha, za siliranje ali zrnje prodam. Tel.: 548 12 33. m16956

200 l KVALITETNEGA VINA (chardonnay in beli pinot) iz Lendavskih goric prodamo. Tel.: 041 204 984 m16991

raznoPreključujem veljavnost Zaključnega spričevala OŠ Gornji Petrovci, letnik 1965/66, na ime Ludvik Šinček, Košarovci 11, p. 9206 Križevci v Prekmurju. m16936

HRASTOV SOD, 1800 l, prodam. Tel.: 578 96 63. m16941

ščem prostovoljko, ki bi imela veselje delati družbo starejši osebi. Tel.: 523 10 65. m16975

SUHE HRASTOVE PLOHE, debeline 5 do 8 cm, prodam. Tel.: 757 05 31. m16985

srečanja

ŽENITVENA POSREDOVALNICA VITA deluje zelo uspešno. Pokličite in se prepričajte. Tel.: 02 575 17 29, Meri Raščan, s. p., Tomšičeva 2, Lendava. m16961

živali

NESNICE, mlade, hisek, rjave, grahaste in črne, tik pred nesnostjo, opravljena vsa celjenja, plačati 10, dobiš 11. Prodaja FARMA PRI MOSTU - Vzrejalništvo vseh vrst nesnic. Naročila: gostilna Horvat, Nemčavci, tel.: 528 11 90, Franc Movrin, Petanjci, tel.: 546 15 05, gostilna Železen Beznovci, tel.: 549 10 25, gostilna Rajsar, Grad, tel.: 553 11 48, gostilna Čeh, Nedelica, tel.: 573 51 53. m16711

KRAVO, brejo 8 mesecev, prodamo. Tel.: 554 10 29. m16952

NESNICE, RJAVE, cepljene, stare 15 tednov, prodajo po 600 sit. Dostava na dom. Tel.: 792 35 71. m16970

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRŠT NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBREŠTI.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: (02) 53 48 060, FAX: (02) 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

*Zaspala mamica si zlata,
zaprla trudne si oči,
naj Bog odpre ti rajska vrata.
Zdaj ostala je praznina,
v naših srcih bolečina.*

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustila draga mama, tašča, babica in prababica

Marija Hozjan

iz Mostja 68

Ob boleči izgubi drage mame se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom ter znancem in sodelavcem Elektromateriala, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti ter darovali cvetje, sveče in za svete maše ter za izrečeno sožalje.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevkam za odpete žalostinke.

Žalujoči otroci z družinami in drugo sorodstvo

*Mirno, tiho si zaspal,
saj v življenju mnogo si prestal.
Več ni trpljenja - bolečin,
le dom je prazen - tih,
ker tebe, dragi ati,
v njem več ni.*

ZAHVALA

V 52. letu nas je zapustil naš dragi mož in oče

Štefan Banko

iz Šalamenec 30

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, njegovim sošolcem, Matejevim in Anitinim sošolcem, gasilcem, celotnemu kolektivu Term 3000 za pomoč in

govornici Martini za poslovilne besede. Hvala vsem, ki so nam izrazili ustno in pisno sožalje ter darovali cvetje, sveče in v dobrodelne namene.

Lepa hvala duhovnici g. Simoni Prosič - Filip in pevcem ter pogrebništvu Banfi.

Žalujoči: Tvoji najdražji

*Pet let je, odkar si odšel
in srečo odnesel s seboj,
a mi smo ponosni na tvoja
dobra dela in ljubezen,
ki si nam jo dal,
zato bo vedno tvoj nasmejani
obraz v naših srcih ostal.*

V SPOMIN

14. avgusta mineva pet žalostnih let in solza, ko nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedi in brat

Franc Matuš

iz Dolenec 30

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem preranem grobu, mu prižgete svečko ali podarite cvetje.

Vsi tvoji najdražji

DEDI, zelo te pogrešam - tvoj vnuk Damjan

*Bolečina da se skriti
pa tudi solze ni težko zatajiti,
le drage naše mame nihče nam
ne more vrniti*

V SPOMIN

18. avgusta 2003 bodo minila tri žalostna leta od takrat, ko nas je za vedno zapustila naša draga mama, omama, sestra in teta

Gizela Lanjšček

iz Prešernove 59 v Murški Soboti

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njenem grobu ter prižgete svečo v spomin.

Njeni najdražji

*///Srce je omagalo,
dih je zastal
a spomin nate,
bo vedno ostal.*

ZAHVALA

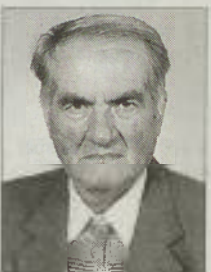
V 85. letu nas je zapustil naš dragi oče, tast in dedek

Evžen Špilak

iz Puconcev 145

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti ter darovali vence, sveče in v dobrodelne namene. Posebna hvala g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke, govorniku za besede slovesa in pogrebništvu Banfi.

Žalujoči vsi njegovi

*Pogum je kljubovati boleznim,
živeti z njo,
se kljub vsemu veseliti
novega jutra,
vsakega cveta, radostiti se življenja*

ZAHVALA

V 79. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, tast, brat in dedek

Franc Tivadar

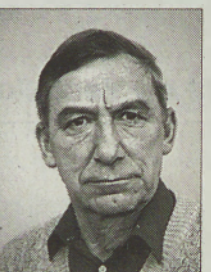
iz Lendavskih Goric

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom prijateljem in znancem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in v dobrodelne namene.

Najlepše se zahvaljujemo osebju, ki so mu s številnimi obiski doma lajšali bolečine.

Zahvala velja govornikom, pevkam za odpete žalostinke, podjetju Komunala Lendava ter godbeniku za odigrano Tišina.

Žalujoči: Vsi, ki smo te imeli radi

*Le kam izginili valovi Mure mo,
ne zazre jih več moje oko.
Le kam odhitel je ta čas,
nikoli več ne vrne se med nas*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina, moža, očeta in dedka

Antona Horvata

s Srednje Bistrice 54

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, darovali sveče, cvetje, za svete maše, za bolnišnico, nam izrekli sožalje ter posmrtno ostanke pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo gospodu župniku za opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku za besede slovesa in pogrebništvu Ferenčak.

Iskrena hvala osebju kirurgije v bolnišnici v Rakicani, zlasti vsem, ki so mu lajšali bolečine v najtežjih trenutkih.

Žalujoči vsi najdražji

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je ...*

ZAHVALA

V 91. letu nas je zapustila draga mama, tašča, babica in prababica

Marija Perkič

iz Dolnjih Slaveč 79

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so jo pospremili na zadnji poti, darovali vence, sveče in za svete maše ter nam izrekli sožalje.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žalujoči: vsi njeni

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.
Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.
Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.
Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

D. E. POGREBNIŠTVO
telefon: 02/521 37 00
KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km.
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443

POGREBNE POTREBŠČINE - PREVOZI POKOJNIKOV
IN UREJANJE ZELENIC
MILORAD JURIČ, s. p.
Ravenska c., MRLIŠKA VEŽA, 9231 BELTINCI
Tel.: 02/542 22 40, GSM 041/641 148
V NUJNIM PRIMERIH OB VSAKEM ČASU PO TEL.: 02/523 17 01

Ni več trpljenja,
ne bolečin.
Ostal je le spomin
in sadovi pridnih rok.
Milijon solza zdaj teče iz oči,
le duša ve,
kako zelo, zelo boli.

ZAHVALA

Po hudi bolezni je komaj v 61. letu za vedno zaspal
naš dragi mož, oče, dedi, tast, brat in zet

Anton Pertoci

s Petanjec 11

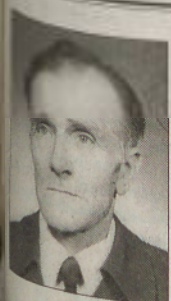
Z bolečino v srcu in globoki žalosti se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, nekdanjim sodelavcem, znancem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, podarili cvetje in darovali za svete maše in v dobrodelne namene. Iskrena hvala kolektivom GP Horvat iz Rankovec, ARCONTA iz Rade, Padgone, Policijski postaji Murska Sobota in TC Merkur Dom iz Murske Sobote.

Hvala zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka v Murski Soboti, ki so mu v zadnjih dneh življenja lajšali bolečine. Zahvaljujemo se gospodu župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici Cvetki za besede slovesa, godbeniku za odigrano Tišino in pogrebništvu Banfi. Vsem se še enkrat iz srca zahvaljujemo!

Žalujoci:

žena Marija, sinova Franc in Anton
z družinama ter drugo sorodstvo

DEDI, pogrešajo te tvoji vnuki:
Franc, Tjaša in Barbara

Zdaj prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih
pridnih rok ostaja.

ZAHVALA

V 86. letu nas je zapustil dragi

Franc Benko

iz Rogašovec 54

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in ga pospremili k zadnjemu počitku ter darovali cvetje, sveče, za svete maše in v dobre namene.

Žalujoci
vsi njegovi

Že pet let najin dom je prazen,
ko nehote sva šla narazen.
Vedno znova, ko jutro se rodi,
v dan se zazrem s solznimi očmi,
srce v bolečini zaječi, je res,
da tebe, dragi mož, pri meni ni.
Le lučka najine ljubezni ti vedno gori
in rožica ti grob krasi.

V SPOMIN

Če bi te solza obudila, ne bi tebe,
dragi Jožko, črna zemlja krila

Jožko Kopinja

iz Lendave

Hvala vsem, ki mu prinesete cvetje in prižgete svečo

Žena Marika

V domači zemlji mirno spiš,
a v naših srcih še živiš.

V SPOMIN

11. avgusta je minilo leto dni od takrat,
ko nas je zapustil dragi

Anton Sukič

od Grada

Hvala vsem, ki se ga spominjate,
mu podarjate cvetje ali prižigate sveče.

Tvoji najdražji

**Sporočamo žalostno vest,
da nas je nenadoma zapustila**

BREDA LEBAR

delavka

Nove Ljubljanske banke, d. d., Ljubljana

Ohranili jo bomo
v lepem spominu.

Delavci

Nove Ljubljanske banke, d. d., Ljubljana

Težko je pozabiti človeka,
ki ti je bil drag,
še težje je, izgubiti ga za vedno,
a najtežje je, živeti brez njega.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 71.
letu zapustil naš dragi mož, oče, tast,
dedek, brat in svak

Aleksander Dervarič

iz Veščice 62

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli ustno ali pisno sožalje, darovali cvetje, sveče ali v dobrodelne namene in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala duhovniku g. Novaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbeniku za odigrano Tišino in pogrebništvu Banfi.

Iskrena hvala zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za nego in skrb med dolgotrajnim zdravljenjem.

Vsi njegovi

Ko na grobu tvojem lučke gorijo,
nam po licih solze rosijo.

ZAHVALA

V 83. letu je za vedno zaspala naša
draga mama, tašča, babica in prababica

Verona Škalič

iz Lipe 18

Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, jo pospremili na zadnji poti ter darovali cvetje in za druge namene.

Žalujoci vsi njeni

**Sporočamo žalostno vest,
da je umrl naš upokojenec**

Franc Kramar

iz Murske Sobote

Ohranili ga bomo
v trajnem spominu.

**Pokrajinski muzej
Murska Sobota**

Mirno, tiho si odšla,
niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
ni več tvojega smehljaja,
ne trpljenja ne bolečin, dom je prazen,
ker tebe, draga med, nami ni.

ZAHVALA

V 71. letu nas je zapustila
naša draga žena, mama, stara mama, tašča in sorodnica

Marija Kardoš

iz Tešanovec 3

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste sočustvovali z nami, darovali cvetje, sveče in v dobrodelne namene ter nam izrekli globoko sožalje.

Hvala dr. Ireni Rihtaršič ter osebju bolnišnice v Rakičanu za vso pomoč in nego med njeno dolgotrajno boleznijo. Hvala g. škofu Erniši za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, Stanku za odigrano Tišino, pogrebništvu Banfi in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni

Pogrešali te bomo tvoji vnuki:
Andreja, Nuša in Luka

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
zame Boga molite
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 76. letu za vedno zapustila
naša draga mama, tašča, babica, prababica in sestra

Martina Jerič

roj. Maučec

iz Gančan 178d

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, botrini, znancem in prijateljem za nesebično pomoč in izrečeno sožalje.

Hvala vsem, ki ste darovali vence, sveče, za svete maše in v druge dobrodelne namene ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebej hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem in pevkom za odpete žalostinke in govorniku za ganljive besede ob slovesu.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi, ki smo jo imeli radi

Že dve leti naš dom je prazen,
ko nehote smo šli narazen.
Težko je izgubiti ljubljenega človeka,
a še težje je,
naučiti se živeti brez njega.

V SPOMIN

20. avgusta bosta minili dve leti žalosti od takrat, ko nas je zapustila draga žena, tašča, mama in babica

Marija Lang

iz Pertoče 42

Tvoja ljubezen vse nas je grela, za dom in družino ti si skrbela. Kam srce se tvoje zdaj je skrilo, leglo v tiho je gomilo. Oh, da bi še enkrat se vrnilo, nas s srečo in veseljem napolnilo.

Vsi njeni otroci in mož Jože

Ko tvoje si želim bližine,
grem tja, v tih dom tišine.
Tam srce se mirno zjoče,
ker verjeti noče, da te več
med nami ni.

V SPOMIN

12. avgusta je minilo leto žalosti od takrat, ko nas je zapustila draga žena, mama, babica in prababica

Marija Ferko

iz Vidonec 88

Iskrena hvala vsem, ki se ob njenem grobu spomnite nanjo s cvetjem in prižgano svečo.

Vsi njeni

A black and white portrait of a man with dark, wavy hair, wearing a dark jacket over a light-colored shirt and a dark tie. He is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is slightly out of focus, showing some architectural details.

Milan Jerše

V mesecu avgustu 2003 predstav ne bo!

Kdo je najbolj znani »Terminator« vseh časov?

Kupon št. 33 - odgovore pošljite do torka, 19. avgusta, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: delimo.vstopnice@email.si

**Vse informacije lahko dobite
po tel.: 031 438 342**

st. 33 - glasujem za skladbo

VESTNIKOV KOLEDAR

14. avgust, četrtek,	DEMETRIJ
15. avgust, petek,	Marijino vnebovzetje
16. avgust, sobota,	ROK
17. avgust, nedelja,	PAVEL
18. avgust, ponedeljek,	HELENA
19. avgust, torek,	LJUDEVIT
20. avgust, sredo,	BERNARD

16. avgusta bo sonce vzhlo ob 6. uri in 2 minuti, zašlo pa ob 20. uri in 9 minut. Dan bo tako dolg le 14 ur in 7 minut. 20. avgusta ob 2. uri in 49 minut bo na nebu nastopil zadnji krajec.

Menjalniški tečaji za tolar Banke Slovenije 13. avgust 2003

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	233,9484	234,6524	235,3564
Hrvaška	HRK	191	1	30,9784	31,0716	31,1648
Madž.	HUF	348	1	0,9066	0,9093	0,9120
Švica	CHF	756	1	151,6192	152,0754	152,5316
V. Brit.	GBP	826	1	331,2779	332,2747	333,2715
ZDA	USD	840	1	206,6682	207,2901	207,9120

Vinska kraljica Prekmurskih goric

Na letošnjih vinogradniških igrah Vinogradniškega društva Dobrovnik, ki so bile tokrat v Strehovcih, so izbrali za prekmursko vinsko kraljico 23-letno Leo Lehner iz Černelaveca. Okronala sta jo predsednik društva Jože Car in župan občine Dobrovnik Marjan Kardinar. Ta bo poslej leto dni bdel nad prekmurskimi vinogradniškimi društvi, se udeleževala promocij vina, pojavljala na postavljanjih klopotev, martinovanjih itd.

Lea je absolventka slavistike na Pedagoški fakulteti v Mariboru, posredno pa se tudi zaniha za vinogradništvo, saj imajo v družini 650 trsov zlahne sorte, zato ji vinogradništvo in poznavanje vina nista tuje. Njena najljubša pijača je traminac.

Po kronanju so bile še šaljive vinogradniške igre, v katerih so se člani sedmih vinogradniških društev pomerili v stekleničenju vina, zbijanju zamaška in poznavanju sort vin. Največ uspeha so imeli člani vinogradniškega društva Sveti Urban iz Štrigove v Medžimurju, drugo mesto je pripadlo vinogradnikom iz Velike Polane, tretje mesto pa vinogradnikom iz Dobrovnika.

J. Žerdin

V dvoje je lepše

»Tisto gospodarsko poslopje bomo podrli in tam si bosta mlada, seveda tudi ob pomoči nas starejših, sezidala hišo,« je optimistično napovedal oče oziroma tast Franc in dodal, da bodo morda že jeseni betonirali temelje, vsekakor pa spomladi.

Zaenkrat pa mladoporočenca in njun enoletni sinko Neši živijo pri starših.

Branko Tratnik, po poklicu kuhar, iz Bučevca je svojo izvoljenko srca Simono Novak, slaščičarko, iz Trobnega Dola pri Laškem srečal v Mariboru, ko je obiskal prijatelja.

»Fantje so bili večkrat na preži pred našim dekliškim internatom in tako sta se pred tremi leti srečala tudi midva z Brankom,« je izjavila mlada žena.

Da, mlada, saj je stara komaj dvajset let, Branko pa je deset let starejši, zato mu marsikdo zavida, ker je uspel najti tako mlado. Sicer pa, kako že poje pesem?

Simona se je kar dobro vživela v novem okolju. Po krajšem koruzništvu sta se pred nekaj tedni poročila na matičnem uradu, nato pa sta si podelila še zakrament sv. zakona v cerkvi v

Križevcih pri Ljutomeru. Nevesti sta bila priči sestrična Nežika in njen mož Boštjan, ženin pa je imel za pričo sestro Jožico in njenega moža Emila Tuška. Na gostijo, ki je bila v restavraciji Eurest v Murski Soboti, je prišlo osemdeset svatov. Seveda so bili

med njimi tudi Laščani. Igral je ansambel Popotniki, prišli pa so tudi tamburaši – radenski Drotmantraši – in nekaj časa brenkali na strune. Nekoč je v tej skupini igral tudi ženin Branko Tratnik.

Š. S.

Glasba, humor, igre ... pri Trnku

Radio Murski val se je minulo soboto ob dvajsetih za štiri ure preselil h gostišču Trnek na Moti, od koder je tekla (v živo) javna radijska oddaja iz serije Gostišče osvežišče. Zbralo se je čez 300 gostov iz raznih krajev, med njimi tudi precej »članov« tradicionalnih Srečanov nočnih ptic, to je ljudi dobre volje, ki jih družijo poslušanje nočnih programov na radijskih valovih. V programu, ki sta ga vodila Boštjan Rous in Kore-

nov Lujzek (v sodelovanju s Simonom Špindler), so nastopili pevka Antonija Ribič, ansambel Retaši, pevec Jože Kovač - Uri, tamburaška skupina Bisernica, glasbena skupina Pristavske ščuke ter humorist in pevec Franc Gorza. Vodja gostišča Trnek Branko Kolbl pa je s svojimi sodelavci poskrbel za nekaj zanimivih ribiških iger. Že prej pa je goste zabaval ansam-

bel Buterfly s Sladkega Vrha Velja tudi omeniti, da so obiskovalce med prireditvijo oziroma oddajo pozdravili župani Ljutomera, Užice (Srbija) in Fulneka (Češka). 16. avgusta bo zaključna prireditev Gostišče osvežišče na Jeruzalemu (Brenhoic), na kateri bodo razglasili tudi naj... natakarko in naj... natakarko, in sicer po izboru bralcev Vestnika.

Jože Graj

VANĖKovi VICI

Šport

Janez svojemu prijatelju: »Moja žena je zelo športna. V daljavo skoči 5 metrov!«

»To ni še nič. Moja je zadnjič skočila čez plot in je še danes ni nazaj.«

Rezultat

Učitelj v šoli sprašuje Janezka: »Koliko je dva deljeno z dva?«

»Neodločeno,« odgovori Janezek.

Pobeg

Pripadnik Unproforja v kasarni dela sklece. Mimo pride Haso, gre dvakrat

okoli njega, gleda pod njega in pove: »Zdi se mi, da ti je pobegnila.«

Savna

Mujo pride v savno. Okoli njega sami goli moški. Čez nekaj trenutkov zavoni mobilni telefon.

Moški poleg njega si iz zadnjice potegne mobilni in opravi pogovor. Mujo gre takoj na stranišče. Ko se vrne, mu iz zadnjice visi meter dolg toaletni papir. Vsi ga začudeno gledajo, nazadnje pa ga eden le vpraša: »Mujo, kaj imaš to zadaj?«

Mujo se obrne: »A to, dobil sem faks!«

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

številka:

poštna številka:

pošta:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

c) po položnici - trimesečno

Pozornost
novemu
naročniku:

majica

Ob naročilu dobite
štiri izvode časopisa
brezplačno.

Črenšovski župan Anko... se dogovaja z univazo v Upi... da bi v Križevcih doma v Obe... sovcih odprli kmetijsko v... jeziki in tako prispevali k... mu razvoju območja.

Predstavniki Kmetijske go... ske zbornice Slovenije in... tijskega ministrstva ob začet... obisku pomljskim in... prinesli pričakovane p... Tam, kjer ni bilo poleg no... je, ki bi jih ujeli na... jih tudi ogled poškodovan... močij ni zanimal.

Radniški župan Stanko... se je odločil, da bo... ga pri Gibini premakni v... Dobro obveščani pravijo, da iz tega najbrž nastane...

Ekipa Moravskih Topli... zadržanosti nekaterih... udeležila vaških aktiv... vcih. Eden najboljši aktiv... članov Dusan Klanca... predzakonskih pripravah.

Tišinski župan... je poročje Mure ogled... pše okrašenem čolnu... stabilnosti so čoln... žili z Bachusovo vodico.

Ladislavu Baligaču, mu... Črenšovcih, ki prej... peš, je pred kratkim... tve manjkalo še 4.500... trov. Po preselavi udelež... skega doma v občinski... mu do upokojitve manj... slabih 3.000 kilometrov.

Načrtovalci namakalnega... ma na lva reki pri projekci... niso predvideli suše, ki... naše kmetije. Zaradi z... voja vode v gramozu in... agiral Jože Šteško in se... da bo v prostem času... na sesalni cevi cripalica.

Znani avtomobilisti in... Jože Miholič iz Kobilja... na začasnem delu v... ima v zadnjem času... spancem. Pa ne zaradi... pač pa zaradi hčere... več nosila njegovega...

Črno Blaževič, resnično... nogometa, ima težave... manjkajočim delom... skega kadra. Varni v... vzel v svoje roke pro... org Šuban, ki bo... del odstavljene... pripeljal v Sobotu nove... Ti že obiskujejo jeziki... prekomurščine.

Tokrat moramo pohvaliti... ški CATV sistem, ki je... našo pripombo in iz... programa umakni z... kanal o vedečevanju... tega pa vajuči naša... avstrijski ATV, Rad... sko govorečo Rom... novele, dokler ne om... gleški Travel Channel (G... in italijanski ESN... Classic (tekma iz... ilijanskih prvenstvi... meni, da je v navedi... nijem?

KESEDAN KOW